

JAARSTUKKEN 2019

Rijks

INHOUDSOPGAVE

Introductie

1.	Leeswijzer	2
2.	Voorwoord	4

Bestuursverslag

1.	Waar staat 't Rijks voor?	6
2.	Jaarverslag bestuur	8
3.	Succesfactoren	13
4.	Leerlingen en onderwijs	15
5.	Personeel	19
6.	Huisvesting	20
7.	Financieel	22
8.	Maatschappij	37
9.	Continuïteitsparagraaf	45
10.	Slot	59

Jaarrekening

1.	Algemeen	62
2.	Waarderingsgrondslagen	64
3.	Balans per 31 december 2019	70
4.	Staat van baten en lasten over 2019	72
5.	Kasstroomoverzicht over 2019	73
6.	Toelichting op de balans	74
7.	Toelichting op de staat van baten en lasten	88
8.	WNT	100

Overige gegevens

1.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	105
----	---	-----

Bijlagen

1.	Gegevens over de rechtspersoon	111
2.	Aansluiting rijksbijdrage met het jaaroverzicht van DUO	112
3.	Overzicht hoofd en nevenfuncties bestuur	113
4.	Overzicht kengetallen	114

INTRODUCTIE

Om tot goede jaarstukken te komen, is het van belang te benoemen voor wie we deze verantwoording maken. Het eerste hetgeen daarbij naar boven komt, is natuurlijk het ministerie van OC&W. Wij zijn verplicht deze stukken voor 1 juli aan hun te doen toekomen en voldoen in dit stuk ook aan hun inrichtingsvereisten. Maar we willen meer met dit boekwerk bereiken.

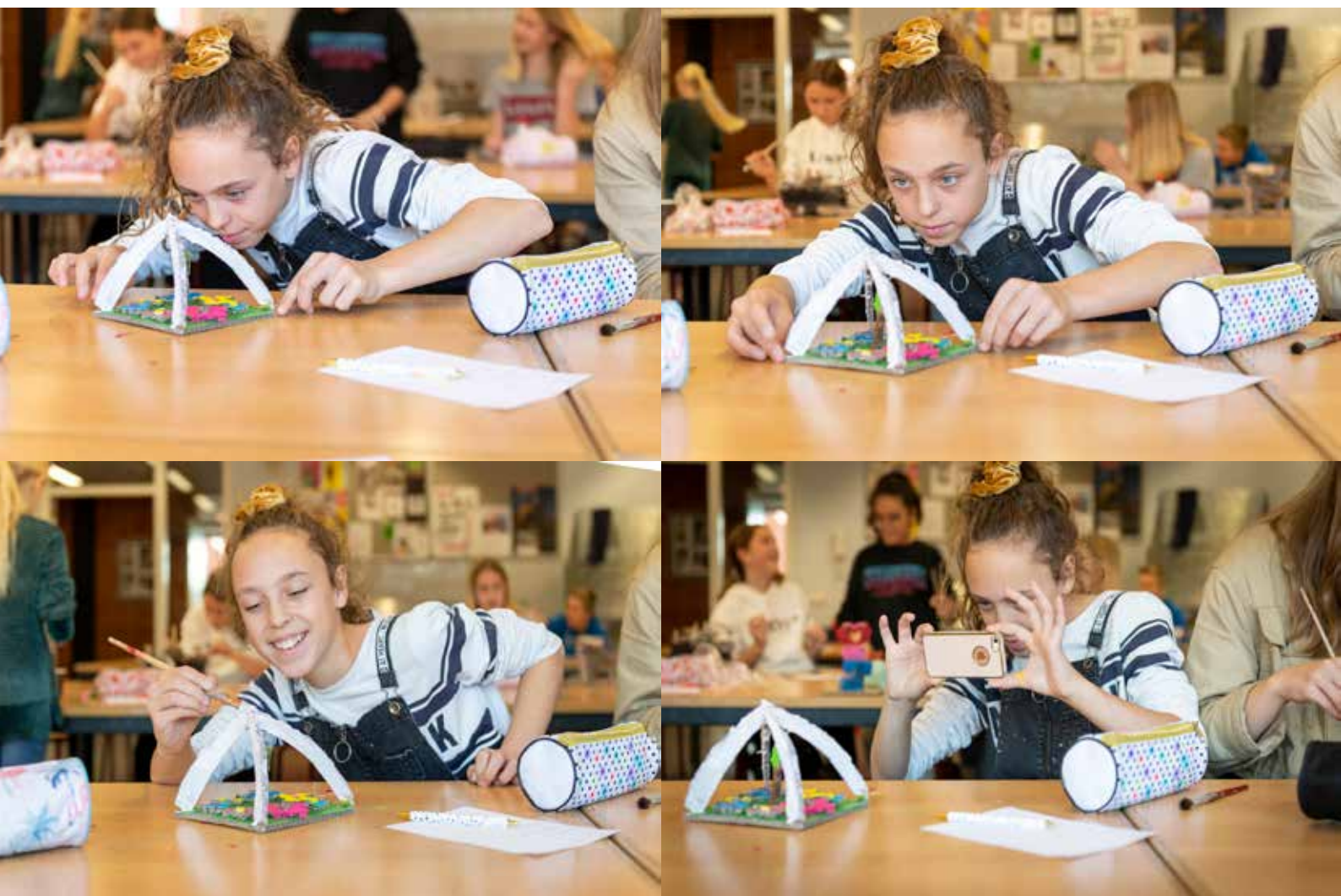
Hieronder volgt een opsomming voor wie wij dit stuk maken:

- Directie
- Personeel
- Bestuur
- Ouders
- Gemeente
- Bank
- Partners (in de regio)

Om het voor alle bovengenoemde 'stakeholders' prettig leesbaar te maken, hebben we een leeswijzer gemaakt. Hierin wordt per onderdeel van dit boekwerk een korte beschrijving gemaakt van hetgeen daarin wordt besproken.

Wij proberen verder in deze jaarstukken vaktal zoveel als mogelijk te vermijden (af en toe komen we hier wegens richtlijnen echter niet onderuit) en hechten er hierbij aan zo transparant mogelijk te zijn.

We publiceren onze jaarstukken op www.rsgrijks.nl en attenderen de belanghebbenden hierop.

Leeswijzer

Bestuursverslag

In dit deel worden achtereenvolgens de belangrijkste kenmerken van onze school beschreven. Tevens brengt het schoolbestuur verslag uit van hetgeen zich dit jaar in de diverse geledingen van de school heeft afgespeeld en legt zij verantwoording af op welke wijze de code voor goed bestuur inhoud krijgt. Daarnaast wordt stil gestaan bij de missie en visie van de school en de kritische succesfactoren die wij als school hebben vastgesteld, alsook de daaraan gekoppelde haalbare en meetbare resultaten.

Vervolgens wordt ingezoomd op de ontwikkeling van het aantal leerlingen, hun schoolprestaties en de diverse keuzeprogramma's die 't Rijks biedt om je talent te ontdekken en te ontwikkelen. In de paragraaf personeel wordt ingegaan op de formatie die we uitgeven, de in- en uitstroom van personeel en ons verzuim. Daarna wordt er stilgestaan bij onze gebouwensituatie, de huisvestingswerkzaamheden die we hebben (laten) verrichten, de ICT ontwikkelingen binnen school en de investeringen die er hebben plaatsgevonden.

Vervolgens maken we een analyse van ons financiële resultaat, bespreken we onze financiële kengetallen, vertellen we iets over de manier waarop we aanbesteden en hoe ons treasurybeleid (beheersing van de financiële positie van de school) wordt vormgegeven.

In de paragraaf maatschappij vertellen we over de inrichting van ons onderwijs en hoe wij daarbij onze leerlingen in staat stellen te kunnen participeren in de huidige en toekomstige samenleving, de manier waarop de school omgaat met verduurzaming, onze samenwerkingsvormen, de manier waarop wij als school de actiepunten (lees prestatiebox) van het Ministerie vormgeven, onze communicatie richting ouders, de samenwerking met de (P)MR en de wijze waarop wij onze bestuurders belonen.

In de continuïteitsparagraaf wordt ingegaan op de verwachtingen voor de komende 5 jaar qua leerlingenaantallen, formatie, financiële resultaten en kengetallen. Daarnaast vertellen we hier iets over onze risico's en de maatregelen die we nemen om deze te beperken, de planning & control cyclus en de kwaliteit van ons onderwijs.

Tot slot lichten we onze toekomstplannen toe.

Jaarrekening

Deze omvat de financiële verantwoording over 2019; de balans, de zogenaamde staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht.

Met de balans, inclusief de toelichting, proberen we u inzicht te geven in het vermogen van de school, de tegoeden op de bank, de leningen van de school, de overige schulden en tegoeden van de school aan het eind van het kalenderjaar.

Met de staat van baten en lasten met de daarbij behorende toelichting, geven we u inzicht hoe het resultaat over 2019 tot stand is gekomen. Hier kunt u terugvinden wat de bijdragen van het Ministerie zijn, van de gemeente en de overige opbrengsten. Tevens vindt u hierbij de hoogte teurg van de salariskosten die we jaarlijks kwijt zijn, een specificatie van de overige personele kosten, hoeveel we afschrijven op onze gebouwen en inventaris, uit welke onderdelen onze huisvestingskosten bestaan, de overige kosten en tenslotte de rentebaten en –lasten. Het kasstroomoverzicht behelst de werkelijke uitgaven en inkomsten. Deze legt uit hoe het verschil tussen de banktegoeden aan het begin en eind van het jaar tot stand komt.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan een accountantscontrole en leidt tot een oordeel van de onafhankelijk accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Bijlagen

De bijlagen vertellen u achtereenvolgens iets over:

- de algemene gegevens van de school
- de baten van de school en hoe deze aansluiten op het overzicht dat het Ministerie jaarlijkse verstrekt
- de door het Ministerie gepubliceerde kengetallen van de school en hoe zich deze verhouden tot landelijke cijfers

Weergave van bedragen

De bedragen worden aangegeven in hele euro's. In sommige financiële tabellen worden ze afgerond op duizendtallen, hiervan wordt in dat geval bovenin expliciet melding gedaan.

VOORWOORD

2400 Leerlingen inspireren om te leren!

Dit staat bovenaan ons lijstje. Hier gaat het tenslotte om. Ik ben er trots op dat we zulke mooie resultaten hebben behaald met de leerlingen. Zowel de overgang als de eindexamenresultaten van 2019 zien er goed uit. Dat is fijn en laat zien dat we op de goede weg zijn. Dit voortzetten en verbeteren door leerlingen nog meer te inspireren om te leren zou geweldig zijn.

We zien graag dat de leerlingen het goed doen. We willen trots zijn op onze leerlingen. We weten dat veel afhangt van de wijze waarop wij het voortouw nemen om onze leerlingen te laten groeien. We weten ook dat dit niet altijd makkelijk is. Het zijn immers pubers die in een bijzondere fase van hun leven verkeren. Hun ouders hebben de kinderen aan ons toevertrouwd in de verwachting dat wij op 't Rijks in staat zijn hen te ontwikkelen tot fantastische scholieren, fijne mensen en goede studenten. Dit vraagt van ons toewijding, geduld en doorzettingsvermogen. Dat is het werk wat wij graag doen. Wij geven les aan pubers. Onze leerlingen zijn dik tevreden over onze school en de schoolorganisatie, maar de lessen kunnen beter. Hieraan werken door goede lessen te geven en in te spelen op de verschillen tussen leerlingen is iets waar we structureel zowel individueel als docent als gezamenlijk in de vakgroepen en teams aan werken. Om dit te kunnen doen, zullen we onszelf soms opnieuw moeten uitvinden; onze kennis en vaardigheden vernieuwen en 'up to date' maken. Dit is de uitdaging waar we voor staan. Kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkelen bij leerlingen vraagt dat we eerst onze eigen kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkelen. Differentiëren binnen de klas, het toepassen van ICT in de les, het formatief toetsen en het coachen van groepen alsook individuele leerlingen in en buiten de klas zijn belangrijke vaardigheden die elke docent wil leren beheersen.

We zijn trots op 't Rijks. Met dit jaarverslag willen we met u doornemen welke stappen we dit jaar weer hebben gemaakt. We wensen u veel leesplezier en reacties zien we graag tegemoet!

Leon de Rond
rector/bestuurder

BESTUURSVERSLAG 2019

1. WAAR STAAT 'T RIJKS VOOR?

Onze Missie

Op 't Rijks willen we elk kind uitdagen om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen in een veilige, zorgzame en duurzame omgeving, zodat met plezier kan worden geleerd.

Onze Visie

Kinderen en collega's leren doordat ze mogen dromen en uitgedaagd worden om boven zichzelf uit te stijgen en het vertrouwen krijgen nieuwe dingen te durven doen. Ons onderwijsaanbod biedt elke leerling en elke professional de kans om talenten te ontdekken en te ontwikkelen. We geven dit onderwijs vorm samen met onze maatschappelijke partners, in een omgeving die zich kenmerkt door regelmaat en ritme. Zo zorgen wij ervoor dat er met plezier kan worden geleerd en gewerkt aan ieders talent in een goed geregelde school.

Ons Organisationsprofiel

RSG 't Rijks is een openbare school met de afdelingen vmbo(t) (=mavo), havo, atheneum en gymnasium. Haar kernactiviteit bestaat uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio. Daarnaast biedt RSG 't Rijks extra onderwijsmogelijkheden aan de leerlingen in de vorm van:

- Topsport Talentschool voor de regio Zeeland en West-Brabant (topsportfaciliteiten)
- vooropleiding conservatorium voor kunst, muziek en dans
- cultuurklassen
- technasium
- sportklassen
- tweetalig onderwijs
- IB (International Baccalaureate)
- internationalisering
- mavo + (leerlingen doen examen in 8 vakken)
- wetenschapsklas
- bèta-challengeproject

Dit alles biedt de leerlingen kansen om zichzelf te ontwikkelen op vrijwel ieder gebied.

Juridische structuur

RSG 't Rijks is feitelijk gevestigd op Burg. Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

Het bevoegd gezag van de school berust bij de Stichting RSG 't Rijks, een openbare stichting. Door de stichtingsvorm is de school in grote mate onafhankelijk van het gemeentebestuur van Bergen op Zoom, wat de slagvaardigheid, flexibiliteit en bestuurbaarheid ten goede komt.

Het spreekt voor zich dat de begroting en de jaarrekening van RSG 't Rijks aan het gemeentebestuur van Bergen op Zoom worden aangeboden.

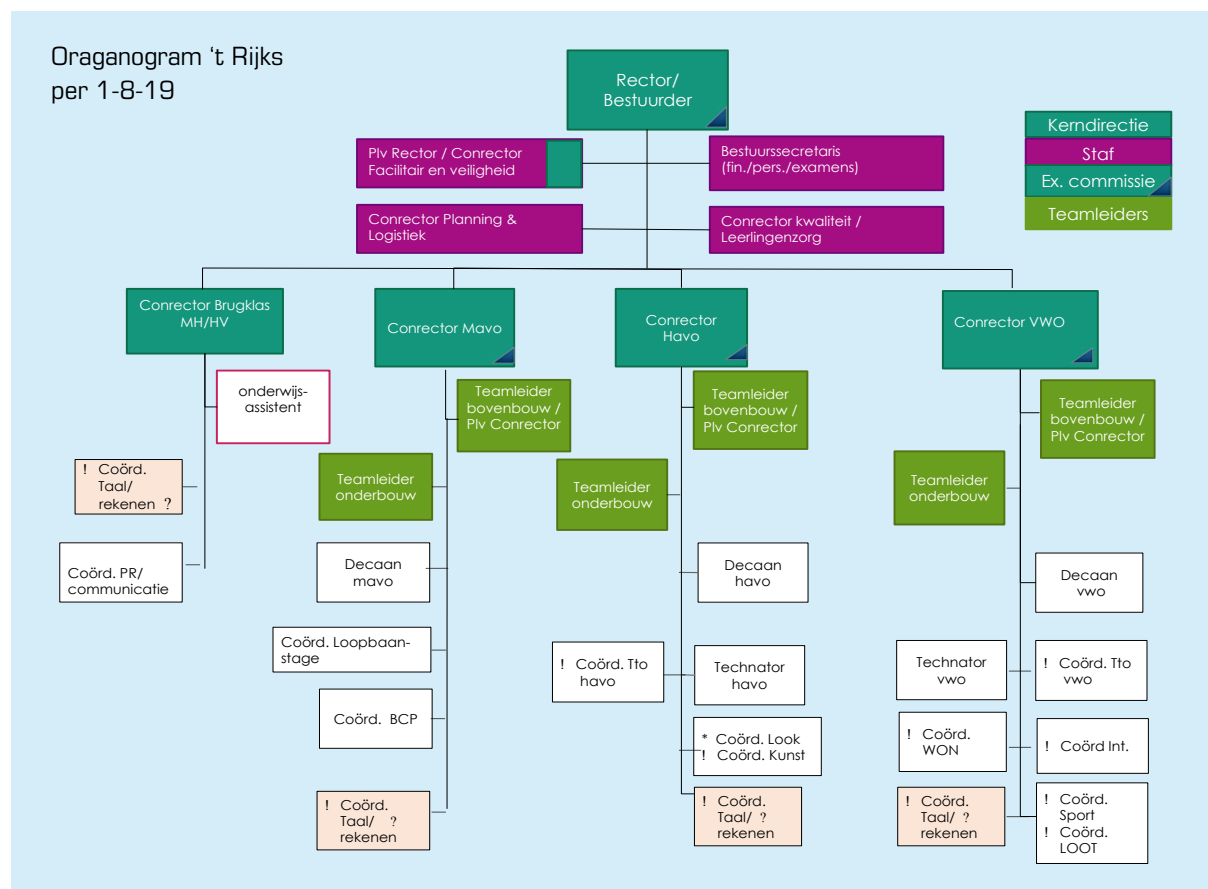
Het Stichtingsbestuur van RSG 't Rijks heeft gekozen voor het one tier model. Het bestuur bestaat uit toezicht houdende leden en een uitvoerend bestuurder, de rector, aan wie de dagelijkse leiding van de school is gedelegeerd.

Dit jaarverslag is tevens het verslag van de interne toezichthouder.

Organisatiestructuur

De organisatie heeft een verticale structuur. Hierbij is er een onderscheid gemaakt tussen brugklas, mavo, havo en vwo. Hierdoor wordt het mogelijk om het onderwijs, het gevraagde niveau en de begeleiding van de leerlingen meer af te stemmen op de behoeften van de betrokken afdelingen. De doorlopende leerlijn krijgt zo meer kans.

Hieronder zie het organogram van de school.

2. JAARVERSLAG BESTUUR

Met dit jaarverslag van de Stichting RSG 't Rijks informeren wij de betrokkenen over de onderwerpen die ons in het jaar 2019 hebben beziggehouden. Het is tevens een belangrijk verantwoordingsdocument naar diverse gebruikers, in het bijzonder het Ministerie van OC&W.

Financiën

We hebben het laatste jaar hard gewerkt om via een nieuwe lessentabel ons financieel resultaat weer op orde te krijgen. In 2018 waren we in financieel opzicht op een negatief resultaat van € 351.500 uitgekomen, in 2019 op een positief resultaat van net iets boven de € 380.000. Hoewel incidentele baten vanuit het Ministerie van OCW hierbij een rol hebben gespeeld, is dit een prima prestatie! Hierdoor kunnen onze reserves weer worden aangevuld. Deze aanvulling vindt plaats via een inschatting van onze financiële risico's met behulp van een risicoanalyse.

Onderwijs

Het jaar 2019 stond in het teken van het formuleren en uitvoeren van een eigen meerjarenplan op elke onderwijsafdeling (brugklas, mavo, havo, vwo) op basis van de notitie 't Rijks 2025. Hiermee willen we 'bottom up' werken aan een schooleigen curriculum en lespraktijk met effecten op het leermiddelenbeleid en de leeromgeving.

Op 't Rijks willen we resultaatgericht en klantgericht werken. Dit vergroot de regelmogelijkheden en autonomie van de medewerker. Dit vinden we belangrijk omdat we kinderen op maat willen bedienen in een goed geregelde school. De onderwijsinspectie is tevreden over de resultaten op onderwijskundig gebied. De opbrengstenkaart over 2019 laat een bovengemiddeld beeld zien. Graag willen we ons onderwijs toekomstbestendig maken. Vandaar dat we in 2019 ons hebben voorbereid op de vernieuwing van ons curriculum en de lespraktijk. Dit moet in de periode tot 2025 zijn beslag krijgen. Trots zijn we op de ontwikkelingskansen die we leerlingen geven.

Leerlingen worden niet alleen gedetermineerd op basis van test/advies primair onderwijs maar ook op basis van hun prestaties in leerjaar 1 en 2. Een aanzienlijk deel van onze leerlingen (ca. 25%) haalt het diploma op een hoger niveau dan was voorspeld in groep acht. Doordat op onze school de doelstellingen op het gebied van kennis en vaardigheden op orde zijn, besteden we steeds meer aandacht aan competenties en attitudevorming. Naast de algemene persoonlijkheidsvorming besteden we aandacht aan de attitude die wordt verwacht op de universiteit, het hoger beroepsonderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. We werken aan methodes om dit meetbaar te maken, zodat we ook op dit gebied klantgericht en resultaatgericht werken.

Personeel

Het verder professionaliseren van de leerkrachten is een belangrijk speerpunt. De pedagogisch en didactische aanpak van de mentor en de docent versterken, staat hoog in ons vaandel. Deze tijd vraagt om er een schepje bovenop te doen. Leerlingen (en ouders) begeleiden in de veelheid van mogelijkheden die de huidige samenleving biedt is geen sinecure. Er worden hogere eisen gesteld aan de leerkracht. Scholing en ontwikkeling zijn noodzakelijk om aan deze eisen het hoofd te bieden. De trainingen en scholingen hebben betrekking op diverse aspecten van het werk van elke docent, te weten passend onderwijs, didactiek, pedagogiek, mentoraat, loopbaanleren, projectonderwijs, vakinhoudelijke en educatieve informatietechnologie. We opereren vanuit de kracht van elke docent, geven hen keuzeruimte en geloven in de passie van het vakmanschap. Dit geeft een mooi resultaat. De schoolleiding ziet dat terug in de leeropbrengsten en de lesbezoeken in de klas. Door het werken in teams rondom de afdelingen hebben we de eerste stappen gezet op het gebied van coaching, intervisie en leren van elkaar. Voor het bestuur telt dit evenzeer als de verwachte resultaten van de onderwijsinspectie. De professionalisering van de docenten is sterk gekoppeld aan de ontwikkeling van de onderwijsafdelingen. In de brugklas ligt de nadruk op determineren en inspelen op verschillen tussen leerlingen. In de mavo ligt de nadruk op loopbaanleren en de ontdekkingstocht van de leerlingen naar hun talenten en kwaliteiten. Op de havo ligt de nadruk op ondernemend leren en de daarop aangepaste pedagogiek en didactiek. Op het vwo ligt de nadruk op onderzoekend leren en leren onderzoeken. Docenten krijgen de Eureka-training van de universiteit van Utrecht en de Cliltraining van de universiteit van Nijmegen.

9

Organisatie

De organisatie is geprofessionaliseerd doordat resultaatgericht werken centraal staat bij de aansturing. De verantwoordelijkheid van elke leidinggevende en het daarbij behorende team is vastgelegd in een RASCI-overzicht. Verantwoordelijkheid is daarbij gedefinieerd als een meetbaar resultaat. Dit is terug te zien in het organogram. De verticalisering van de afdelingen mavo, havo, vwo is inmiddels een feit. Aan het hoofd van elke afdeling staat een eindverantwoordelijke connector. Inmiddels zijn de teamleiders niet meer weg te denken uit de school. Zij leggen zich toe op de verbinding van leerlingen, docenten en ouders. De connector is integraal verantwoordelijk voor personeel, onderwijs, planning en formatiebudgetten van de afdeling. Ook voor docenten, mentoren en de medewerkers van de ondersteunende diensten is gewerkt aan het vastleggen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit is bepalend voor het vermogen om resultaatgericht te kunnen werken.

Het onderwijsondersteunend personeel is omgedoopt tot 'ondersteunende diensten'. Na een grondige analyse van de werkprocessen door een extern facilitair deskundige is er een nieuwe werkwijze ontstaan in de vorm van projecten. Hierdoor is de onderlinge afstemming tussen de diensten sterk verbeterd en het werkplezier toegenomen. Met het nieuwe begrip 'ondersteunende diensten' laten de diensten zien 'klantgericht en resultaatgericht' te willen werken.

Concurrentiekracht

Vanuit onze missie willen we onze positie verder versterken in stad en regio. Als eerste doen we dat met het programma 't Rijks 2025, naar een toekomstbestendige school door herziening van het curriculum en onze lespraktijk. In de regio is er discussie over de fusie van onze drie concurrentiescholen. Wij hebben ons afgelopen jaar terughoudend opgesteld. We hebben de ontwikkelingen afgewacht. We kiezen er nu voor om vooral onze eigen ontwikkeling door te zetten.

Goed bestuur

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks is lid van de VO-raad en onderschrijft daarmee de code 'goed bestuur'. In de code goed bestuur zijn de basisprincipes vastgelegd die een appèl doen op de professionaliteit van bestuurders en schoolleiders in het voortgezet onderwijs. De principes zeggen iets over de waarden die aan het gedrag en de cultuur ten grondslag liggen. Van belang is 'van waaruit betrokken bestuurders handelen; wederzijds respect, transparantie, dialoog, gezamenlijkheid en verantwoording willen en durven afleggen'. De code is uitdrukkelijk niet alleen bedoeld voor bestuurders en schoolleiders, maar ook voor belanghebbenden binnen de school, zoals de leerlingen, de ouders en de medewerkers; maar ook voor belanghebbenden buiten de school zoals ambtenaren en bestuurders van de gemeenten uit het wervingsgebied van de collega-scholen. 'Goed bestuur' betekent het verkrijgen en behouden van vertrouwen van ouders, de gemeenschap, de overheid en de politiek, zowel lokaal als landelijk.

De stichting voldoet aan de bepalingen en volgt de code goed bestuur.

De wijze waarop de interne en horizontale verantwoording wordt gedaan, staat hieronder. De behaalde resultaten op organisatie en schoolniveau ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten zijn beschreven in het vervolg van dit jaarverslag.

One tier model

Op grond van de statuten van de stichting RSG 't Rijks bestaat het schoolbestuur uit toezichthoudende bestuurders en een uitvoerend bestuurder. De verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de toezichthoudende bestuurders zijn strikt gescheiden van de uitvoerende bestuurder.

De toezichthoudende bestuurders zijn belast met het houden van toezicht. Het doel van het toezicht is:

- a. Toetsen en bevorderen dat de uitvoerend bestuurder het doel van de stichting effectief, doelmatig en efficiënt realiseert.
- b. Realiseren van maatschappelijke doelen, die door de stichting zijn vastgesteld dan wel door de overheid in wet en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

Concrete bevoegdheden bestaan uit het vaststellen van de statuten, waaronder het managementstatuut, het goedkeuren van het meerjarig strategisch en financieel beleid, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag. De toezichthoudende leden dienen de grondslag van de stichting en de integriteitscode te onderschrijven. Zij dienen zich bewust te zijn van hun voorbeeldfunctie ten behoeve van de hele stichting.

Voor de functie van rector/bestuurder is een profiel opgesteld. Ook voor de voorzitter en de leden van het bestuur is een functieprofiel vastgesteld. Jaarlijks evalueren we of profiel en werkelijkheid met elkaar overeenkomen. Dit leggen we vast in het evaluatieverslag.

De voorzitter van het bestuur ziet erop toe dat alle nevenfuncties worden vastgelegd. De criteria liggen vast in het statuut van de stichting RSG 't Rijks.

Tijdens de vergaderingen van de stichting RSG 't Rijks en de uitoefening van hun taken, richten alle bestuurders zich naar het belang van de instelling en de samenleving. Integer handelen staat centraal voor elke bestuurder van de stichting. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgelegd. Tijdens het functioneringsgesprek met de rector/bestuurder, staat het gedrag van de rector/bestuurder centraal. Daarin wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de rector/bestuurder het evenwicht bewaakt tussen openheid en vertrouwen.

Samenstelling van het schoolbestuur

Het stichtingsbestuur van RSG 't Rijks is ook in 2019 gebaseerd op het one tier model, een bestuursmodel, waarbij het bestuur strategisch meedenkt, beslissingen op hoofdlijnen neemt en voor de schoolleiding ook een klankbordrol vervult. De rector, dhr. drs. L.C.M. de Rond MA, is tevens uitvoerend bestuurder. Hij staat aan het hoofd van de school en legt verantwoording af aan de toezichthoudende bestuursleden.

De toezichthoudende bestuursleden functioneren onafhankelijk van de rector/bestuurder, hun namen zijn;

De heer C.P.M. van Oorscot (onafhankelijk voorzitter)

Mevrouw Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks (onafhankelijk secretaris)

De heer M.J.M. Franken (op voordracht van de ouders)

Mevrouw I.S.M. Pekelaer (op voordracht van de ouders)

De heer L.G.M. van der Beek (op voordracht van de gemeente Woensdrecht)

De heer P.W.J. Hoek (op voordracht van de gemeente Tholen)

Mevrouw H.A.M. van Oorscot (op voordracht van de gemeente Bergen op Zoom)

De heer C.J.M. van Geel (op voordracht van de gemeente Steenbergen)

Zij zorgen verder voor:

- het goedkeuren van begroting, meerjarenbegroting en het jaarverslag.
 - toezicht op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.
 - toezicht op naleving van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur en de afwijkingen van die code
 - het aanwijzen van een accountant
-

Nevenfuncties

Alle al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties van onze bestuurders vindt u in de bijlagen.

Beloning

Deze bestuurders zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden op basis van een vrijwilligersvergoeding. Deze vrijwilligersvergoeding ligt niet boven de € 1.700 en behoeft vanuit nieuwe regelgeving niet te worden gepubliceerd bij de vermelding WNT (wet normering topinkomens) op bladzijde 101.

Stafdienst

De Stichting RSG 't Rijks beschikt over een professionele stafdienst die wordt aangestuurd door de bestuurssecretaris. Deze stafdienst ondersteunt het schoolbestuur. In deze stafdienst zitten specialisten op het gebied van financiën, onderwijs, personeel en beheer. Voor elk van de specialisten alsook voor de bestuurssecretaris is een functieprofiel beschikbaar.

Vergaderingen

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks vergadert zes keer per jaar. Tijdens deze vergaderingen komen alle aspecten van de instelling aan de orde. Centraal staat steeds de voortgang op tien terreinen. Strategisch beleid; onderwijskundig beleid; personeelsbeleid; beheer; financiën; communicatie; planning & organisatie; overlegvormen; afdelingen; evenementen. Op elke portefeuille wordt mondeling en schriftelijk verantwoording afgelegd door de bestuurder. De documenten en de verslagen worden bewaard in het bestuursarchief. Er wordt gewerkt met een agendacommissie. Deze bestaat uit de voorzitter, de vice voorzitter, de rector/bestuurder en de bestuurssecretaris. Deze commissie komt maandelijks bijeen. Zij volgt de ontwikkelingen binnen en buiten de school en dient als sparringpartner voor de rector/bestuurder. Ook de voorbereiding voor de bestuursvergadering vindt plaats in deze commissie.

Horizontale en verticale verantwoording

De toezichthouders volgen de processen kwalitatief en kwantitatief. Zij gebruiken daarvoor diverse instrumenten en informatiebronnen. Zoals de vastgestelde prestatie-indicatoren in het schoolplan en de diepte-interviews met stakeholders. De toezichthoudende bestuurders voeren een keer per jaar gesprekken met het college van de gemeentes Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen en Woensdrecht, de ouderraad en de medezeggenschapsraad en de onderwijsinspectie. Van deze gesprekken wordt een gespreksverslag gemaakt en bewaard.

Eénmaal per jaar wordt er voor het voltallige bestuur en schoolleiding een themabijeenkomst georganiseerd.

Het 'one-tier model' blijkt zeer effectief te zijn. De toezichthoudende bestuurders zijn betrokken en goed geïnformeerd, zonder dat zij daarbij op de stoel van de rector/bestuurder gaan zitten.

Bestuursevaluatie

Eens per jaar evalueren de toezichthouders hun eigen functioneren. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt vastgesteld en in het bestuursarchief bewaard.

De verschillende toezichthouders functioneren op deelterreinen onafhankelijk en kritisch. Zij doen dit in het directe werkoverleg met de verantwoordelijke portefeuillehouders in de school, te weten beheer, financiën, onderwijs, personeel. Zij maken dit kenbaar tijdens de bestuursvergaderingen. Ook hier worden verslagen van gemaakt en bewaard in het bestuursarchief.

Rooster van aftreden

Er is een rooster van aftreden vastgesteld. Daardoor is van tevoren duidelijk hoe lang de zittingstermijn is en hoe wordt gehandeld om de ontstane vacature weer in te vullen.

Klokkenluidersregeling

De stichting RSG 't Rijks heeft de klokkenluidersregeling naar voorbeeld van de VO-raad overgenomen en vastgesteld. Er is een onafhankelijke externe klachtencommissie ingesteld om mogelijke klachten en/of integriteitskwesaties te onderzoeken.

Naleving en jaarlijkse evaluatie van bovenstaande punten leidt tot de conclusie dat voor 't Rijks doet gelden: Code Goed Onderwijsbestuur.

3. SUCCESFACTOREN

In ons schoolplan hebben we 8 succesfactoren genoemd:

1. Onze school is een lerende organisatie.
2. Ons onderwijs biedt al onze leerlingen de kans om boven zichzelf uit te stijgen.
3. We organiseren toekomst bestendig: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling.
4. We hebben de verhoudingen in verantwoording en toezicht duidelijk belegd.
5. We zijn een actieve partner in de regio.
6. Met LOB zetten wij in op brede vorming voor alle leerlingen.
7. De school beschikt over eigentijdse voorzieningen in ICT, gepersonaliseerd leermateriaal.
8. We behouden ons marktaandeel van instroom uit het PO in de regio.

Concreet wordt dat zichtbaar in de onderwijs- en leeropbrengsten van onze leerlingen, in het gedrag van onze professionals en in de manier waarop externe partners ons ervaren. We benoemen onze streefdoelen in meetbare criteria. In de periode tot en met 2019 zullen wij de realisatie daarvan twee keer per jaar monitoren. We sturen onze doelstellingen en/of interventies bij als de klant (de leerling), de professional en/of de maatschappelijke partners daarom vragen, mits dit past binnen de 8 geformuleerde succesfactoren. Onderstaand benoemen we onze streefdoelen, de cijfers tussen () geven de relatie met de succesfactoren weer. Tevens hebben we een tussentijdse evaluatie gedaan:

Rood wil zeggen: doelstelling (nog) niet behaald

Lichtgroen wil zeggen: doelstelling niet behaald, maar verbetering is waarneembaar

Donkergroen wil zeggen: doelstelling behaald

Niet ingekeurd: wordt momenteel (nog) niet gemonitord of nog niet de juiste tools gevonden om het adequaat te monitoren.

Het spreekt voor zich dat we er naar streven alle doelstellingen op donkergroen te krijgen.

Onderwijs

1. 80% van de docenten past diverse leerstijlen toe in de lessen (2,6)
2. de minimale tevredenheid van leerlingen t.a.v. de doelstellingen voor contacttijd en differentiatie is een 6 op een 10-puntsschaal (2)
3. 90% van de leerlingen herkent en ervaart dat rekening gehouden wordt met de diverse leerstijlen in de les (2,6)
4. 80% van de docenten geeft de leerling feedback (2)
5. 90% van de contacttijd vindt plaats conform het rooster (2)

Professionals

1. 80% van de professionals toont een lerende houding, door te reflecteren en feedback te organiseren (1,3).
2. 100% van de schoolleiding laat een lerende houding zien, door reflecteren en feedback te organiseren (1,3).
3. 100% van onze professionals beschikt over een bekwaamheidsdossier (of POP) met daarin aantoonbare competenties en punten om te werken aan verbetering (1,3).
4. 100% van de nieuwe docenten wordt begeleid volgens de voorgeschreven procedures (3).
5. 90% van de teams is gelijk van samenstelling in opeenvolgende cursusjaren (4).
6. 80% van de docenten benoemt de meetbare streefresultaten voor de leerlingen (4).
- 7a. 100% van de docenten zet effectief digitale leermiddelen in zijn onderwijspraktijk in en ontwikkelt zich daarin aantoonbaar (7,3,2).

7b. 80% van de geobserveerde lessen laat ten minste één vorm van differentiatie zien (2).

8. 80% van de docenten is in staat in de les en in de toetsvormen te differentiëren (2).

9. 100 % van de professionals is aantoonbaar op de hoogte van de kernwaarden op het terrein van LOB en vertoont het daarbij behorende gedrag (6).

10. 5% van de professionals is actief betrokken bij dialogotafels van de drie O's (7).

Maatschappij

1. Externe partners uit de keten van onderwijs en het regionale bedrijfsleven nemen actief deel aan onze feedback panels en/of audits (5).

2. Externe partners uit de keten van onderwijs en het bedrijfsleven hebben een aantoonbaar aandeel in de aanpak van LOB en burgerschapsvorming op 't Rijks (6).

3. 't Rijks is voortrekker of heeft minimaal een voorbeeldfunctie in landelijke projecten van onderwijsinnovatie in relatie tot haar additionele onderwijsprogramma's: BCP, Technasium, WON, TTO en Kunst & Cultuur (5).

4. 't Rijks is een actieve gesprekspartner aan de dialogotafels van de drie O's (5).

Eindresultaten

1. 93 % van de leerlingen van 't Rijks slaagt voor het eindexamen (2).

2. 't Rijks is excellente school op alle niveaus (mavo, havo, vwo) en voldoet aan de minimale normen die de inspectie daaraan stelt (2).

3. 100% van de geslaagde examenleerlingen voldoet aan de minimeisen op het gebied van burgerschapsvorming (2,6).

4. 95% van de leerlingen voldoet aan de streefresultaten behorende bij het niveau aan het einde van het schooljaar (2,4).

5. 100% van de geslaagde examenleerlingen voldoet aan de eisen die gesteld worden t.a.v. de 21st century skills (2,6, 7).

6. 80% van de leerlingen beschikt over een digitaal portfolio waaruit blijkt dat zij hebben kunnen werken aan het ontdekken en het ontwikkelen van hun individuele talent (2,6).

7. Het percentage VSV van 't Rijks blijft kleiner dan of gelijk aan 0,03.

8. Het percentage leerlingen dat vanaf leerjaar 3 de studie volgt conform het advies voldoet aan de norm van de inspectie (groen) (2).

9. De doorstroom vanaf het diploma vanaf leerjaar 3 (m/h/v) voldoet aan de inspectienorm (groen) (2).

10. Het CE-cijfer voldoet aan de norm van de inspectie (groen) (2).

11. 99% van de leerlingen slaagt voor de rekentoets (2).

12. 95% van de personeelsleden werkt naar tevredenheid op 't Rijks (1,3).

13. 30 % van de leerlingen uit groep 8 uit het wervingsgebied van 't Rijks stroomt door naar 't Rijks (8).

4. LEERLINGEN EN ONDERWIJS

Denken, durven, doen

De school werkt met het concept: leren door denken, durven en doen.

Denken staat uiteraard voor het leer- en denkwerk, durven voor de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de persoonlijkheid en doen staat voor het in de praktijk brengen van kennis en vaardigheden. Zo wordt er steeds meer met vakoverschrijdende projecten gewerkt, die de leerlingen zelfstandig moeten uitvoeren. Taalontwikkeling is een van de speerpunten: niet alleen in de lessen Nederlands, maar ook bij aardrijkskunde, geschiedenis en wiskunde. Er wordt dan in samenhang aan taal gewerkt. De universiteiten van Amsterdam en Utrecht werken aan een effectmeting van het denken-durven-doen concept. Dit concept komt dus uit de wetenschap, de school past het in de praktijk toe en nu wordt het weer teruggekoppeld naar de wetenschap.

Excellente school

In januari 2020 ontving 't Rijks het predicaat excellente school 2020-2022 voor onze vwo- afdeling en een verlenging voor onze mavo-afdeling. Het is een erkenning van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het feit dat de school leerlingen optimale kansen biedt om hun talent te ontwikkelen. De mavo met het brede onderwijsaanbod, het doorstroombeleid, maar het Bèta Challenge Programma van de mavo+ afdeling hebben daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. Ook het vwo met extra ontwikkelmogelijkheden vanuit tto, technasium en wetenschap is nu een excellente afdeling. De school zal ook de komende jaren zijn uiterste beste doen om dit predicaat te behouden en verder uit te bouwen met onze havo-afdeling.

Een grote school klein houden

Ieder kind is anders, daar wordt op ingespeeld. De school volgt de studievoordigheden van onze leerlingen. We meten zaken als concentratie, samenwerking, leesvaardigheid, planning, samenvatten etc. Na een aantal jaren kun je zien hoe het kind zich ontwikkelt; dat heeft voor ons een grotere voorspellende waarde dan cijfers en we kunnen eventueel op tijd bijsturen. Kinderen vallen niet uit omdat ze niet intelligent genoeg zijn, maar omdat er zo vaak andere dingen in hun leven gebeuren. Daar wil de school alert op zijn. Hier speelt de school op in. De openheid van de school en de korte lijnen zijn cruciaal, zo houden we een grote school klein. Bovendien gaan we met onze vernieuwbouw een brugklasgebouw creëren, zodat deze nieuwe leerlingen in een apart gebouw even de tijd krijgen om aan de omgeving van een middelbare school te wennen.

Openbare school

RSG 't Rijks is een openbare school. We zijn een ontmoetingsschool voor leerlingen en leraren van diverse godsdiensten, wereldbeschouwingen en politieke overtuigingen. Deze verscheidenheid beschouwen we als een belangrijk voordeel: zij brengt begrip en waardering voor iedere levensovertuiging en –visie met zich mee. Respect en verdraagzaamheid ten opzichte van elkaar en elkaars mening vloeien hieruit voort. In dit kader is er bij de docenten een grote bereidheid om van visies en overtuigingen kennis te nemen en de leerling daarover, waar nodig, te informeren. Voor en tegen komt aan de orde en in discussies met de leerlingen kunnen de docenten hun persoonlijke mening laten blijken, waarbij het opdringen van de eigen opvatting door een leraar als de enige goede, onjuist is. Door de leerlingen vroegtijdig vertrouwd te maken met diverse meningen en opvattingen, krijgen ze begrip voor anderen en andersdenkenden. Zo worden de jongeren het beste voorbereid op de maatschappij.

Schoolprestaties

De leeropbrengsten van een school worden voortdurend gemeten over een reeks van drie schooljaren. De onderwijsinspectie spreekt jaarlijks een oordeel uit over de prestaties van de leerlingen.

De onderwijsinspectie

De inspectie werkt met een onderwijsresultatenmodel. Het model heeft als doel bij te dragen aan de zelfsturing van scholen. Er wordt hierbij gewerkt worden met absolute normen, die voor een bepaalde periode worden vastgelegd.

16

Iedere school krijgt jaarlijks een beoordeling van de onderwijsinspectie. Deze is gebaseerd op een aantal gegevens die telkens over een periode van drie jaar gemiddeld worden. De gegevens waar de inspectie mee werkt zijn: onderwijspositie t.o.v. advies po, onderbouw snelheid, bovenbouwsucces, examencijfer.

De school heeft er hard aan gewerkt om deze cijfers te verbeteren (o.a. door invoering opbrengstgericht werken). Dit zie je terug in de resultaten.

Voor alle afdelingen geldt het oordeel: voldoende. In alle van de vier onderdelen van onze drie afdelingen zitten we boven de landelijke norm!

Daarnaast geeft de inspectie een oordeel in hoeverre onze school haar eigen ambities op overtuigende wijze realiseert. Voor onze afdelingen vmbo en vwo worden deze met goed beoordeeld!

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks, Bergen op Zoom 4611 EG

Opleiding	Status toezicht
VMBO (G) T	Goed
HAVO	Voldoende
VWO	Goed

Overzicht van de examenresultaten 2019

Schooltype	Aantal kandidaten	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Vmbo-t	200	188	94,0% (94,7)
Havo	275	240	87,3% (88,0)
Vwo	100	94	94,0% (91,9)
Totaal	575	522	90,8% (91,3)

Tussen haakjes staan in de rechterkolom de percentages van vorig jaar.

Het overzicht van de examenresultaten over de afgelopen 10 jaren (in %) ziet er als volgt uit.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Vmbo	94,0	94,7	94,2	96,6	95,2	97,8	95,6	96,7	97,9	86,3
Havo	87,3	88,0	87,3	88,8	83,3	80,2	83,3	86,0	76,7	75,7
Vwo	94,0	91,9	92,2	81,7	89,2	77,0	88,9	84,2	76,4	78,3
Totaal	90,8	91,3	91,4	90,4	88,9	85,8	89,0	88,2	82,3	79,4

Conclusie: Het percentage geslaagden laat de laatste jaren een mooie stabiele trend zien boven de 90 %, echter ons streefpercentage van 93% hebben we nog niet bereikt.

Overzicht van de bevorderingsresultaten 2019

Bevordering schooljaar 2018-2019 naar 2019-2020

Klas	Aantal	Bevorderd	%
Brugklas	455	452	99,3
M2	191	172	90,1
H2	186	167	89,8
V2	117	115	98,3
Klas 2	494	454	91,9
M3	196	177	90,3
H3	174	151	86,8
V3	96	88	91,7
Klas 3	466	416	89,3
havo 4	251	216	86,1
vwo 4	121	108	89,3
vwo 5	111	101	91,0
Totaal	1898	1747	92,0

Bevordering voorgaande schooljaren

Schooljaar	Aantal leerlingen (zonder examenklassen)	Bevorderd	% Bevorderd
2009-2010	2015	1803	89,4
2010-2011	2065	1903	92,2
2011-2012	2141	1944	90,8
2012-2013	2126	1987	93,5
2013-2014	2176	1971	90,5
2014-2015	2123	1936	91,2
2015-2016	1990	1803	90,6
2016-2017	1950	1736	89,0
2017-2018	1990	1803	90,6

Een paar kanttekeningen:

- Het zittenblijfpercentage (volgens definitie 3) ligt al jaren, met uitzondering van vorig jaar, net iets onder de 10%, dit is landelijk ook zo. In het sectorakkoord VO is de ambitie uitgesproken het zittenblijfpercentage naar 3,8% terug te brengen (volgens definitie 1). Hierbij worden opstomers naar een hogere opleiding en afstromers naar een hoger leerjaar in mindering gebracht. Onze school zit nog wel een procentpunt boven deze ambitie. Dat ons percentage volgens definitie 3 nu naar 8% is gedaald, is een mooi resultaat!

Vertrouwenscontactpersoon

De school heeft twee vertrouwenscontactpersonen. Bij hen kunnen leerlingen terecht die zich onheus bejegend voelen. Hiervan kan een melding worden gemaakt bij de vertrouwenscontactinspecteur. De VCP begeleidt de leerling, adviseert in gesprekken en onderneemt adequate stappen. Ook het OP en de OD komen met hun vragen bij de VCP terecht. Zij worden na een eerste gesprek verwezen naar de schoolmaatschappelijk werkster.

5. PERSONEEL

Zaken met een behoorlijk personele betekenis

In 2019 is onze plaatsvervangend rector en hoofd bedrijfsvoering met pensioen gegaan. Zijn functie is herverdeeld onder 4 personen. Dit functioneert in de praktijk goed, op veel plaatsen in de school is al sprake van zelfsturing en ligt de verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Zo heeft een teamleider 300 leerlingen en 20 personeelsleden onder zijn leiding. Voor ouders is dit veel duidelijker geworden. Dit is wat we met Operatie Pincode wilden bereiken en dat hebben we nu bereikt.

Funciemix

De school en de MR hebben de volgende streefpercentages schriftelijk vastgelegd in een maatwerkdokument.

LB: 52,0%

LC: 19,2%

LD: 28,8%

Op basis van de uitgegeven formatie op 1 oktober 2019 komen de berekeningen als volgt uit:

LB: 50,9%

LC: 20,5%

LD: 28,6%

De percentages voor 2019 liggen dus voor LC (ruim) boven de maatwerkafspraken, die van LD iets daaronder maar deze worden ruimschoots gecompenseerd door de hogere LC.

Vanwege de verwachte krimp van ons aantal leerlingen zullen we deze percentages goed moeten monitoren en ervoor zorgdragen dat we niet te ver uit de pas lopen met de afgesproken percentages, die in het maatwerkdokument zijn vastgelegd. In de personeelsreserve is hiervoor een buffer gevormd.

In- en uitstroom

In 2019 zijn er 22 personeelsleden aangenomen en 31 personeelsleden zijn vertrokken of met pensioen gegaan.

Verzuim

De verzuimpercentages van de laatste acht jaren zijn als volgt:

2012	5,82	2016	4,28
2013	4,75	2017	5,07
2014	5,61	2018	6,27
2015	4,25	2019	5,49

Na goede verzuimcijfers in 2015 en 2016, hebben we vanaf 2017 percentages boven onze doelstelling (4,5%). Hierbij moet worden vermeld dat de hoge percentages van de laatste twee jaar vrijwel geheel wordt veroorzaakt door lang, niet werkgerelateerd verzuim.

Hieronder de uitsplitsing van het soort verzuim van de laatste 4 jaren.

	2016	2017	2018	2019
kort	1,31	1,28	1,32	1,21
middel	0,71	0,95	0,71	0,80
lang	1,97	2,42	3,25	1,86
langer dan een jaar	0,29	0,42	1,03	1,64
	4,28	5,07	6,31	5,51

6. HUISVESTING

Gebouwen en terreinen

RSG 't Rijks beschikt over een goed, degelijk en eigentijds gebouwencomplex.

Na jaren van weinig bouwactiviteiten vraagt de nieuwe tijd nu weer om een moderniseringsslag. Momenteel heeft de school ongeveer 20.000 m² aan gebouwen, die onderhouden moeten worden. Kijkend naar de toekomst moet geconstateerd worden dat het moderne onderwijs andere eisen aan onderwijsruimtes stelt dan vroeger het geval was. Er hoeft hierbij slechts gedacht te worden aan binnenklimaat, infrastructuur, energieverbruik enz.

We maken daarbij de volgende keuzes:

- 1) Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving wordt overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.
- 2) De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.
- 3) De Stafafdeling wordt ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e -eeuwse gymzaal (lokaal 13). Daartoe wordt dit gebouwendeel duurzaam verbouwd. Planning, Roosters, Informatie en Communicatie blijft in het hoofdgebouw.
- 4) De HBS uit 1882 wordt duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Dit gebouwdeel krijgt een brugklasfunctie. Daarnaast realiseren we op zolder nieuwe lesruimtes.

20

We versterken de gebouwenpositie van onze school door met de gemeente afspraken te maken over het gebruik van het CKB-gebouw aan de rijtuigweg en de sportzalen op ons terrein en in de gemeente Bergen op Zoom.

We hebben een huurcontract met de Karmel. Dit lost het probleem van een gebrek aan gymzalen in onze school op, hierdoor hoeven ook minder examenmodules LO buiten school plaats te vinden. Daarnaast huren we ruimtes van de Blokstallen 3 voor de vooropleiding.

Hieronder de belangrijkste zaken die we in 2019 hebben aangepakt:

- Geïnvesteed aan voorbereidingskosten voor onze vernieuwbouw (€ 320.000)
- Aanschaf noodgebouw (€ 760.000)
- Dak gymzalen 3+4
- Vervangen dakventilatoren
- Nieuwe verdeelkasten
- Nieuw camerasysteem

Voor deze zaken is geld nodig. De doordecentralisatie overeenkomst met de gemeente Bergen op Zoom en de exploitatiegelden vanuit het OCW zijn hiervoor bepalend.

ICT

Het gebruik van ICT is niet meer weg te denken uit ons onderwijs. Elke methode heeft een digitale component, waarbij steeds vaker gebruik gemaakt wordt van learning analytics. Het stelt docenten in staat om de vorderingen van leerlingen te volgen en maatwerk te bieden. Onze docenten maken in toenemende mate gebruik van deze middelen. Naast het digitale materiaal van de methodes, is er ook steeds meer vrij toegankelijk materiaal beschikbaar.

't Rijks heeft er tot op heden niet voor gekozen om elke leerling met een eigen device uit te rusten. Het is onze overtuiging dat er eerst een duidelijke onderwijskundige visie op het gebruik van leermiddelen moet zijn, voordat je deze stap kunt nemen. Om het gebruik van de beschikbare digitale leermiddelen mogelijk te

maken en experimenten te faciliteren, hebben we het aantal devices in school vergroot. Daarbij zetten we in op het gebruik van chromebooks. De ervaringen hiermee zijn positief en de behoefte aan eigen devices voor leerlingen neemt daarmee wel toe.

Ook in de secundaire processen maken we gebruik van de digitale mogelijkheden. Middels onze software informeren we onze leerlingen en hun ouders over de vorderingen, de presentie, studieplanners en ontwikkelingen op school. Alle inschrijfprocessen, zoals voor ouderavonden, informatieavonden, herkansingen, reizen, flexlessen gebeuren digitaal. Waar mogelijk maken we daarbij gebruik van beschikbare pakketten, maar er worden ook regelmatig maatwerk-applicaties in eigen beheer gemaakt.

Voor communicatie, informatie en samenwerking binnen 't Rijks, maken we gebruik van Office 365. Het stelt teams in staat om documenten te delen en online samen te werken. Ook leerlingen hebben office 365 beschikbaar. Daarmee kunnen zij gebruik maken van alle Office applicaties en kunnen ook zij in projectgroepen samenwerken.

7. FINANCIËEL

Leerlingengegevens

Het leerlingenaantal op 1 oktober van het voorgaande jaar is bepalend voor het gehele kalenderjaar. Dit betekent dus dat het leerlingenaantal op 1 oktober 2016 ($2.515 - 12 \text{ gezakte vavo-leerlingen} \cdot 0,5 = 2.509$) bepalend is voor de bekostiging van het kalenderjaar 2019.

	1 oktober '17	1 oktober '18	1 oktober '19
totaal aantal leerlingen:	2.539	2.515	2.407

de verdeling			
brugklas	468	457	388
2e klas (M, H, V)	458	498	494
totaal klas 1 en 2	926	955	882
3e klas (M, H, V)	489	469	506
4e klas (M, H, V)	619	581	522
5e klas (H, V)	346	403	387
6e klas (V)	112	107	110
totaal klas 3 t/m 6	1.566	1.560	1.525

VAVO-leerlingen TG *	14	12	18
----------------------	----	----	----

* dit zijn leerlingen die vorig jaar zijn gezakt, zij zijn meegenomen in het totaal aantal leerlingen, maar tellen in de bekostiging maar voor de helft mee

Prognose oktober 2020: 2.381 leerlingen (op basis van nieuwe aanmelding van maart 2020)

De diverse vergoedingen per leerling voor de exploitatie, het schoonmaken en de instandhouding van de gebouwen waren:

	exploitatie	schoonmaken	instandhouding gebouwen
leerjaar	2019	2019	2019
klas 1 en 2	€ 463,73	€ 205,06	€ 154,98
klas 3 t/m 6	€ 386,88	€ 169,48	€ 125,30

De bedragen van 2019 zijn ongewijzigd ten opzichte van 2018 gebleven. Dit ondanks dat er btw-verhoging van 6% naar 9% heeft plaatsgevonden.

Het bedrag per leerling voor gratis leermiddelen (lees: boeken leerlingen) is in 2019 € 316,33, dit is in 2019 ook niet verhoogd.

Resultatenanalyse

Staat van baten en lasten over 2019

	2019	begroot 2019	2019
3 BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCW	17.859.687	17.905.000	17.859.687
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.058.491	1.129.000	1.058.491
3.3 Overige baten	83.966	47.000	83.966
Totaal baten	19.996.636	19.081.000	19.002.144
4 LASTEN			
4.1 Personeelslasten	15.785.308	15.268.000	15.785.831
4.2 Afschrijvingen	660.072	691.000	673.079
4.3 Huisvestingslasten	1.190.632	1.126.000	1.113.622
4.4 Overige lasten	1.885.661	1.692.000	1.777.072
Totaal lasten	19.521.673	18.777.000	19.349.604
Saldo baten en lasten	474.963	304.000	-347.460
5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Rentebaten	9.376	7.000	108.581
5.2 Rentelasten	103.586	102.000	112.652
Saldo financiële baten en lasten	-94.210	-95.000	-4.071
Resultaat gewone bedrijfsvoering	380.753	209.000	-351.531
6 BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat gewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	380.753	209.000	-351.531

Zoals u in bovenstaand overzicht ziet is 2019, in tegenstelling tot 2018, met een positief resultaat afgesloten; € 380.753; het resultaat over 2018 was € 351.531 negatief.

Dit resultaat is dus hoger dan in 2019, zo'n € 732.000 en zo'n € 172.000 hoger dan begroot.

In het kort volgt hierbij de analyse van de verschillen t.o.v. 2018.

Bij deze analyse hebben we gebruik gemaakt van interne verdeling tussen personele en materiële baten en lasten. Dit maakt de analyse onzes inziens sterker.

Personele baten en lasten :	+ € 862.000
Materiële baten en lasten :	- € 40.000
Financiële baten en lasten:	- € 90.000
Totaal:	+ € 732.000

Grootste oorzaken

Personeel

(som van personele baten en lasten, op grond van interne toerekening):

Incidentele aanvullende bekostiging:	+ € 389.000
--------------------------------------	-------------

Met een akkoord op 2 november is er door het kabinet extra bekostiging toegezegd van € 390.000.

Dit geld is bedoeld om werkdrukverlagende maatregelen voor schooljaar 2020-2021 te kunnen afspreken, maar verhoogt het resultaat van 2019.

Nog geen nieuwe CAO VO 2019-2020:	+ € 113.000
-----------------------------------	-------------

Er is nog geen nieuwe CAO VO afgesloten. In de lumpsum van 3,13% over 2019 was hiervoor, naar onze berekeningen al wel 0,78% loonruimte gecreëerd. We zullen deze extra middelen reserveren.

Inkomsten Samenwerkingsverband:	+ € 78.000
---------------------------------	------------

We hebben bij het Samenwerkingsverband een verzoek ingediend voor facilitering van onze time-out voorziening. Hierbij is de mogelijkheid dat andere scholen uit Bergen op Zoom van onze time-out voorziening gebruik maken. Dit verzoek is goedgekeurd en hiervoor zijn extra gelden voor de school beschikbaar gesteld. We gaan ervan uit dat dit een structurele maatregel is.

Minder vervangingskosten:	+ € 30.000
---------------------------	------------

We hebben minder uitgegeven aan vervangingen door een iets lager verzuimpercentage dan in 2018.

Grotere storting personeelsvoorzieningen:	- € 290.000
---	-------------

Er zijn een aantal personeelsleden in 2019 in de WIA terecht gekomen. Voor de extra geprognostiseerde kosten (€ 392.000) die dat met zich met meebrengt in 2021, 2022 en 2023 hebben we een voorziening gevormd. Aan de andere kant hadden we in 2018 voor deze personeelsleden een voorziening langdurig zieken gevormd voor de extra salariskosten in 2019 gevormd (-€ 123.000).

Minder salariskosten:	+ € 487.000
Door daling aantal leerlingen per 1 augustus 2019; $4\% * 5/12 * € 15.200.000 =$	€ 253.000
Extra lessenreductie: $1\% * 5/12 * € 15.200.000 =$	€ 63.000
Minder salariskosten langdurig zieken:	€ 123.000
Hogere premie werkhervattingskas:	- € 30.000
Door efficiënte inzet flexuren, en efficiënte overgang van 25 naar 24 lessen per fulltimer en aanname van relatief goedkoop personeel:	€ 78.000

Overige personeelskosten:	+ € 55.000
---------------------------	------------

Aan drie kostenonderdelen hiervan is minder uitgegeven dan in 2018:

- Werkkosten (geen extern personeelsfeest in 2019)
- Scholing (voornamelijk minder vakgroepscholing in 2019)
- Bedrijfsgezondheidsdienst (groot aantal tweede spoor trajecten in 2018)

Materieel

(som van materiële baten en lasten, op grond van interne toerekening):

A Gemeentelijke bijdrage doordecentralisatie:	+ € 62.000
indexatie van de MEV met 6,63%	+ € 70.000
extra huur gymzaal vanaf 1 augustus	- € 10.000
divers	+ € 2.000
B Boeken, iets goedkoper boekenpakket	+ € 19.000
C OCW	-/- € 121.000

Huisvesting:

€ -/- 77.000 => meer energiekosten, heffingslasten en huurkosten, hogere storting onderhoudsvoorziening

Afschrijvingslasten:

€ 17.000 => weinig vervangingsinvesteringen nodig

Overige lasten:

€ - 61.000 => minder kopieerkosten, nieuw contract	+ € 54.000
bijdrage st. Fondsen, éénmalig	- € 70.000
accountant (zowel '18 als '19)	- € 25.000
externe deskundigheid, curriculum	- € 30.000
begeleiding toptalent	+ € 12.000
ICT	+ € 18.000
Info-avonden	- € 24.000
divers	+ € 4.000

Financiële baten en lasten	
Vergoeding renteswap in 2018	-/- € 90.000

Dan nu de vergelijking met de begroting:

Het begrote resultaat voor 2019 was € 209.000, het werkelijke resultaat ligt dus zo'n € 172.000 hoger.

Hieronder de verklaring:

Personeel:	+ € 280.000
Materieel:	- € 108.000

Personeel

Nog geen nieuwe CAO VO 2019-2020:	+ € 113.000
Er is nog geen nieuwe CAO VO afgesloten. In de lumpsum van 3,13% over 2019 was hiervoor, naar onze berekeningen al wel 0,78% loonruimte gecreëerd. We zullen deze extra middelen reserveren.	
Vervangingskosten:	- € 67.000
Dit komt door een enerzijds een iets hoger verzuim dan begroot en anderzijds door veel meer vervanging via uitzendbureau (Goud Grijs en Maandag). De kosten van vervangingen via het uitzendbureau zijn bijna twee keer zo duur.	
Inkomsten Samenwerkingsverband:	+ € 78.000
We hebben bij het Samenwerkingsverband een verzoek ingediend voor facilitering van onze time-out voorziening. Hierbij is de mogelijkheid dat andere scholen uit Bergen op Zoom van onze time-out voorziening gebruik maken. Dit verzoek is goedgekeurd en hiervoor zijn extra gelden voor de school beschikbaar gesteld. We gaan ervan uit dat dit een structurele maatregel is.	
Prestatiebox:	+ € 52.000
De middelen voor de prestatiebox zijn in 2019 opgehoogd van € 295 naar € 315,50. Dit is een structurele ophoging.	
Bezuiniging OD:	- € 31.000
De doelstelling was om 2,57 fte te bezuinigen op de formatie van het OD. Dit is voor 1,03 fte gerealiseerd. Dit zorgt in 2019 voor € 31.000 extra salariskosten.	
Personele voorzieningen:	- € 384.000
Er zijn in 2019 aantal personeelsleden in 2019 in de WIA terecht gekomen. Voor de extra geprognostiseerde kosten (€ 392.000) die dat met zich met meebrengt in 2021, 2022 en 2023 hebben we een voorziening gevormd. Dit verklaart vrijwel in zijn geheel de afwijking.	
Incidentele aanvullende bekostiging:	+ € 389.000:
Met een akkoord op 2 november is er door het kabinet extra bekostiging toegezegd van € 389.000. Dit geld is bedoeld om werkdrukverlagende maatregelen voor schooljaar 2020-2021 te kunnen afspreken, maar verhoogt het resultaat van 2019.	
Premie werkhervattingskas:	- € 30.000
Deze premie wordt jaarlijks berekend aan de hand van het aantal ZW en WIA uitkeringen die (oud) medewerkers hebben ontvangen. Door verdere instroom is deze premie gestegen. Dit is structureel.	
Salariswijzigingen nieuwe schooljaar:	+ € 56.000
Door efficiënte inzet flexuren, en efficiënte overgang van 25 naar 24 lessen per fulltimer en aanname van relatief goedkoop personeel.	
Overige personeelskosten:	+ € 61.000
Minder uitgegeven dan begroot aan scholing, werkkosten en personeelsadvertenties.	
Diverse kleine personele oorzaken:	+ € 43.000

Materieel

Huisvesting:	- € 66.000
--------------	------------

Door extra huur gymzaal, meer energiekosten, hogere storting onderhoudsvoorziening.

Boeken:	- € 7.000
---------	-----------

Door met sommige methodes eerder te stoppen dan de 'afschrijvingstermijn' zijn we duurder uit (- € 25.000). Aan de andere kant viel het boekenpakket per leerling iets lager uit (+ € 18.000).

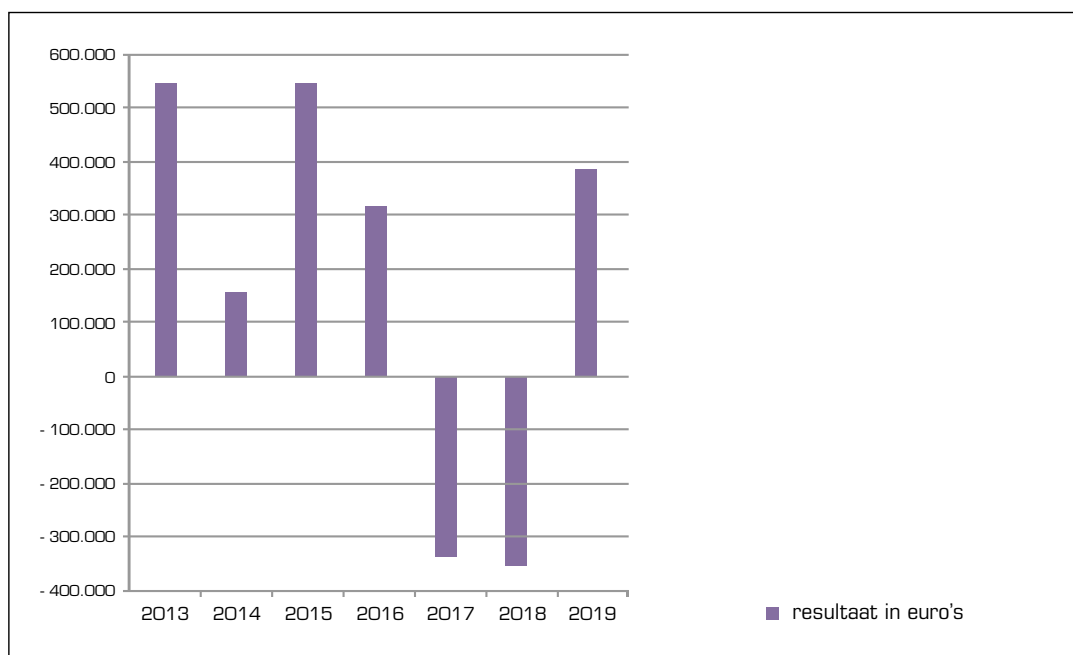
Overige exploitatie:	- € 35.000
----------------------	------------

Diverse kleine oorzaken zorgen voor dit verschil, de belangrijkste:

- geen extra inkomsten meer uit leerroute BCP (structureel) en hogere kosten
- begeleiding nieuwe curriculum door Pesant.
- geen compensatie btw-verhoging van 6 naar 9%
- opmaak nieuwe folderlijn ter promotie van de school

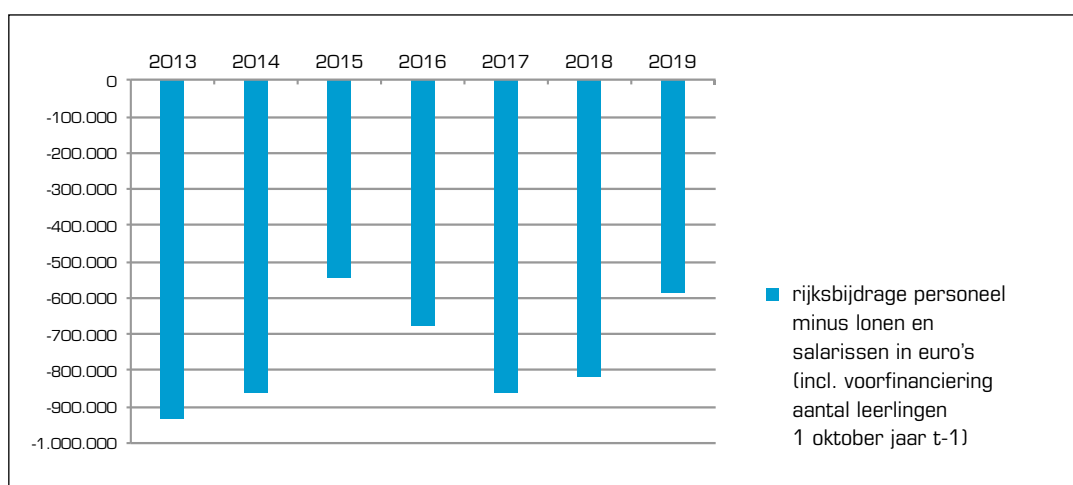
Daartegenover staat een 'besparing' van de storting in de onderhoudsvoorziening door analyse van het MOP en geplande verbouwing oude HBS.

Resultaten laatste 7 jaren

Rijksbijdrage personele lumpsum minus de lonen en salarissen over de laatste zes jaren. Hierbij is de correctie van de voorfinanciering (doordat de school op basis van het aantal leerlingen van jaar t-1 een heel kalender wordt bekostigd) meegenomen.

28

De opbrengsten zijn gecorrigeerd voor incidentele lumpsumvergoedingen. Duidelijk te zien dat de negatieve trend nu doorbroken is. Dit is te danken aan de realisatie van de aanpassing van de lessentabel. Daarnaast krijgt de school nog extra gelden uit de prestatiebox, die ook voor lonen en salarissen worden ingezet.

Financiële ratio's

De school heeft al jaren een goede financiële positie.

Uit de kengetallen blijkt de gezonde financiële basis van de school:

	2015	2016	2017	2018	2019
Kengetallen:					
solvabiliteit 1	0,46	0,48	0,47	0,46	0,46
solvabiliteit 2	0,70	0,72	0,73	0,74	0,76
liquiditeit	1,82	2,00	2,08	2,12	2,18
rentabiliteit	2,86	1,69	-1,82	-1,84	1,90
kapitalisatiefactor	0,33	0,35	0,35	0,34	0,32
weerstandsvermogen	0,41	0,43	0,40	0,37	0,38
financieringsfunctie	0,12	0,12	0,13	0,12	0,12
transactiefunctie	0,13	0,13	0,13	0,12	0,11
financiële buffer	0,08	0,10	0,09	0,09	0,09
netto werkkapitaal	0,11	0,13	0,14	0,13	0,13
huisvestingsratio	0,08	0,08	0,08	0,07	0,08
personele kosten/ rijksbijdrage	0,84	0,86	0,88	0,88	0,84
personele kosten/ totale baten	0,78	0,81	0,83	0,83	0,79

De solvabiliteit 1 geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar langlopende verplichtingen (eigen vermogen, exclusief voorzieningen/totaal vermogen). Deze is stabiel.

De solvabiliteit 2 geeft hetzelfde aan, alleen is nu de post voorzieningen meegenomen in de berekening (eigen vermogen, inclusief voorziening/totaal vermogen).

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar verplichtingen op korte termijn (vlottende activa/kortlopende schulden). Ook dit kengetal is stabiel gebleven. Deze bevindt zich boven de 2. Wel moet hierbij aangetekend worden, dat wij, in tegenstelling tot vele andere scholen, de vordering van 7,5% op de lumpsum van het Ministerie OCW, als kortlopende vordering hebben staan. Zonder deze vordering zou de liquiditeit op 1,5 uitkomen. Wanneer de liquiditeit beneden de 1 komt, kan dit een gevaar opleveren. De schulden zijn dan immers groter dan de vorderingen plus de liquiditeiten.

De rentabiliteit geeft het verschil weer tussen baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Door een incidentele extra lumpsum bate in 2019 staat deze nu op bijna 2. Zonder deze bate was deze rond de 0 uitgekomen.

De kapitalisatiefactor dient als signaleringsgrens: $KF = \text{kapitaal minus boekwaarde gebouwen en terreinen} / \text{totale baten}$. Voor grote onderwijsinstellingen adviseert de commissie een KF tussen de 0,2 en 0,35. Wij voldoen hieraan, al bevinden we ons wel aan de bovengrens.

De Inspectie van het Onderwijs heeft vervolgens het financieel beoordelingskader verder ontwikkeld. Hierbij wordt de wordt de kapitalisatiefactor in 3 functies verdeeld:

Financieringsfunctie:	$\text{financieringsbehoefte} * \text{cumulatieve aanschafwaarde van overige materiële vaste activa} / \text{totale baten}$
Transactiefunctie:	$\text{kortlopende schulden} / \text{totale baten}$
Financiële buffer:	$\text{kapitalisatiefactor} - \text{transactiefunctie} - \text{financieringsfunctie}$

Een belangrijk inzicht vormt hierbij de hoogte van de financiële buffer. Deze geeft een nog betere indicatie van middelen die nog niet zijn ingezet voor het onderwijsproces.

Hierbij geldt een bovengrens van 0,05. Voor de school stabiliseert deze nu op 0,09 en bevindt zich ruim boven de bovengrens. De verwachting is dat door investeringen in ons gebouw in de toekomst dit kengetal zal gaan dalen. Bovendien moet hierbij meegenomen worden dat de school vanwege het feit dat ze éénpitter is, een hoger risicoprofiel heeft. Wanneer dit kengetal te laag is, kan dit duiden op een slechte liquiditeit en geen mogelijkheden om financiële tegenvallers als gevolg van leerlingenfluctuaties of arbeidsconflicten op te kunnen vangen.

Het weerstandsvermogen ("vrij" besteedbare reserves/ totale exploitatielasten), geeft aan in hoeverre de school in staat is algemene bedrijfsrisico's op te vangen. In de "overlevingsstrategie" van VO-scholen is de aanwezigheid van een toereikend weerstandsvermogen een absolute must.

Tot het weerstandsvermogen ziet de school het totaal van de algemene reserve en haar bestemmingsreserves, met uitzondering van de reserve kasschuif. Deze heeft namelijk een verplichtend karakter, namelijk de inzet van de incidentele extra middelen uit 2019 en de niet ingezette loonruimte uit de lumpsumophoging van 3,13%.

In noodsituaties kunnen de overige bestemmingsreserves anders worden aangewend. In een school met een gemiddeld risicoprofiel is in ieder geval een weerstandsvermogen van 10% noodzakelijk. De risicoanalyse van de school geeft een gemiddeld risicoprofiel aan (zie continuïteitsparagraaf). Het aanwenden van een deel van de reserves voor onderwijs, personeel en gebouwen is derhalve, financieel gezien, verantwoord. Het kengetal is weliswaar gedaald naar 34%, maar is nog steeds hoog.

Tenslotte geeft de inspectie grenzen aan waarbinnen het aandeel van de personele lasten van een school moet blijven. Dit om aan te geven of de school een 'gezonde' bedrijfsvoering heeft. We blijven hierbij keurig onder de vastgestelde waarden.

De school heeft de volgende wensen ten aanzien van de kengetallen.

Hierbij zijn ook analyses uit de notitie toekomstgericht financieel sturen (opgesteld door de VO-raad) geraadpleegd.

	Signaalgrens	Wens school
Solvabiliteit	> 20 %	> 20%
Liquiditeit	0,5 < = > 1,5 %	0,75 < = > 1,5
Rentabiliteit	0 < = > 5 %	5 jarig gemiddelde => 1,5 %
Weerstandsvermogen	10 < = > 40 %	30 < = > 40 %
Kapitalisatiefactor	20 < = > 35 %	20 < = > 35 %
Personele lasten/Rijksbijdragen	< 95%	< 95%
Personele lasten/totale baten	< 90%	< 90%

Treasury

Het Ministerie van Onderwijs heeft op 6 juni 2016 de regeling "Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" gepubliceerd, kenmerk FWJZ/800938 (6670).

Deze regeling vervangt de eerder op 16 september 2009 gepubliceerde regeling "Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010". Deze nieuwe regeling is het uitgangspunt voor ons treasurystatuut. De oude regeling uit 2009 blijft van toepassing op beleggingen, leningen en derivaten die voor 1 juli 2016 zijn vastgesteld.

De nieuwe regeling heeft als uitgangspunt:

het financieel beleid en beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit.

Uitgangspunt bij de bekostiging is dat de toegekende rijksmiddelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Het komt in de praktijk daarbij voor dat de ontvangen bekostiging (of liever gezegd delen daarvan) voor korte of middellange termijn niet direct hoeft te worden ingezet (denk bijvoorbeeld

aan onderhoudsgelden). Deze middelen vindt men in de jaarrekening terug bij de rubriek voorzieningen, bestemmingsreserves en nog te besteden subsidies (overlopende passiva).

Teneinde op de tijdelijke overtollige liquiditeit enig rendement te kunnen boeken, zetten scholen deze gelden om in beleggingsproducten. Deze regelgeving schrijft hierbij voor dat dit

- risicomijdend geschiedt
- conform intern opgestelde regels m.b.t. administratieve organisatie en interne controle
- bij daartoe aangewezen financiële instellingen en rechtspersonen

Onder risicomijdend beleggen wordt verstaan: iedere belegging waarbij de hoofdsom gegarandeerd is door een financiële instelling, dan wel een belegging in vastrentende waarden uitgegeven door een financiële instelling.

Met deze regeling sluit de minister uit dat scholen publieke middelen (rijksbijdragen) in enige vorm risicovol beleggen of belenen, waardoor een behoorlijke exploitatie en zelfs het voortbestaan van de instelling vervolgens niet meer gewaarborgd zouden kunnen zijn.

De regeling spreekt over publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds. De niet-publieke middelen van de school betreffen voor de school alleen de ouderbijdragen. Deze verlopen via de stichting Fondsen en zijn duidelijk van de schooladministratie gescheiden. Genoemde voorschriften maken deel uit van de jaarlijkse accountantscontrole.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde dan wel overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

32

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid)
- het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie)
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie)
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instellingen zijn verbonden (risicominimalisatie)
- het schoolbestuur treedt niet als bankier op

Per 31 december 2019 heeft de school bij de Rabobank rekening courant saldi van in totaal € 843.657 en drie spaarrekeningen met een totaalsaldo van € 2.297.828.

De school heeft ook spaarrekening geopend met een hoger rentepercentage (stand per 31-12-2019 € 1.425.000). Hier is wel een extra restrictie aan verbonden, jaarlijks mag hiervan maximaal 25% boetevrij worden opgenomen.

Daarnaast heeft de school een lening bij de Rabobank lopen van € 3.500.000. Deze is per 31 december 2019 nog € 1.793.776 groot. De looptijd hiervan beslaat nog de periode tot en met oktober 2030. Het rentepercentage bedraagt bij deze lening (met behulp van een renteswap) 3,74% voor de periode 2010-2020. Op de lening zit een liquiditeitsopslag, deze bedraagt 1,5%. Zolang het markrentepercentage dermate laag blijft, levert het de school nadeel op om de lening vervroegde af te lossen. Dit in verband met de lagere marktwaarde van de renteswap. Begin 2020 loopt deze swap af en ontstaat een nieuwe situatie. We streven ernaar de lening dan zo snel mogelijk af te lossen, afhankelijk van wanneer de lening voor onze bouw ter beschikking krijgen.

Administratieve organisatie

Van alle relevante treasury-activiteiten wordt verslag uitgebracht aan het bestuur.

De uitvoering van de treasurytaak vindt plaats binnen de instelling.

Alleen de rector/bestuurder is bevoegd om in het kader van de uitvoering van het treasurybeleid overeenkomsten te sluiten.

De bevoegdheid om overeenkomsten van geldleningen te tekenen is door het bestuur gemandateerd tot een bedrag van € 1.000.000,- aan de rector/bestuurder. Boven dit bedrag zal vooraf schriftelijk goedkeuring van de toezichthoudende bestuurders moeten plaatsvinden.

Van besluiten tot het aangaan van vaste geldleningen wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan het schoolbestuur.

Verplichtingen bij beleggen en belenen

Het betreft hier regels voor het beleggen en belenen van publieke middelen en voor overige middelen, voor zover deze in de administratie niet zijn afgescheiden van de publieke middelen en voor zover het bestuur hiervoor geen aparte richtlijnen heeft vastgesteld.

De onderstaande verplichtingen gelden alleen voor nieuwe beleggingen en gesloten leningen vanaf 1-7-2016.

Algemene verplichtingen

a.	Derivaten, leningen en beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, (zie artikel 4, lid 1 OCW-regeling):
- gevestigd zijn in een lidstaat *
- minstens een singel A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
b.	Beleggingen, beleningen en derivaten met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
c.	't Rijks heeft zich bij de Rabobank laten registreren als niet-professionele belegger.

* lidstaat: staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte

Beleggingen

a.	De middelen van 't Rijks die tijdelijk overtollig zijn, kunnen in een belegging worden uitgezet.
b.	De periode van het beleggen door 't Rijks is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
c.	De hoofdsom van de beleggingen wordt door de financiële onderneming, bedoeld in artikel 4, gegarandeerd. In geval van koerswijzigingen op de beleggingen kan hier, met instemming van de interne toezichthouder, van worden afgeweken.
d.	't Rijks mag beleggen in staatsobligaties van lidstaten, mits deze lidstaten voldoen aan de ratingeisen, genoemd in artikel 4 lid.
e.	't Rijks belegt niet in: - achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's - aandelen of vergelijkbare producten

Leningen

a.	Een instelling kan middels leningen additionele financiële middelen aantrekken.
b.	Instellingen geven geen leningen uit aan derden noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling en binnen het van doel van de organisatie past.
c.	Bij het aangaan van de leningen gaat 't Rijks geen extra risico's aan die het voortbestaan van de instelling of het geven onderwijs kunnen bedreigen.
d.	't Rijks leent alleen bij financiële ondernemingen als bedoel in artikel 4.
e.	Bij het aantrekken van langlopende geldleningen worden offertes gevraagd bij minimaal 2 partijen.
f.	Leningen worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder gestuurd.

Financiële derivaten

a.	Een instelling maakt alleen gebruik van financiële derivaten voor het beperken van opwaartse renterisico's bij leningen.
b.	Een instelling hanteert uitsluitend rentecaps of payer swaps.
c.	Derivaten worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder voorgelegd.
d.	't Rijks neemt bij het afsluiten van een financieel derivaat de volgende contractuele voorwaarden in acht: - Er worden geen clausules opgenomen die op enigerlei wijze de uitvoering van het toezicht op de instelling belemmeren. - Er worden geen additionele eenzijdige opzegmogelijkheden of andere beperkende voorwaarden vanuit de financiële onderneming opgenomen. - Er worden geen derivaten met margin calls afgesloten. - Een derivaat wordt pas aangetrokken vanaf het moment dat de lening is afgesloten. - De nominale waarde van het derivaat is niet groter dan de onderliggende lening. - De looptijd van het derivaat is niet langer dan de onderliggende lening, met een maximum van 30 jaar. - Indien de looptijd van het derivaat langer is dan 15 jaar, wordt dit gemotiveerd in het treasurystatuut. - Bij het ontstaan van een niet-effectieve positie neem 't Rijks direct contact op met zowel de interne als externe toezichthouder.

Hedge accounting swaps

Inleiding

De bevoegdheid om een renteswap af te sluiten is door het bestuur gemandateerd tot een bedrag van € 1.000.000,- aan de RB.

Boven dit bedrag zal vooraf schriftelijk goedkeuring van de toezichthoudende bestuurders moeten plaatsvinden.

RSG 't Rijks heeft voor het afdekken van de renterisico's van de leningen een renteswap afgesloten die ervoor zorgt dat de variabele rente omgezet wordt in een vaste rente.

In geval van rentedaling ontstaan de volgende risico's:

Daalt de variabele rente onder de afgesproken vaste rente dan ontstaat een negatieve waarde. Als de school van de bijbehorende lening af wil, omdat hij bijvoorbeeld de lening wil aflossen betaalt hij een afkoopsom.

Een tweede risico zit in de renteopslagen (risico-opslag en liquiditeitsopslag). Deze blijven variabel en kunnen door de bank steeds gewijzigd worden.

Een derde risico kan ontstaan door overhedge. De lening overeenkomst en de renteswap zijn nauw met elkaar verbonden. Een meer dan evenredige hedge t.o.v. het aflossingsschema geeft een speculatieve positie. Overhedge kan ook ontstaan doordat vervroegd wordt afgelost en de swap niet wordt aangepast. Is er een hoger bedrag gehedged dan het lening-obligo, dan kan de negatieve waarde bij tussentijdse beëindiging een fors verlies opleveren.

RSG 't Rijks past hedge-accounting toe. Op welke wijze 't Rijks dit doet, wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

Doel van de hedge

Voor de hedging activiteiten met interest rate swap past 't Rijks hedge accounting toe.

't Rijks maakt gebruik van het kostprijshedge accounting model, zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, Richtlijn 290 Financiële Instrumenten. Deze richtlijn voorziet in de mogelijkheid om hedging instrumenten te waarderen tegen de kostprijs.

Dit generieke document is opgesteld om te voldoen aan de vereisten die binnen Richtlijn 290 worden gegeven om hedge accounting te kunnen toepassen.

Hedge strategie, hedged item en hedging instrument

't Rijks maakt gebruik van swaps om de rente op lange termijn te fixeren. Doordat de te ontvangen kasstroom uit de swap wegvalt tegen de variabele rente op de onderliggende financiering, ontstaat per saldo een financiering met een vaste rente.

Type Hedge

't Rijks past kostprijshedge accounting toe op basis van individuele hedge relaties. De kostprijs van een renteswap is vaak nihil. De swap wordt niet gewaardeerd in de balans en de effecten van een eventuele hedge ineffectiviteit worden in voorkomend geval in de resultaten verwerkt. Het uit hoofde van de swap ontvangen of betaalde renteverskil wordt als rentelast verwerkt in de winst- en verliesrekening, naast de op de leningen betaalde variabele rente. Per saldo is de rentelast dan de vaste rente die voortvloeit uit de gecombineerde lening- en swapcontracten.

Hedge effectiviteit

Aan de hand van de kritische kenmerken (renteconventie, rentecoupondata, looptijd en variabele dalende nominale waarde) van de leningen en de derivaten wordt hedge effectiviteit verwacht.

Meting hedge effectiviteit

De hedge effectiviteit wordt in ieder geval één keer per jaar, te weten op 31 december, beoordeeld aan de hand van de kritische kenmerken van de leningen en de derivaten.

Een en ander vindt plaats aan de hand van de hedgetabel met daarin de noodzakelijke gegevens. Daarnaast worden de in- en uitgaande kasstromen van de swaps gerelateerd aan de rentebetalingen van de financiering.

8. MAATSCHAPPIJ

Burgerschapsvorming

't Rijks vormt leerlingen voor de samenleving van vandaag en morgen. Om als volwaardig burger te kunnen participeren in de hedendaagse en toekomstige samenleving is het van belang kennis te hebben van deze samenleving en vaardigheden te ontwikkelen om te participeren binnen deze samenleving. Leerlingen vormen tot burgers is echter een complexe opdracht, omdat de samenleving waarin deze burgers participeren een complex karakter kent. Het is daarom van belang dat leerlingen deze samenleving vanuit verschillende perspectieven kunnen belichten en, vanuit hun eigen referentiekader, als het ware door verschillende 'brillen' naar de sociale werkelijkheid kunnen kijken.

Het actief burgerschap en de sociale integratie krijgen bij ons zo op diverse manieren concreet vorm: in de lessen van diverse vakken, binnen het klaslokaal, maar ook buiten de muren van de school. Binnen de school is de samenleving terug te vinden. De diversiteit is enorm, zowel in sociaaleconomisch als in cultureel opzicht. Dit is een belangrijk voordeel. De leerlingen leren van meet af aan met elkaar samen te werken en met elkaar om te gaan. De dagelijkse gang van zaken in school is er een van begrijpen, bespreken, luisteren en samen doen. We zetten actief in op het bevorderen van de maatschappelijke integratie.

Een mooi voorbeeld hiervan vormt het Alzheimerproject. In opdracht van stichting Alzheimer Nederland, heeft de Vooropleiding Beeldende Kunst van onze school een informatief boekje gemaakt over Alzheimer speciaal gericht op jongeren. Jongeren krijgen steeds vaker te maken met Alzheimerpatiënten in hun directe omgeving, denk hierbij bijvoorbeeld aan opa's, oma's en buurtgenoten. Vaak weten ze niet hoe ze in bepaalde situaties moeten handelen.

Domeinen van burgerschap in het algemeen

Voor de invulling van burgerschap maakt de Stichting Leerplan Ontwikkeling onderscheid tussen een drietal domeinen van burgerschap, die elk weer in drie categorieën naar voren komen. Deze domeinen, democratie, participatie en identiteit zijn opgenomen in het lesprogramma.

Democratie

Zoals gezegd kent 't Rijks een vertaling van dit domein in de diverse vakinhouden (maatschappijvakken). Als praktische uitwerking heeft 't Rijks een actieve leerlingenraad waarvoor jaarlijks nieuwe bestuursleden moeten worden gezocht en, waar van toepassing, worden daar verkiezingen voor georganiseerd. Datzelfde geldt voor de bemensing van de leerlinggeleding van de MR. Iedere klas heeft een klassenvertegenwoordiger, die ook zaken kan inbrengen bij de leerlingenraad of bij functionarissen. In de brugklas wordt gestart met anti-pestlessen en waar nodig worden die herhaald. In de lessen geschiedenis en maatschappijleer/-wetenschappen wordt bovendien expliciet aandacht besteed aan verkiezingen, zowel plaatselijk als anderszins, onder andere door de organisatie van een politiek forum. De school heeft zich ook aangemeld als stembureau om het voor leerlingen zichtbaar te maken wat er gebeurt. Last but not least: 't Rijks doet jaarlijks mee aan de Lagerhuisdebatten met diverse teams. Op school worden voorronden gehouden. De tweetalige leerlingen doen jaarlijks mee aan de debatingcontest van de tto-scholen.

Participatie

De participatie kent verschillende elementen. Leerlingen nemen via de loopbaanstage, vakoverstijgende en vakgerelateerde projecten, acties voor goede doelen, organisatie van maatschappelijke debatten en omgevingsonderwijs actief deel aan de oplossing

van maatschappelijke vraagstukken en komen in aanraking met de arbeidsmarkt. Op deze manier worden de leerlingen zich stap voor stap bewust van hun aandeel in de maatschappij. De school hanteert een groeiemodel. In de brugklas maken de leerlingen door middel van projecten kennis met de diversiteit van het maatschappelijk

veld (zorg, welzijn, sport, ondernemerschap, bedrijven, kerk, politiek, maatschappelijke dienstverlening e.a.). Zij bezoeken onder andere bedrijven en instellingen en maken kennis met beroepsbeoefenaars en vrijwilligers. In het tweede en derde leerjaar gaan de leerlingen daadwerkelijk op stage. In de leerjaren die volgen wordt er een breed loopbaanoriëntatieprogramma voor de leerlingen ingezet. Eens in de drie jaar

organiseert de leerlingenvereniging een goede-doelen-actie voor de hele school. Elke klas wordt betrokken bij de organisatie en uitvoering. Alle leerlingen nemen actief deel in zijn of haar omgeving.

Ook krijgen de leerlingen de gelegenheid om hun mening over hun docenten te geven in enquêtes die betrokken worden bij functionerings- of beoordelingsgesprekken.

Bovendien wordt hen, net als hun ouders, regelmatig gevraagd naar hun mening in tevredenheidsonderzoeken. Een deel van onze leerlingen is als vrijwilliger actief bij onze informatieavonden voor basisschoolverlators en in de organisatie of begeleiding van activiteiten voor leerlingen in het kader van de schoolfeesten en activiteitendagen. Ook steunt de school individuele acties van leerlingen voor een goed doel.

't Rijks hecht er waarde aan dat leerlingen hun zelfkennis vergroten en hun horizon verruimen, uitgaande van hun eigen waarden en identiteit. Leerlingen moeten in beeld krijgen waar hun talenten liggen en wat ze willen. Het is van belang dat ze zelf richting geven aan hun loopbaan; ze moeten zelf keuzes leren maken. Het verwerven van loopbaancompetenties is een aandachtsgebied in vrijwel alle onderwijsactiviteiten in onze school. Loopbaanleren – ofwel ervaringsleren – maakt op onze school een belangrijk deel uit van de loopbaanbegeleiding. Het geeft inzicht in wat leerlingen kunnen en willen door reflectie op (werk) ervaring. 't Rijks maakt hiermee de maatschappij en de wereld van arbeid inzichtelijk voor de leerling. Dat is de taak van decanen, stagebegeleider, mentoren en vakdocenten.

Identiteit

Tijdens de mentorlessen besteden we aandacht aan de begeleiding van leerlingen bij hun studie en studieaanpak. Deze lessen zijn van groot belang om de leerling te helpen inzicht te krijgen in de eigen ik in relatie tot de omgeving. Belangrijk hierbij is de onderlinge dialoog. Door de vakgroepen geschiedenis (standplaatsgebondenheid en christelijke traditie), aardrijkskunde (cultureel en ruimtelijk perspectief), maatschappijleer (sociaal-cultureel en religieus perspectief), de moderne vreemde talen (bespreking en vergelijking van cultuur, gebruiken en gewoontes) en de klassieke talen (historisch besef en filosofie) worden deze inzichten verdiept door kennisoverdracht en dialoog.

Verduurzaming

Het afgelopen jaar zijn wij verder gegaan om RSG 't Rijks in het geheel te verduurzamen. Dit is een complex proces, want eerst moet worden vastgesteld wat precies met het begrip duurzaamheid wordt bedoeld. Letterlijk betekent duurzaam niets meer dan langdurig kunnen voortbestaan.

Als school zijn we een organisatie met als doel de toekomstige generatie voor te bereiden op het leven in de maatschappij. Dit doen we door middel van kennisoverdracht.

Het aanbieden van een diversiteit aan denkbeelden en interactief leren zou de eerste stap kunnen zijn richting democratisch en duurzaam onderwijs.

Willen we als organisatie actief inspelen op het thema duurzaamheid, dan is het belangrijk dit op duurzame wijze te initiëren. RSG 't Rijks wil daarom door middel van sociaal leren het thema duurzaamheid onder de aandacht brengen, om zo de transformatie naar duurzaam onderwijs geleidelijk te initiëren.

RSG 't Rijks profileert zichzelf als een open schoolorganisatie die inspeelt op nieuwe onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen, en is om die reden gaan nadenken hoe het thema 'duurzaamheid' kleur te geven. Daarbij wordt het belangrijk geacht dat duurzaam ondernemen niet wordt opgelegd, maar door middel van kennisoverdracht leden binnen de organisatie te prikkelen het heft in eigen hand te nemen. Het hogere doel is om van een top-down organisatie te transformeren in een actief leer platform, zodat het mogelijk wordt om de lange termijn beter te kunnen inspelen op de behoefte die er op dat moment is en de democratische waarden te waarborgen.

RSG 't Rijks een werkgroep van leerlingen die actief inspeelt op het thema duurzaamheid. Deze groep komt wekelijks samen, waarbij ze kennis maken met een vernieuwende onderwijsmethode en een grote verscheidenheid aan onderwerpen bespreken, met voorkeur aansluitend op de eigen interesse leerbehoefte. Er is bijvoorbeeld initiatief vanuit de leerlingen gekomen om zonnepanelen op onze daken te plaatsen. In maart 2020 heeft dit geleid tot een subsidieaanvraag. Verder hebben we in de aanbesteding van onze vernieuwbouw duurzaamheid meegenomen in als selectiecriteria. Duurzaamheid, luchtkwaliteit, comfort, energiezuinigheid en toegankelijkheid van de gebouwen worden hierdoor sterk verbeterd.

Social return

Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze school speelt daarop in door dit aspect in de kpi's (meetpunten van een prestatie) van de aanbesteding mee te nemen. Voorbeelden daarvan zijn opdrachten die we zijn aangegaan met CSU en Presikhaaf.

Samenwerking

RSG 't Rijks is een zogenaamde éénpitter; één bestuur, één school.

De nodige expertise om een onderwijsinstelling goed te leiden, moet opgebouwd worden.

Door deel te nemen aan diverse netwerken/samenwerkingsverbanden kunnen we onze deskundigheid vergroten c.q. delen. Met trots vermelden we hieronder een opsomming van de netwerken waarin wij participeren:

Zeebra: netwerk van Zeeuwse scholen en Brabantse scholen met als doel elkaar te informeren over actuele thema's op het gebied van P&O, financiën en beheer.

Provinciaal reizigers overleg: namens de bij Zeebra aangesloten scholen is 't Rijks de vertegenwoordiger bij dit Provinciaal overleg.

Samenwerkingsverband VO Bergen op Zoom: inrichting van de zorg buiten de school, zodat er passend onderwijs aan de leerlingen gegeven kan worden.

VSV (Stuurgroep vroegtijdige schoolverlaters): bedoeld om het aantal VSV leerlingen terug te dringen via projecten en bewustwording.

DCO: samenwerking tussen onderwijsinstellingen in Zeeland en RSG 't Rijks om via gezamenlijke inkoop c.q. gebruik te maken van inkoop expertise voordeel te behalen.

Scholen voor ondernemend leren: de bedoeling hiervan is om de leerlingen uit te dagen om ondernemend en actief in het leven te staan. Initiatief, nieuwsgierigheid, creativiteit en uniciteit zijn daarbij de kernwoorden. We geven leerlingen meer eigenaarschap over hun eigen leertraject. Op basis van de persoonlijke leerdoelen en vaste onderwijsdoelen bepalen de leerlingen hun eigen leerroute. Ondernemende projecten, al dan niet zelfbedacht door leerlingen, verbeteren de betrokkenheid en motivatie.

Netwerk financiën VOSabb: bedoeld om kennis en ervaring op het gebied van financiën met elkaar te delen. Ook worden er actuele ontwikkelingen besproken.

Vereniging cultuurprofiel scholen: bedoeld om leerlingen te laten bouwen aan hun identiteit via kunst en cultuur, vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

Netwerk BCP scholen: dit heeft als doel een interessant, uitdagend onderwijsprogramma te bieden dat aansluit op diverse technologisch getinte vervolgoopleidingen in het mbo.

Netwerk Technasium Zuid-West Nederland en Stichting Technasium: samenwerking tussen de technasiumscholen in Zeeland en RSG 't Rijks. Dit met als doel de doorontwikkeling van het technasium.

Samenwerking met **CKB/De Maagd, Conservatorium Antwerpen, Fontys Hogeschool Tilburg en st. Joost Academie**. Dit alles om de kunst- en cultuurafdeling binnen de school te laten doorontwikkelen en om de cultuurtalenten hun talent te laten ontplooiën.

Samenwerking met **sportverenigingen en Olympisch Steunpunt**. Dit ter doorontwikkeling van de sportafdeling en ter ontplooiing van het talent van onze (top)sporttalenten.

Samenwerkingsverband **ROC's**: bedoeld als opvang van leerlingen die in het reguliere VO niet goed verder kunnen met hun schoolloopbaan (de zogenaamde VAVO leerlingen). Hiertoe is met ROC Kellebeek een samenwerkingscontract gesloten.

't Rijks werkt voor het wetenschapsonderwijs samen met **verschillende Nederlandse en Vlaamse universiteiten**, met de **stichting Wetenschap Oriëntatie Nederland** en de **Koninklijke Nederlandse Academie voor de Wetenschappen**. Samen maken zij een boeiend onderwijsprogramma voor nieuwsgierige en jonge onderzoekers.

Netwerk Tweede Fase: samenwerkingsverband van scholen in West-Nederland om elkaars expertise te gebruiken.

Samenwerking met **Europees Platform en netwerk tweetalig onderwijs**. Dit met het doel het tweetalig lyceum en internationalisering door te ontwikkelen.

Samenwerking met **diverse private- en overheidspartners**. Met name het huren en verhuren van ruimtes is hierbij een belangrijk punt. (verhuur van sportzalen aan diverse clubs in de regio en het huren van de Karmel en andere ruimtes)

Canvas-overleg: overleg tussen CKB, de Maagd, ROC- West Brabant, Markiezenhof, Facilitair Bedrijf, Gemeente en 't Rijks om op cultureel gebied projecten met elkaar te delen en om Bergen op Zoom in de ruimste zin van het woord te promoten.

De Veilige School: samen met de gemeente is 't Rijks een belangrijke partner in het project de veilige school. 't Rijks vervult daarin een voorbeeldfunctie.

Prestatiebox

In het actieplan beter presteren: opbrengstgericht en ambitieus, met als ondertitel 'het beste uit leerlingen halen' onderschrijft de minister van Onderwijs haar ambities. De onderwijsraad en besturenbonden hebben dit actieplan onderschreven.

Het is uitgewerkt in het bestuursakkoord. Hierin zijn streefdoelen afgesproken. De school onderschrijft deze prioriteiten en heeft hierbij keuzes gemaakt in de besteding van de gelden. Ze heeft hierbij streefdoelen/prestatieafspraken gemaakt binnen het nieuwe schoolplan. Zie hiervoor paragraaf 3, de missie en visie van de school.

In 2019 is een bedrag voor kwaliteit van het onderwijs beschikbaar gesteld van € 811.612,-.

Dit bedrag is besteed aan de volgende doeleinden, die ook terug te vinden zijn in de kadernota van de school.

- Reken- en taal coördinaat

- Tto en internationalisering

Gericht op het verbeteren van prestaties van excellente leerlingen.

- Toptalent

Gericht op het verbeteren van prestaties op topsportgebied en de talentontwikkeling van muziek, dans en beeldende vorming. Dit alles in combinatie met goede prestaties op school.

- Wetenschapsonderwijs

Hierbij maken leerlingen kennis met verschillende wetenschappen. De leerling weet dan hoe er op de universiteit geleerd wordt en wat je op de universiteit kunt studeren.

't Rijks werkt hiervoor samen met verschillende Nederlandse en Vlaamse universiteiten, met de stichting Wetenschap Oriëntatie Nederland en de Koninklijke Nederlandse Academie voor de Wetenschappen.

Samen zorgen ze voor een boeiend onderwijsprogramma voor nieuwsgierige en jonge onderzoekers.

- BCP, technasium, sport -en cultuurklassen: ontwikkelen talent van kinderen op gebied van techniek en cultuur.

- Scholing management en personeel: in het kader van de school als lerende organisatie.

- Aanpassen curriculum, ervaringsgericht leren toepassen in onze schoolvakken

Passend Onderwijs

De school ontvangt via het Samenwerkingsverband middelen om passend onderwijs binnen de school vorm te geven. Deze middelen worden als volgt ingezet:

- Basisbijdrage;
Inzet: Mentoraat, Faalangstreductietraining, remedial teaching, sociale vaardigheidstraining, weerbaarheid, rouwbegeleiding
Resultaat: Uit de evaluaties blijkt dat leerlingen tevreden zijn over het aangeboden traject.
- Versterking basisbijdrage;
Inzet: Mentorcoach, Leerlingbegeleiders, IB'er, psycholoog, orthotheek
Resultaat: Mentoren kunnen rekenen op een standaard opleidingstraject, coaching maar ook maatwerk. In een enkele situatie wordt de begeleiding zelf ondersteund door het zorgteam met als doel later terug te schakelen. Het expertiseniveau stijgt hierdoor.
- Maatwerkarrangementen;
Inzet: Orthopedagoog, persoonlijk begeleiders
Resultaat: leerlingen hebben intensieve ondersteuning ontvangen. Zij zijn gemiddeld even succesvol in het vervolgen van hun schoolloopbaan als de 'gemiddelde Rijksleerling'. Door te investeren in zowel de basis als de aanvullende en intensieve ondersteuning lukt het ons om weinig leerlingen te hoeven doorverwijzen naar een ander schooltype.
- Crisisinterventie;
Inzet: time-out klas, docenten geven in apart gebouw les aan leerlingen die in de klas tijdelijk niet goed functioneren
Resultaat: deze leerlingen stromen weer terug in de klas, waardoor voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen
- NT2 (ondersteuning minder zelfredzame jongeren op gebied van taalondersteuning);
Inzet: intern begeleider
Resultaat: a. wegwerken van specifieke taalonderdelen buiten de klas om, de lesinhoud sluit hierbij direct aan op de vaklessen, b. door het samenstellen van een ondersteuningspakket aan zelfstudiemateriaal waarmee de leerling aan de slag kan. De voortgang wordt hierbij op gezette tijden door de vakdocent met de leerling en ouders besproken.

Sterk techniek onderwijs

Ter versterking van het techniek onderwijs in de regio willen de scholen voor PO, VO en MBO een samenwerking aangaan. Dit is van belang omdat er veel geld vrijkomt voor techniek onderwijs in deze regio. Hiervoor kan bij het Ministerie subsidie worden aangevraagd. Dit kan alleen als scholen samenwerken. Als avo-school doet alleen "t Rijks mee. Wij hebben geen specifiek techniek onderwijs maar we hebben wel techniekroutes. Wij hebben veel knowhow op dat gebied. Wij kunnen in deze samenwerking de anderen sterker maken. Het is onze maatschappelijke plicht om de kennis te delen. Zo dat uiteindelijk meer leerlingen voor techniek kiezen. Vanuit het PO doet LPS (Lowys Porquin Stichting) mee. Je moet hiervoor ontwikkel-scholen hebben die mee willen doen. Er is inmiddels een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en de aanvraag is ingediend bij het ministerie.

Toetsing en examinering

Het toetsbeleid van de school heeft als doel om de vorderingen in het leerproces van kinderen goed te monitoren. Hierdoor wordt duidelijk wat een kind wel en nog niet beheerst. Dit is belangrijk om uiteindelijk te kunnen bepalen of een leerling startklaar is voor het volgende leerjaar in dezelfde afdeling, maar ook om tussentijds het leerproces optimaal vorm te geven en dus eventueel bij te stellen. De toetsen krijgen steeds meer een plek in het leerproces naast de traditionele vorm als afsluiting van een bepaald thema in een vak. Sinds enkele jaren kennen we op 't Rijks naast summatieve toetsen ook formatieve toetsen. Summatieve toetsen hebben een weging voor het rapport en wegen daarmee op een bepaalde manier ook mee voor het overgangsrapport. Formatieve toetsen hebben géén weging voor het rapport en zijn puur bedoeld om informatie te vergaren ten behoeve van het leerproces. Om het proces van het formatief toetsen te ondersteunen heeft de school voor álle docenten in schooljaar 2018-2019 een cursus formatief toetsen georganiseerd.

In principe is het beleid voor summatieve toetsing in de school erop gericht dat leerlingen in eenzelfde situatie ook vergelijkbare toetsen krijgen zodat er ook gebenchmarkt kan worden. Tegelijk is het zo dat de school steeds meer inspeelt op individuele situaties van kinderen, ook bij toetsing. We zien dit onder andere terug in de volgende situaties.

- Leerlingen die in een zorgtraject zitten, daar worden vaak andere afspraken mee gemaakt als het gaat om toetsing. Het kan dan gaan om de momenten waarop toetsen gemaakt worden of het kan gaan over het aanpassen van de hoeveelheid leerstof die bij hen wordt getoetst.
- Groepen waar na analyse van de resultaten van een toets blijkt dat er iets apart aan de hand is, dit kan zijn voor individuele leerlingen of voor de gehele groep, dan overleggen de docenten met de afdelingsleiding hoe hiermee om te gaan. Dit kan leiden tot aanpassingen voor de gehele groep, maar ook tot aanpassingen voor individuele leerlingen.
- Bijzondere situaties met betrekking tot het eindexamen worden besproken in de examencommissie op school. In individuele gevallen kan het zijn dat de commissie besluit om voor bepaalde leerlingen een aangepast Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) te maken of op basis van bijzondere situatie bijvoorbeeld een extra herkansing toe te kennen.

Op die manier zorgen we voor maatwerk voor leerlingen in bijzondere situaties.

Strategisch HRM-beleid

Onderstaand vind je onze speerpunten:

- De lespraktijk wordt vernieuwd. We gebruiken nieuwe werkvormen en lesmaterialen die het differentiëren in de klas mogelijk maken en waarin ontdekken, ondernemen, onderzoeken en loopbaanleren een centrale plek innemen.
- De docenten professionaliseren zich in formatief lesgeven en -toetsen. Nieuwe pedagogische en didactische werkwijzen, gebaseerd op het ervaringsgericht leren, worden gemeengoed in school.
- De lessentabel wordt verder aangepast. In klas 1, 2 en 3 werken we met een flexrooster. De flexlessen worden benut voor vakgerichte of vakoverstijgende verdieping en ondersteuning. De leerling kan ook zelfstandig of in groepen werken aan zijn of haar studie.
- De vernieuwde werkwijze van de mentor krijgt een vervolg. In de volle breedte van de school werken we met een mentorband van 25 minuten. De invulling van het mentoraat wordt in de volle breedte van de school op elkaar aangepast. Zowel de collectieve begeleiding van groepen als de individuele begeleiding van de leerling worden verder versterkt door professionalisering van mentorenteams en de individuele mentoren.

Deze speerpunten hebben als doel onze succesfactoren verder te versterken en zo mogelijk te verbeteren (paragraaf 3).

Horizontale verantwoording

Het schoolbestuur heeft de code 'goed onderwijsbestuur' van de vo-raad ondertekend. Om tot een goede verantwoording te komen, werkt het schoolbestuur met 'vensters voor verantwoording'. Alle gegevens van de school die van belang zijn om de inzet van middelen en de leeropbrengsten te monitoren, zijn op deze site in te zien. Het is ook mogelijk om de school te vergelijken met andere scholen.

Leerlingen

De school heeft voor leerlingen diverse platformen waarbij ze kunnen meedenken over het gevoerde beleid, de keuzes die hierbij gemaakt worden en de toekomstplannen.

Allereerst hebben vijf leerlingen zitting in de MR. Zie hieronder voor hetgeen in de MR wordt besproken. Verder heeft de school een leerlingenraad. Deze bestaat uit leerlingen die zelfstandig en onafhankelijk praten over verschillende onderwerpen.

De schoolleiding ziet de leerlingenraad als een serieus orgaan van de school en luistert naar hun advies en de mening.

De volgende zaken worden hier onder andere besproken:

- Problemen tussen leerlingen en leraren.
- Problemen met pesten.
- Leerlingen met ideeën om zaken op school te verbeteren.

Daarnaast heeft de school klankbordgroepen in het leven geroepen waarbij actuele thema's aan bod komen. Hierin praten leerlingen mee over toetsbeleid, de gezonde keuken en vernieuwende ideeën over onderwijs.

Ouders

De school heeft diverse klankbordgroepen (met verschillende thema's) in het leven geroepen. Dit overleg tussen ouders en directie vindt structureel en geformaliseerd plaats. Hierbij wordt op verschillende terreinen gesproken over het gevoerde beleid, de gemaakte keuzes en de toekomstplannen van de school.

Daarnaast vormt de oudercommissie een klankbordgroep voor de ouders richting schoolleiding. Zij informeert de school over de wijze waarop zaken bij ouders en leerlingen overkomen en geeft bruikbare suggesties. Deze commissie vergadert zes keer per jaar. Verder zit een vertegenwoordiger van de oudercommissie in de Stichting Fondsen om daar de belangen van ouders en leerlingen te behartigen. Voor de gratis schoolboeken en vrijwillige ouderbijdrage is de oudercommissie natuurlijk ook een belangrijke gesprekspartner.

(P)MR

De school heeft een actieve en positief kritisch meedenkende (P)MR. Wekelijks wordt er vergaderd door de personeelsgeleding van de MR, de MR komt zes keer per jaar bij elkaar. Hoofdonderwerpen waarmee de (P)MR zich bezighoudt:

taakbeleid, functiemix, meerdaagse reizen, gedrag van leerlingen, scholing, begroting, jaarrekening en formatie.

Afhandeling van klachten

't Rijks heeft een klachtenregeling opgesteld voor leerlingen, ouders en medewerkers. Dit hangt samen met het streven naar sociale veiligheid op school. Deze regeling is vastgesteld in de medezeggenschapsraad.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De bestuursleden van RSG 't Rijks zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd of tegen een vrijwilligersvergoeding. Uitzondering hierop is rector/bestuurder, de heer De Rond. Zijn loonkosten zijn opgenomen in het overzicht WNT (zie onderdeel 8 uit de jaarrekening).

9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De continuïteitsparagraaf heeft als doel dat iedere belanghebbende of belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur van deze school omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde beleid. Bovendien wordt hiermee inzicht verkregen op het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Omdat onze huisvestingsgelden zijn doorgedecentraliseerd vanuit de gemeente Bergen op Zoom geldt voor onze school een doorkijk naar vijf in plaats van drie jaren. De uit de meerjarenbegroting 2020-2024 voortgekomen uitkomsten zijn in deze continuïteitsparagraaf opgenomen. In de meerjarenraming ziet u overwegend positieve resultaten. De school heeft met beleidswijzigingen de negatieve resultaten uit de vorige meerjarenbegroting kunnen keren.

Gegevensset

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personele bezetting in fte's per 31 december							
Directietaken	15,9	15,7	14,7	14,7	14,7	14,7	14,7
Onderwijzend personeel	148,6	136,2	132,5	131,2	130,0	129,4	128,5
Overige medewerkers	35,6	35	35,2	34,4	34,4	34,4	31,9
Totaal	200,1	186,9	182,4	180,3	179,1	178,5	175,1
Leerlingenaantallen	2.509**	2.398	2.375	2.346	2.322	2.309	2.292

* vastgesteld in meerjarenbegroting 2020-2024 op 9 oktober 2019

** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2018.

*** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2019. In de meerjarenbegroting was uitgegaan van 2.402 leerlingen.

De personele bezetting is omlaag gegaan om de financiën van de school op termijn gezond te kunnen houden. Hiertoe is een doelstelling van 8% minder lessen afgesproken. Dit is vormgegeven worden met het nieuwe curriculum met bijbehorende aanpassingen van de lessentabel. Hierbij is meegenomen dat iedere fulltime docent van 25 naar 24 lessen voor de klas gaat. De gevolgen van de personele bezetting hiervan zie je hierboven.

Het dalende aantal leerlingen is gebaseerd op een gelijkblijvend marktaandeel van 32,5 % van het totaalaantal basisschoolverlaters (van de 55 basisscholen uit onze regio).

De verwachte dalende lijn van het aantal basisschoolverlaters ligt hieraan ten grondslag. We trachten de leerlingendaling te beperken door meer toestroom in latere leerjaren toe te laten vanuit andere scholen. Verder houden we nauwlettend in de gaten wat het gevolg zal zijn van de fusie van de drie 'concurrerende' scholen in Bergen op Zoom (Moller, Roncalli en Juvenaat) op ons marktaandeel. De aanmelding van maart 2020, welke nog niet in deze cijfers is meegenomen, laat in ieder geval een stijgend marktaandeel zien.

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
B1hv	134	135	133	135	139	133
B1mavo	60	58	57	58	60	58
B1mh	117	144	143	144	149	143
B1ttoh	24	25	25	25	26	25
B1ttov	30	31	31	31	32	31
B1wet	23	32	32	32	34	32
H2	176	147	153	152	154	158
H2ttoh	29	24	25	24	25	25
H3	168	176	149	153	153	154
H3ttoh	18	23	20	20	20	20
H4	222	259	278	248	246	247
H5	246	215	243	261	236	232
M2	179	165	180	179	181	186
M3	209	197	182	194	195	196
M4	197	205	196	181	191	192
V2	82	56	65	64	65	67
V2ttov	29	28	29	29	29	30
V3	65	77	54	61	60	61
V3ttov	47	30	28	29	29	29
V4	101	108	103	82	87	87
V5	133	109	111	109	91	93
V6	104	120	100	101	99	84
	2393	2366	2337	2313	2299	2283
vavo	12	12	12	12	12	12
extern	3	3	3	3	3	3
Totaal	2402	2375	2346	2322	2308	2292

Hieronder volgt de verwachte meerjarenbalansontwikkeling en meerjarenraming van baten en lasten. Ook deze cijfers zijn ontleend uit onze meerjarenbegroting 2020-2024. Deze is door het bestuur in oktober 2019 vastgesteld. De cijfers over 2019 hebben we aangepast aan de cijfers uit deze jaarrekening. De balanscijfers 2020-2024, evenals de resultaten over 2020-2024 zijn conform de meerjarenbegroting 2020-2024. In de begroting 2020 tot en met 2024 zijn de gevolgen van de aanvullende bekostiging niet meegenomen. Naar verwachting zal het verhoogde eigen vermogen door de éénmalige aanvullende bekostiging in 2019 leiden tot lagere resultaten in 2020 en 2021. Per saldo geven de gepresenteerde cijfers over het eigen vermogen in de jaren 2020 tot en met 2024 een betrouwbaar beeld.

Balansprognose 2018-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Activa							
Materiële vaste activa	10.628.000	11.199.000	13.498.000	13.279.000	12.937.000	12.474.000	11.884.000
Vorderingen	1.751.000	1.785.000	1.704.000	1.685.000	1.669.000	638.000	635.000
Liquide middelen	3.095.000	3.141.000	4.437.000	4.414.000	4.040.000	4.435.000	5.102.000
Totaal activa	15.474.000	16.125.000	19.639.000	19.378.000	18.646.000	17.547.000	17.621.000
Passiva							
Eigen Vermogen:							
<i>algemene reserve</i>	1.809.000	1.851.000	2.174.000	2.226.000	2.286.000	1.361.000	1.535.000
<i>bestemmingreserves publiek</i>	5.223.000	5.632.000	5.211.000	5.205.000	5.194.000	5.191.000	5.196.000
<i>bestemmingreserve privaat</i>	70.000	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen Vermogen	7.102.000	7.483.000	7.385.000	7.431.000	7.480.000	6.552.000	6.731.000
Voorzieningen	4.293.000	4.761.000	4.314.000	4.257.000	3.726.000	3.755.000	3.850.000
Langlopende schulden	1.794.000	1.619.000	5.650.000	5.450.000	5.250.000	5.050.000	4.850.000
Kortlopende schulden	2.285.000	2.262.000	2.290.000	2.240.000	2.190.000	2.190.000	2.190.000
Totaal passiva	15.474.000	16.125.000	19.639.000	19.378.000	18.646.000	17.547.000	17.621.000

47

Staat/raming van Baten en Lasten (in € * 1.000)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
Rijksbijdrage	17.860	18.748	17.494	17.448	17.402	17.398	17.455
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.058	1.129	1.162	1.162	1.162	1.162	1.085
Overige baten	84	120	105	105	105	105	105
Totaal Baten	19.002	19.997	18.761	18.715	18.669	18.665	18.645
Lasten							
Personeelslasten	15.786	15.785	15.142	15.126	15.114	15.070	14.969
Afschrijvingen	673	660	653	867	878	874	885
Huisvestingslasten	1.114	1.191	1.270	1.085	1.054	1.053	1.053
Overige lasten	1.777	1.886	1.585	1.585	1.568	1.561	1.553
Totaal lasten	19.350	19.522	18.650	18.663	18.614	18.558	18.460
Saldo baten en lasten	-348	475	111	52	55	107	185
Financiële baten	109	9	0	0	0	0	0
Financiële lasten	113	103	12	6	6	6	6
Totaal resultaat	-352	381	99	46	49	101	179

Ontwikkeling vorderingen

De school is van mening dat een kortlopende vordering op het Ministerie van OCW moet worden opgenomen, omdat de jaarrekening daardoor een beter inzicht geeft in vermogen en exploitatiesaldo. Immers, in de jaarrekening wordt ultimo boekjaar een overlopende passiefpost opgenomen betreffende door het personeel opgebouwde rechten wegens vakantietoeslag en sociale lasten. Hoewel de school verwacht dat de regeling ook nog na 2023 gehandhaafd zal worden, is vanaf 1 januari 2023, conform de huidige regeling, de vordering op het OCW naar 0 gebracht.

Ontwikkeling liquide middelen

Vanwege een nieuwe lening van de geplande bouw zullen de liquide middelen stijgen, daarna gaan ze weer dalen. In 2022 staan veel grote onderhoudszaken in de planning, vandaar dat het saldo liquide middelen in dat jaar daalt, vanaf 2023 loopt deze dan weer op. Er zijn echter nog extra verbouwplannen van de vleugels. Als deze plannen meer vorm hebben gekregen zullen deze worden meegenomen in de meerjarenbegroting.

Ontwikkeling financieringsstructuur

De langlopende leningen zijn conform het aflossingsschema ingeboekt. Vanaf 2020 zal de school naar verwachting € 6.000.000 geld lenen bij het Ministerie van Financiën, dit vanwege investeringen in (ver) nieuwbouw. Dit zie je terug in het saldo langlopende schulden op de balans. Omdat we deze schuld in 30 jaar gaan aflossen, zie je deze schuld gestaag aflopen.

Ontwikkeling huisvestings/investeringsbeleid

De school zal de komende jaren de conciërgewoning, lokaal 13 en de 'oude HBS' vernieuwen. In het jaar 2020 zal dit leiden tot een flinke investering, deze zal gefinancierd worden met een lening uit de schatkist. Deze investering heeft geen relatie met een verwachte leerlingengroei, maar tot deze investering is besloten om ons onderwijs te kunnen vernieuwen en te verduurzamen. Verder zal het meerjarenonderhoudsplan na de vernieuwbouw vernieuwd worden en een actueel overzicht blijven bieden van de grote onderhoudszaken de komende jaren. De school verwacht dat de voor deze plannen benodigde doordecentraliseringsgelden de komende jaren stabiel zullen zijn.

Ontwikkeling voorzieningen

De veruit belangrijkste post hierbij vormt de onderhoudsvoorziening. Het meerjarenonderhoudsplan vormt de basis van waaruit de toekomstige stortingen en onttrekkingen worden berekend. De uitkomsten hiervan zijn vervolgens in de toekomstige balans verwerkt.

Ontwikkeling reserves

De belangrijkste reserve vormt de renovatiereserve. Hier zijn in het verleden gelden aan toegevoegd vanuit de doordecentralisatiegelden die we jaarlijks ontvangen van de gemeente. Deze is nu dermate goed gevuld dat hierin vanaf 2019 geen extra storting meer plaats zal vinden. De overige reserves worden gevuld aan de hand van cijfermatige berekeningen (personeelsreserve aan de hand van de functiemixstreefcijfers) of op basis van uitkomsten uit de risicoanalyse (reserve kwaliteit).

Ontwikkeling baten en lasten

Rijksbijdrage: deze zal eerst dalen, dit vanwege een verwachte daling van het aantal leerlingen. Daarna neemt deze weer toe, voornamelijk vanwege de nieuwe vereenvoudigde bekostigingssystematiek van het Ministerie. De invoering hiervan is inmiddels wel met een jaar uitgesteld. Dit verlaagt de verwachte inkomsten in 2021 t/m 2024 jaarlijks met € 150.000.

Personeelskosten: daling als gevolg van een dalend aantal leerlingen en extra maatregelen.

Afschrijvingskosten: stijging vanwege investeringen in gebouwen en inventaris.

Huisvestingslasten: verwachte daling storting onderhoudsvoorziening.

Ontwikkeling resultaat

De geprognostiseerde resultaten laten een gunstig beeld zien voor de toekomst. Dit komt door de geplande lessenvermindering als gevolg van een aanpassing van het curriculum en door de vereenvoudiging van de

bekostiging die vanaf 2021 voor meer inkomsten zorgt. Dit is een positieve trendbreuk in vergelijking met de in het voorgaande jaarverslag genoemde financiële resultaten.

De school moet bij de volgende ontwikkelingen goed de vinger aan de pols houden:

1. Ontwikkeling regio en leerlingaantal
2. Verzuim
3. Nieuw bekostigingsstelsel
4. Bekostiging vanuit samenwerkingsverband
5. Uitwerking gevolgen nieuwe cao's
6. Uitwerking gevolgen functiemix
7. Ontwikkeling GPL
8. Lessentabel en de daaruit voortvloeiende berekening van de onderwijstijd

Verandering in het totaalplaatje van deze 8 factoren zijn omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en van de rentabiliteit afhankelijk is. Deze kunnen tot een disbalans leiden en derhalve bijstelling van ons beleid noodzakelijk maken.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

In control zijn

In Control Statement is de verantwoording door het bestuur over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de interne beheersing van de processen. Een organisatie is 'in control' als het management een redelijke mate van zekerheid heeft dat doelstellingen worden gerealiseerd. Doelstellingen hebben te maken met: kwaliteit, doelmatigheid en professionaliteit. We hebben de laatste jaren met ons risicobeheersings- en controlesysteem mooie resultaten bereikt:

- Verbetering van de onderwijsresultaten (zie paragraaf 4, leerlingen en onderwijs)
- Excellente status voor de afdeling mavo en vwo
- Prima financiële kengetallen (zie paragraaf 7)
- Verlaagd risicoprofiel (zie risicoanalyse volgende paragraaf)
- Verbetering succesfactoren (paragraaf 3)

In 2020 zullen we het Control Framework gaan implementeren, waardoor we nog beter inzicht krijgen in de mate waarin we onze doelstellingen bereiken.

Er zijn interne en externe factoren die van invloed kunnen zijn op "het schoolgebeuren" van 't Rijks. Het is goed en wenselijk om bepaalde risico's vooraf in te schatten, zowel voor de korte als de middellange termijn. Deze factoren kunnen direct financiële consequenties hebben. Er zijn echter ook risicodragers die wel het schoolproces beïnvloeden, maar niet direct financiële consequenties hebben.

Risicobereidheid

We maken het volgende onderscheid in hoe we omgaan met risico's:

- *Accepteren*
De financiële gevolgen van deze risico's proberen we zo goed mogelijk in te schatten. Hiervoor wordt een reserve gevormd.
- *Verminderen*
Risico's die we door middel van het nemen van maatregelen trachten te mitigeren.
- *Negeren*
Risico's die buiten de beïnvloedingssfeer van de school liggen. Deze risico's brengen we zo goed mogelijk in beeld, maar we nemen hiertegen geen maatregelen.

Om meer zicht te hebben op de risico's die de school loopt, wordt er jaarlijks een risicoanalysemodel uitgezet naar verschillende geledingen binnen de school.

Zij kunnen hun visie daar ventileren. Alle uitkomsten worden in beeld gebracht en deze vormen een basis voor ons beleid ten aanzien van de financiële reserves.

Zie voor de uitkomsten van deze analyse over 2019 de volgende paragraaf.

Een organisatie heeft te maken met vele processen die gevolgd moeten worden om te kunnen functioneren. Je hoopt altijd dat die processen goed werken en na enige tijd ook geolied lopen. In het kader van kwaliteit is het gewenst dat een groot aantal processen nader beschreven wordt, zodat het aan eenieder duidelijk is wat er gebeurt en wat eventuele ongewisse factoren zijn. Tevens geeft het aan anderen een handvat om, bij bijzondere omstandigheden, de aansturing over te nemen, zodat de organisatie kan blijven doordraaien.

De school heeft de bedrijfsprocessen binnen de school beschreven. Hiertoe is een proceskaart gemaakt. We analyseren de deelprocessen. Aan deze processen worden doelstellingen gekoppeld. We toetsen deze met de PDCA cirkel (plan, do, check, act).

Financiële Planning & Control cyclus

Het proces dat we in beeld hebben gebracht is de planning- & control cyclus.

Daarbij gaat het om de financiële cijfers. De vragen die je daarbij kunt stellen zijn:

- Weten we waar we financieel staan?
- Zijn we in staat gedurende het jaar bij te sturen?
- Weten we het financiële meerjarenperspectief?
- Zijn onze keuzes voldoende gewaarborgd met de schoolvisie?
- Gaan de financiële keuzes ten koste van de kwaliteit van onderwijs?
- Voldoen we aan de wet- en regelgeving?

Plan:

schoolvisie opstellen, strategische doelstellingen vertalen naar budgetten en operationele doelstellingen, meerjarenbegroting opstellen, jaarbegroting maken, formatieplan opstellen

Do:

financiële maandoorzichten met jaarbijstelling, meerjarenbegroting, directiekeuzes

Check:

analyse financiële maandoorzichten met begroting, keuzes directie in overeenstemming met de schoolvisie, opmaken en goedkeuring jaarrekening

Act:

bijsturen aan de hand van maandrapportages, bijstellen begroting en meerjarenbegroting, maken formatieplan (is zowel plan als act) , bijsturen van plannen en strategische keuzes

In deze planning- & control cyclus vindt regelmatig (vooraf en achteraf) toetsing plaats:

- een financiële toetsing op efficiëntie
- een beleidsmatige toetsing op effectiviteit

Kwaliteit Onderwijs

Vanuit de missie en visie van de school monitoren we de schoolprestaties en streven er op die manier naar om onze doelstellingen (geformuleerd in de kadernota) te halen. Hierbij staat de vakgroep centraal. Elke vaksectie ontvangt regelmatig overzichten van alle in een periode behaalde resultaten (rapportcijfers). Deze worden per vakgroep en tevens per leerjaar en schooltype geanalyseerd. Elke vaksectie rapporteert hierover aan de schoolleiding aan de hand van een vast format, zodat vergelijkingen tussen diverse vaksecties eenvoudig gemaakt kunnen worden. Met alle vakgroepen wordt naar aanleiding van de rapportages overleg gevoerd. Dit is een cyclisch proces (PDCA-cirkel).

Risicoanalyse

Tijdens de zomer 2019 hebben diverse geledingen binnen de school weer een risico/kansenanalyse ingevuld. De volgende geledingen hebben (een deel van) de analyse ingevuld: MR, sectievoorzitters en directie. De analyse is samengesteld vanuit zes verschillende perspectieven:

1. organisatie/proces
2. huisvesting
3. leerling/product
4. personeel
5. demografie/omgeving
6. veiligheid/ethiek

Organisatie/Proces

OP1	Verplaatsing van verantwoordelijkheden van de directie naar teamverantwoordelijkheid en individuele verantwoordelijkheid
OP2	Er is duidelijkheid over de wijze waarop en door wie welke informatie wordt verspreid
OP3	De school streeft naar een zo'n klein mogelijke verstoring van het onderwijsproces
OP4	De school laat de onderwijsleerprocessen alsook de logistieke processen effectief en efficiënt verlopen
OP5	De verticale organisatiestructuur met een middenkader t.b.v. onderwijs

Huisvesting

H1	Het schoolmanagement streeft er naar de onderwijsvoorzieningen eigentijds te maken
----	--

Leerling/Product

LP1	De visie <i>Denken, Dromen, Durven, Doen</i> vertaalt zich naar de lespraktijk
LP2	't Rijks heeft een breed aanbod van onderwijs dat wordt ondersteund met goede voorzieningen
LP3	Leerlingen ervaren dat wij in staat zijn te differentiëren
LP4	De school voorziet in de leerbehoeften van de leerlingen, deze behoeften worden bepaald door de leerlingen, hun ouders en de samenleving
LP5	't Rijks is excellente school op alle niveaus (mavo, havo, vwo) en voldoet aan de minimale normen die de inspectie daaraan stelt

Personeel

P1	Er is sprake van een hoog kort frequent verzuim
P2	Er is in Nederland een tekort aan leraren in exacte vakken
P3	De combinatie van krimp en latere pensioenleeftijd zorgt voor kleinere instroom van jonge leraren
P4	De deskundigheidsbevordering (166 klokuur) is essentieel om je goed voor te bereiden op het onderwijs van de 21e eeuw
P5	De belastbaarheid van docenten/medewerkers hangt nauw samen met de persoonlijkheid, de ontwikkeling van competenties en de vraag vanuit de samenleving
P6	In ons nieuwe schoolplan staat klantgericht en resultaatgericht werken centraal
P7	Ieder personeelslid werkt met een beperkte span of control

Demografie/Omgeving

DO1	Daling groep 8 populatie
DO2	Gebiedsontwikkeling van de regio Bergen op Zoom
DO3	De technologische ontwikkeling in Nederland gaat erg snel. Dit heeft invloed op de manier waarop ons personeel werkt

DO4	In onze regio zijn 4 schoolbesturen en 7 onderwijslocaties. Er is een stevige concurrentie tussen scholen. 't Rijks behoudt hierbij haar marktaandeel
DO5	De leerling van de 21 eeuw leert op een andere manier dan de leerling van de 20e eeuw
DO6	We werken samen met diverse partners in de regio; instellingen, bedrijven en overheid
Veiligheid/Ethiek	
VE1	Gevoel van veiligheid op deze school
VE2	De gegevens van school staan in een digitaal veilige omgeving
VE3	De school is een zorgzame leef- en leergemeenschap met begrip voor ieders levensovertuiging
VE4	Het bestuur werkt volgens de onderwijscode good governance en legt daarmee zijn maatschappelijke verantwoording af
VE5	De school heeft de persoonsgegevens van personeel en leerlingen goed beschermd

We hebben vervolgens de risico's en/of kansen gevraagd te kwantificeren (schaal 1 t/m 5) op de volgende gebieden:

Bij de risico's:

- de kans dat het risico zich voordoet
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie

Bij de kansen:

- de mate waarin de school deze kans benut
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans

De betekenis van de waarden hierbij zijn:

1 laag risico

3 gemiddeld risico

5 hoog risico

Schoolbreed leverde de risicoanalyse	2019	2018	2017
- de kans dat het risico zichtbare invloed heeft op school	2,7	3,0	3,1
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie	2,8	2,9	3,0
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie	2,7	3,2	3,2

Deze cijfers zijn alle dalend ten opzichte van vorig jaar, over het algemeen worden risico's lager ingeschat. Dat is een positieve ontwikkeling!

Schoolbreed leverde de kansenanalyse	2019	2018	2017
- de mate waarin de school deze kans benut	3,2	3,3	3,4
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans	2,5	2,9	2,8

Het is gunstig dat dit boven de 3 ligt, de school benut de kansen relatief goed, al zien we wel een dalende trend. In de totale analyse van 2019 is dit cijfer omgekeerd evenredig meegeteld. Gunstig is bovendien dat de mate van bedreigingen van de kansen daalt, in 2019 is dat een significante daling ten opzichte van voorgaande jaren.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

We zullen de 4 grootste risico's/niet benutte kansen uit het onderzoek en de door ons beoogde aanpak hiervan doornemen.

1. ER IS IN NEDERLAND EEN TEKORT AAN LERAREN IN EXACTE VAKKEN 3,6 (VORIG JAAR 3,4)

Een tekort aan docenten in exacte vakken raakt natuurlijk de kwaliteit van de school.

We merken nog steeds aan den lijve hoe moeilijk het is om op dit moment vacatureruimte in te vullen. De mogelijkheden om dit als school zelf aan te pakken zijn beperkt, de overheid speelt hierin een belangrijke rol. Het probleem wordt groter als er geen actie wordt ondernomen.

- Aanslag continuïteit onderwijsprogramma van de leerlingen.
- Collega's uit de vakgroepen van de exacte vakken werken over, waardoor kans op nog meer uitval vergroot wordt.
- Op lange termijn loopt de school hierdoor een negatief imago op, wat minder instroom van nieuwe leerlingen betekent.

Oplossingsmogelijkheden blijven we dan ook zoeken in:

- Opleidingsmogelijkheden stimuleren voor docenten van 2e naar 1e graads
- Actief op zoek gaan naar personeel vanuit andere sectoren om deze via zij-instroomtraject het onderwijs
- Actief wervingsbeleid (zowel intern als extern)

2. KORT FREQUENT VERZUIM 3,4 (VORIG JAAR 3,4)

Dit kwam uit de risicoanalyse wederom als zorgpunt naar voren.

Het ziekteverzuim, en dan vooral het kort frequent verzuim, wordt door de gehele school als groot risico gezien. Het is belangrijk dat de schoolleiding hieraan prioriteit blijft verlenen. Door middel van individuele gesprekken, monitoring, analyses kort verzuim, analyses wel of niet werkgerelateerd verzuim moet het verzuim bestreden gaan worden. Het is belangrijk dat de schoolleiding hierin verder voortgang boekt.

De scholen voor VO zijn zelf risicodragend. In gevallen van zwangerschapsverlof wordt de uitkering overgenomen door het UWV. Alle overige vervangingen zal de school zelf moeten bekostigen. De verzuimdoelstellingen zijn in het schoolplan (4,5%) nu vrij marktconform neergezet. In deze begroting is gerekend met 5,5% (gemiddelde van de laatste 3 jaar). Het hoger uitkomen dan dit percentage heeft impact op de resultaten en vormt dus een risico.

3. DE BELASTBAARHEID VAN DOCENTEN/MEDEWERKERS HANGT NAUW SAMEN MET DE PERSOONLIJKHEID, DE ONTWIKKELING VAN DE COMPETENTIES EN DE VRAAG VANUIT DE SAMENLEVING 3,4 (VORIG JAAR 3,5)

Dit punt is, na de opvallende stijging van vorig jaar nu naar de derde plaats teruggezaakt in dit onderzoek als grootste zorg binnen school. De ontwikkelingen niet meer bij kunnen benen, er komen steeds meer taken bij, zijn zaken die daarbij genoemd blijven worden.

Dit wordt niet zo zeer vanuit de organisatiestructuur van de school ondervonden (ander onderzochte punt span of control is gedaald), maar meer vanuit de druk vanuit de samenleving en de technologische ontwikkeling. Dit laatste punt is ook onderzocht en staat nu ook veel hoger dan vorig jaar (3,2 t.o.v. 2,8).

Coaching, intern samen met collega's en extern, zal handvaten moeten bieden hoe hier mee om te gaan. De CAO zou ook wat kunnen helpen, minder voor de klas in ruil voor meer ontwikkeltijd.

4. ER IS DUIDELIJKHEID OVER DE WIJZE WAAROP EN DOOR WIE WELKE INFORMATIE WORDT VERSPREID (3,3 VORIG JAAR 3,0)

Dit punt is opvallend. Hoewel dit bij tal van organisaties een topic is, hebben we gemeend dit een aantal jaren terug via actiepunten uit de operatie pincode beter te organiseren. De ontwikkeling van Sharepoint heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld. De veelheid en verscheidenheid van de informatie in dit systeem is hierbij flink toegenomen de laatste jaren. Het onderscheid tussen belangrijke en minder belangrijke informatie is bovendien moeilijker te filteren.

Verdere structurering binnen Sharepoint en het gaan werken met nieuwsbrieven zouden oplossingen kunnen bieden.

Verder zijn er nog extra opvallende zaken:

- Eigen personeel staat in belangstelling van andere scholen en de zorg over hoe de school hierop anticipeert
- Gevoel van veiligheid stond altijd onderaan in de risicoanalyse en is nu een middenmoter geworden

Daarnaast moet je de risicobereidheid in ogenschouw nemen.

We maken het volgende onderscheid in hoe we omgaan met risico's:

- *Accepteren*

De financiële gevolgen van deze risico's proberen we zo goed mogelijk in te schatten. Hiervoor wordt een reserve gevormd.

- *Verminderen*

Risico's die we door middel van het nemen van maatregelen trachten te mitigeren.

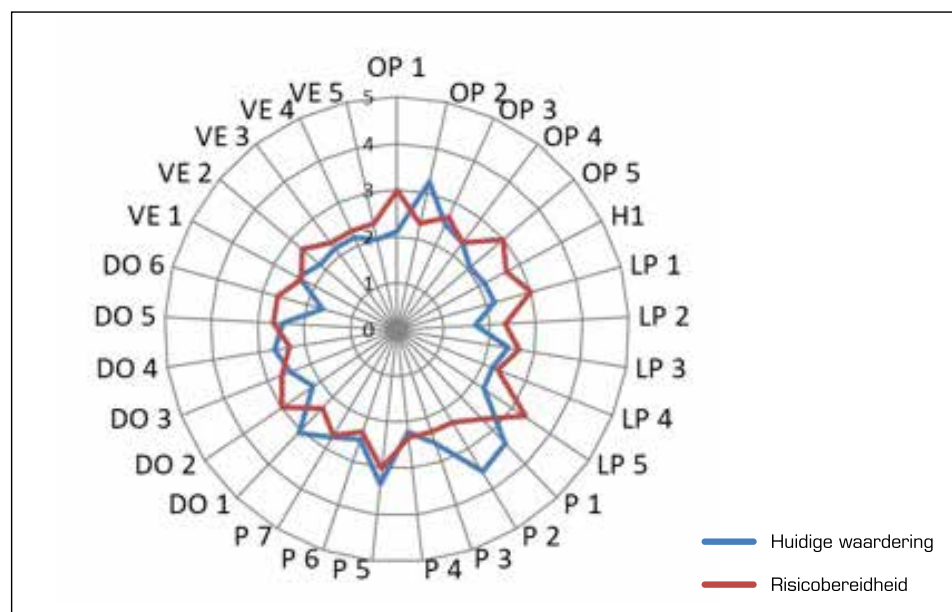
- *Negeren*

Risico's die buiten de beïnvloedingssfeer van de school liggen. Deze risico's brengen we zo goed mogelijk in beeld, maar we nemen hiertegen geen maatregelen.

Hiertoe heeft onze uitvoerend bestuurder ook alle onderzochte risico's vanuit dit oogpunt een waarde gegeven. De uitkomsten van het totaalplaatje zie je in de grafiek via het zogenaamde spinnenwebmodel hieronder.

Daar waar de blauwe lijn ver positief afwijkt van de rode liggen voor de organisatie de grootste 'problemen'.

Risico-kansen analyse

Overige risico's (niet onderzocht via de risicoanalyse):

1. Passend onderwijs

Het passend onderwijs blijft een risico vormen.

Dit behoeft de volgende aandachtspunten:

- * Er is in de regelgeving opgenomen dat er bij een tekort van het samenwerkingsverband de individuele scholen gekort worden op hun lumpsum.
- * Wat betekent passend onderwijs voor onze docenten (leveren van maatwerk in de klas).

2. Onderwijstijd

Met het huidige systeem van vervangingen, de bepaling van het aantal lessen, start en einde schooljaar, is het risico dat we niet voldoen aan de nieuwe wettelijke eis van 1.000 uur vrijwel nul. Het grote voordeel van de wet is dat een leerling aan de gemiddelde norm van 1.000 uur per jaar en 700 uur tijdens zijn examenjaar moet komen. Het is dus in plaats van een horizontale een verticale norm geworden. Nu de cao heeft bepaald dat de lessentabel moet worden teruggedrongen, heeft dat invloed op de onderwijstijd en hebben we deze naast de maatstaven voor de onderwijstijd gelegd.

3. Arbeidsconflicten

Landelijk wordt geadviseerd circa 1% van de totale baten als risicobuffer voor arbeidsconflicten op te nemen. De school voldoet hieraan.

4. Instabiliteit in de bekostiging

Het convenant Leerkracht voorziet in een aantal maatregelen die het beroep van leraar aantrekkelijker moeten maken: o.a. verkorting salarisslijnen, salarisaanpassingen en meer LC- en LD-functies (functiemix). De functiemixafspraken zijn vastgelegd in maatwerkafspraken. Doordat de LC- en LD-uitgifte momenteel dichtbij de maatwerkafspraken ligt, is het risico niet groot, alleen bij een forse krimp kan dit risico opnieuw opdoemen.

Daarnaast heeft de school een personeelsreserve (nodig voor het loopbaanbeleid voor zowel het onderwijzend als het onderwijsondersteunend personeel) die voldoende is om de extra kosten voor de functiemix en het loopbaanbeleid voor onderwijsondersteunend personeel op te kunnen vangen. Daarnaast kunnen de jaarlijkse vrijgevallen bedragen voor de werkelijk gemaakte kosten aan deze reserve worden onttrokken.

Andere keuzes die een kabinet zou kunnen nemen, kunnen invloed hebben op de financiële huishouding van de school. Nu de economie goed draait, is dit risico kleiner geworden.

Daarnaast heeft de school te maken met premiestijgingen (ABP en zvw) van de pensioen- en sociale lasten. Deze worden nu door de overheid geheel vergoed. Premiestijgingen vormen dan ook een minder groot risico dan in het verleden.

5. Ontslag

Beleid inzake beheersing van de uitkering na ontslag

RSG 't Rijks houdt zich aan de wettelijke regelingen bij ontslag. Ze tracht het risico voor ontslag van zittende medewerkers zo klein mogelijk te houden. Mocht ontslag onvermijdelijk zijn, dan is het doel om dit met de inzet van zo weinig mogelijk middelen vorm te geven.

Conclusie risicofactoren:

RSG 't Rijks probeert bovenstaande risico's zo goed mogelijk in te bedden in haar eigen vermogen, door ze onder te brengen in aparte reserves.

Vanuit de reserves kwaliteit, personeel (scholing) en strategische ontwikkeling kunnen plannen vanuit de operatie pincode die niet binnen de begroting vallen, worden opgevangen.

Ons risicoprofiel geeft aan dat we een gemiddeld risicoprofiel hebben.

Plannen voor de toekomst

Organisatie

De organisatie van de schoolleiding en de directie is voldoende geëquipeerd om een school van meer dan 2.000 leerlingen met een breed onderwijsaanbod te leiden.

De correctoren van de afdeling zullen verder gestalte moeten geven aan het integraal leidinggeven aan hun afdeling. Dat vergt een aanpassing van de manier van leidinggeven.

Beleidskeuzes die we maken voor de toekomst met betrekking tot de organisatie

- 1) We leggen verantwoordelijkheden lager in de organisatie. Coördinatie en afstemming vindt plaats op het niveau van de docent. Hierdoor neemt de professionele ruimte toe. We zien dit terug in de onderwijsteams (mavo, havo, vwo en brugklas) o.l.v. de corrector; in de mentorenteams per leerjaar o.l.v. de teamleider; in het klassenteam o.l.v. de mentor; in de vakgroepen en vaksecties o.l.v. de vakgroepleiders; in de ondersteunende diensten o.l.v. het hoofd van dienst en de eerste medewerker.
- 2) We zetten flexibele deskundigheid van buiten in daar waar nodig. Bijvoorbeeld m.b.t. organisatie-ontwikkeling; onderwijsontwikkeling; personeelsontwikkeling; financiën; marketing; communicatie e.d.
- 3) We organiseren meer mogelijkheden voor de medewerker om tijdens kantooruren op school samen te werken aan onderwijsontwikkeling, lesvoorbereiding, curriculumontwikkeling e.d.

Huisvesting

In een krimpende organisatie is het van belang dat ook kritisch naar de onderhoudskosten wordt gekeken. De inkomsten via het OC&W en gemeente zullen namelijk minder worden.

Speerpunt hierbij is om het MOP (meerjarenonderhoudsplan) nog eens kritisch onder de loop te nemen. Wat gaan we wel doen, kan het goedkoper, zijn hierbij vragen die gesteld zullen worden.

Onze verdere toekomstplannen zijn:

- Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving wordt overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.
- De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.
- De Stafafdeling wordt ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e -eeuwse gymzaal (lokaal 13). Daartoe wordt dit gebouwendeel duurzaam verbouwd. Planning, Roosters, Informatie en Communicatie blijft in het hoofdgebouw.
- De hbs uit 1882 wordt duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Dit gebouwdeel krijgt een brugklasfunctie. Daarnaast realiseren we op zolder nieuwe lesruimtes.
- We versterken de gebouwenpositie van onze school door met de gemeente afspraken te maken over het gebruik van het ckb gebouw aan de rijtuigweg en de sportzalen op ons terrein en in de gemeente Bergen op Zoom.

Personeel

De ambitie van RSG 't Rijks is om in de komende jaren verdere ontwikkeling en uitvoering te geven aan het bekwaamheidsdossier in het kader van de wet BIO. Loopbaanontwikkeling en het bieden van perspectief zijn daarbij cruciale factoren. Ook zal er verder inhoud gegeven worden aan het lerarenregister, waar docenten kunnen bijhouden welke scholings- en professionaliseringsactiviteiten ze ondernemen om hun vakbekwaamheid te onderhouden.

Onderwijs

Het accent in de komende jaren zal op onderwijskundig gebied liggen op het verbeteren van de kwaliteit en het verhogen van de opbrengsten. RSG 't Rijks moet in staat zijn om bij de 10% beste scholen te behoren voor wat betreft opbrengst en rendement (excellente school worden voor alle afdelingen).

Hiertoe willen we structureel werken aan de verbetering van ons lesgeven door concrete doelen te stellen en met de leerlingen te reflecteren op de kwaliteit van de lessen; dat we leren in te spelen op de verschillen tussen leerlingen binnen de klas, zodat zij op maat worden bediend. Het is belangrijk dat we elkaar als docenten feedback geven op ons lesgeven en dat er in de vakgroep leiding wordt gegeven aan dit verbeterproces en het leren van elkaar. Versterking van het leiderschap in de vakgroep is daarvoor nodig. Deze herziening van ons curriculum en de lespraktijk dient verschillende doelen.

1. De motivatie en zelfsturing van de leerling vergroten door meer verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leerproces en in te spelen op de verschillen tussen leerlingen.
2. De professionele ruimte van de docent vergroten door de ontwikkeling van een schooleigen programma en het versterken van het vakmanschap op pedagogisch en didactisch gebied.
3. De pedagogische en didactische werkwijze van onze school aan te laten sluiten bij het primair onderwijs, het vervolgonderwijs (mbo, hbo, universiteit) en de maatschappelijke behoefte in onze samenleving.

10. SLOT

Indien RSG 't Rijks haar marktaandeel kan vasthouden, waarbij het aantal nieuwe brugklassers tussen 30% en 40% zal zijn van de totale uitstroom van het basisonderwijs in deze regio, ziet de toekomst voor de school er goed uit.

Met een gedegen organisatie en een gezond financieel beleid in een goed geoutilleerd gebouw is RSG 't Rijks op de toekomst voorbereid.

drs. L.C.M. de Rond MA,
rector en bestuurder stichting RSG 't Rijks

Juni 2020

JAARREKENING 2019

1. ALGEMEEN

RSG 't Rijks is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Bergen op Zoom.

RSG 't Rijks is feitelijk gevestigd op Burgemeester Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

De vaststelling van de jaarrekening en de goedkeuring van de begroting zijn voorbehouden aan het bestuur. Daarnaast moeten deze nog wel ter instemming worden aangeboden aan het college van B&W van de gemeente Bergen op Zoom.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van RSG 't Rijks zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De jaarrekening 2019 geeft een goed en getrouw inzicht in de balans en de exploitatie van de school en de rechtmatigheid van de bestedingen van de financiële middelen die door het Ministerie van OCW ter beschikking zijn gesteld.

Nevenstichting

Op 20 juli 1992 is de Stichting Fondsen RSG 't Rijks opgericht.

Hierin worden de bijdragen van de ouders verantwoord.

De stichting heeft ten doel: het behartigen van de materiële en immateriële belangen van de leerlingen van de school, alsmede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Op 20 juli 1992 is deze notariële akte getekend.

De stichting heeft haar zetel te Bergen op Zoom op het schooladres.

Het bestuur van de stichting bestaat uit 5 leden, die door het bestuur benoemd worden;

- rector
- een persoon op voordracht van de directie
- een persoon op voordracht van de oudercommissie
- een persoon op voordracht van de personeelsgeleding
- een persoon op voordracht van het bevoegd gezag

De stichting Fondsen vormt een gering financieel belang en heeft minder dan 5% invloed op het balanstotaal van de school. Wij volstaan met een vermelding conform model E.

Model E: Overige verbonden partijen

Minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Fondsen	Stichting	Burg. Stulemeijerlaan 24	4
R.S.G. "t Rijks"		4611 EG Bergen op Zoom	

Eigen Vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
€ 37.000	€ 0	Ja	100%	Nee

Jaarlijks worden de jaarstukken van de stichting Fondsen door de accountant voorzien van een beoordelingsverklaring en wordt de rekening door het stichtingsbestuur van de Fondsen vastgesteld. Vervolgens worden de resultaten bekend gemaakt en besproken met oudercommissie. Tevens zal de school, indien nodig, financiële middelen verlenen om Stichting Fondsen Regionale Scholengemeenschap 't Rijks aan haar verplichtingen die voortvloeien uit de reguliere activiteiten te kunnen laten voldoen.

Samenwerkingsverband

Passend onderwijs wil zeggen dat de scholen in een regio er samen verantwoordelijk voor zijn dat elke leerling ondersteuning krijgt die nodig is. Deze samenwerking doen scholen in een samenwerkingsverband. De scholen uit dit samenwerkingsverband staan in de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, en Woensdrecht. Vanwege de ligging heeft ons samenwerkingsverband de naam Brabantse Wal gekregen. RSG 't Rijks maakt deel uit van dit samenwerkingsverband. Officieel is de naam Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o., ook aangeduid als SWV VO 30.01.

Naam:	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o.
Statutaire zetel:	Marslaan 1, 464 CT Bergen op Zoom
Rechtsvorm:	Stichting
Code activiteiten:	4

2. WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Grondslagen voor consolidatie

Stichting Fondsen RSG 't Rijks wordt gekwalificeerd als een dochter van stichting RSG 't Rijks. De activiteiten van de stichting Fondsen 't Rijks bestaan uit het beheren en besteden van ouderbijdragen. Omdat er sprake is van een groepsrelatie bestaat een consolidatieplicht. Stichting RSG 't Rijks maakt gebruik van de consolidatievrijstelling, omdat het balanstotaal van Stichting Fondsen RSG 't Rijks niet groter is dan 5% van het geconsolideerde balanstotaal (Richtlijn Jaarverslag Onderwijs, toelichtende brochure, ministerie van Onderwijs).

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening 2019 is opgesteld volgens de financiële richtlijnen, zoals deze zijn neergelegd in de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rapporteringsvaluta

De bedragen vermeld in deze jaarrekening zijn vermeld in euro's.

Pensioenen

De school is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP, het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegd pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employer regeling betreft, is de pensioenregeling en een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord.

In geval van een tekort bij het pensioenfonds heeft de stichting geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen (anders dan hogere toekomstige premies).

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De dekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds ABP bedraagt per 31-12-2019 95,8 %.

De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP (www.abp.nl).

Financiële derivaten

't Rijks heeft voor het afdekken van de renterisico's van de leningen een renteswap afgesloten die ervoor zorgt dat de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De stichting past kostprijs-hedge-accounting

toe op basis van generieke documentatie. De winst of verlies van dit financiële derivaat wordt verwerkt in de staat van baten en lasten afhankelijk van de dekking.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, tenzij anders vermeld. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Waardering van gebouwen en terreinen

De school is in 2006 zowel juridisch als economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden, derhalve zijn ze opgenomen onder de activa in de balans. De waardering van de gebouwen vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte levensduur.

De afschrijvingspercentages zijn verdeeld in 3 categorieën:

- Overgenomen gebouwen (afschrijven in 35 jaar, afschrijvingspercentage = 2,857%)
- Nieuwbouw (afschrijven in 40 jaar, afschrijvingspercentage = 2,5%)
- Noodgebouwen (afschrijven in 5 jaar; afschrijvingspercentage = 20%)

Afschrijving vindt plaats vanaf de maand van ingebruikname.

Waardering van de inventaris en apparatuur

De waardering van de inventaris vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingspercentages zijn ontleend aan ervaringscijfers. Op basis van de levensduur wordt het afschrijvingspercentage bepaald.

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000 (bij ICT-hardware ligt de grens bij € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie. Ook audiovisuele leermiddelen en pc's die via de vaksecties worden aangeschaft, worden geheel ten laste van de exploitatie gebracht en worden dus niet geactiveerd.

De afschrijving van inventaris en apparatuur geschiedt volgens de onderstaande tabel:

	afschrijvingspercentage
Installaties, machines	5%
Kleinere apparatuur, inventaris	10%
Computers + aanverwante apparatuur: Afhankelijk verwachte levensduur	14,28 / 20 / 25 / 33,33%
Tablets	25%
Software + bekabeling	10%
Schoolmeubilair	5%
Kantoormeubilair	10%

Afschrijving bij nieuw aangeschafte inventaris en apparatuur vindt, onafhankelijk van het moment van aanschaf, plaats over het gehele boekjaar.

Groot onderhoud

Voor de kosten van groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passivazijde van de balans.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vordering op OCW is gevormd op grond van RJ 660.204 en artikel 5 van de Regeling 'Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs' en is gemaximeerd op de hoogte van 7,5% van de lumpsumvergoeding personeel en van de overlopende posten vakantiegeld, pensioenpremies en sociale lasten per 31 december 2019.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de vorderingen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves vormen een buffer ter waarborging van specifieke doeleinden. Toevoeging en onttrekking vinden plaats bij resultaatbestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Spaarvoorziening

Hierbij wordt een onderverdeling gemaakt in 2 subgroepen:

Spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening éénmalige overwerkregeling

Deze voorziening is gevormd uit overuren (stammend uit 2009/2010) van personeelsleden. Dit betreft een éénmalige regeling, welke uren personeelsleden kunnen inzetten op een later moment.

Bij iedere subgroep wordt er gerekend met een jaarlijkse loonstijging van 2%.

Voorziening PB-uren

In de cao is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Uitgestelde beloningen

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, salaris (inclusief verwachte salarisstijgingen) en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. Er wordt gerekend met een disconteringsvoet van 2,5%.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is gevormd vanwege om aan de loondoorbetalingverplichting van verminderde inzetbaarheid van personeel te kunnen voldoen.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

Deze voorziening is gevormd om aan toekomstige WW/BWWW-uitkeringen te kunnen voldoen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Deze voorziening is gevormd om aan verplichtingen te kunnen voldoen voor (ex)werknemers die in de WIA zijn geraakt.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd, rekening houdend met een percentage van 1% ter dekking van de inflatie. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Waardering van de onderhoudsvoorziening vindt ook plaats tegen de nominale waarde. Het MOP geeft aan hetgeen de school nodig zal hebben voor groot onderhoud gedurende de periode 2020 tot en met 2035. Er wordt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijs pand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat. Aan de hand van de uitkomsten van de 'werkgroep groot onderhoud' zullen we in de toekomst overstappen op een voorziening op basis van een meerjarenonderhoudsbegroting op componentniveau, die niet is begrensd in de tijd.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening, voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

RSG 't Rijks heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen financiële instrumenten en risicobeheersing

Rente- en kasstroomrisico

RSG 't Rijks loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt RSG 't Rijks risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt RSG 't Rijks risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd. Met betrekking tot bepaalde vastrentende schulden (achtergestelde leningen) heeft RSG 't Rijks renteswaps gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

Liquiditeitsrisico

RSG 't Rijks maakt gebruik van banken om over kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2019

NA RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA

	31-12-19	31-12-18
Vaste activa		
1.1 Materiële vaste activa		
1.1.1 Gebouwen en terreinen	9.815.139	9.062.541
1.1.2 Inventaris en apparatuur	1.383.693	1.565.839
Totaal vaste activa	11.198.832	10.628.380
Vlottende activa		
1.2 Vorderingen		
1.2.1 OCW / EL&I	1.092.947	1.067.786
1.2.2 Overige vorderingen	134.998	97.061
1.2.3 Overlopende activa	556.766	585.967
Totaal vorderingen	1.784.711	1.750.814
1.3 Liquide middelen	3.141.485	3.094.920
Totaal vlottende activa	4.926.196	4.845.734
Totaal activa	16.125.028	15.474.114

70

PASSIVA

	31-12-19	31-12-18
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve	1.850.924	1.862.007
2.1.2 Bestemmingsreserve publiek	5.632.500	5.170.500
2.1.3 Bestemmingsreserve privaat	0	70.166
Totaal eigen vermogen	7.483.424	7.102.673
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Personele voorzieningen	1.599.397	1.261.025
2.2.2 Overige voorzieningen	3.161.612	3.031.704
Totaal voorzieningen	4.761.009	4.292.729
2.3 Langlopende schulden		
2.3.1 Kredietinstellingen	1.618.780	1.793.776
2.3.2 Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden	1.618.780	1.793.776
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.1 Kredietinstellingen	174.996	174.996
2.4.2 Crediteuren	294.512	207.486
2.4.3 OCW/EL&I	815	1.025
2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen	660.300	675.152
2.4.5 Schulden ter zake van pensioenen	211.920	199.084
2.4.6 Overige kortlopende schulden	140.583	237.809
2.4.7 Overlopende passiva	778.689	789.384
Totaal kortlopende schulden	2.261.815	2.284.936
Totaal passiva	16.125.028	15.474.114

4. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

STAAT VAN BATEN EN LASTEN			
	2019	begroot 2019	2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	18.748.367	17.905.000	17.859.687
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.128.675	1.129.000	1.058.491
3.3 Overige baten	119.594	47.000	83.966
Totaal baten	19.996.636	19.081.000	19.002.144
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.785.308	15.268.000	15.785.831
4.2 Afschrijvingen	660.072	691.000	673.079
4.3 Huisvestingslasten	1.190.632	1.126.000	1.113.622
4.4 Overige lasten	1.885.661	1.692.000	1.777.072
Totaal lasten	19.521.673	18.777.000	19.349.604
Saldo baten en lasten	474.963	304.000	-347.460
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	9.376	7.000	108.581
5.2 Rentelasten	103.586	102.000	112.652
Saldo financiële baten en lasten	-94.210	-95.000	-4.071
Resultaat gewone bedrijfsvoering	380.753	209.000	-351.531
6 Buitengewone Bedrijfsvoering			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	380.753	209.000	-351.531

5. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

KASSTROOMOVERZICHT RSG 'T RIJKS TE BERGEN OP ZOOM (MODEL C)

		2019		2018
Kasstroomen uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		474.963		-347.460
Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:				
Aanpassingen voor afschrijvingen	660.072		673.079	
Toename van voorzieningen	468.280		251.754	
Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat	1.128.352		924.833	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Afname (toename) van kortlopende vorderingen	-34.407		104.320	
Toename (afname) van kortlopende schulden	-22.439		-102.721	
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	-56.846		1.599	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.546.469		578.972
Ontvangen interest	9.886		110.509	
Betaalde interest	104.268		113.911	
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.452.087		575.570
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten				
Investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-1.230.524		-413.875	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.230.524		-413.875
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende leningen	-174.996		-174.996	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-174.996		-174.996
Toename liquide middelen		46.567		-13.301
Beginstand liquide middelen	3.094.920		3.108.221	
Mutatie liquide middelen	46.567		-13.301	
Eindstand liquide middelen		3.141.487		3.094.920

6. TOELICHTING OP DE BALANS

1.1 MATERIEËLE VASTE ACTIVA

1.1.1. GEBOUWEN EN TERREINEN

De gebouwen van voor 1994 zijn door het Ministerie van Onderwijs bekostigd en onder supervisie van de Rijksgebouwendienst gebouwd.

Op 1 januari 1997 heeft de Decentralisatie Huisvesting van de schoolgebouwen plaatsgevonden, hierbij zijn de gebouwen overgegaan van de Rijksoverheid naar de gemeente. De gemeente is vanaf die datum economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden. Daarna zijn er uitbreidingen geweest van het sportgebouw, is er een nieuwe vleugel bijgebouwd en is er een nieuw kunst- en cultuurgebouw gerealiseerd. Deze zijn gedeeltelijk gefinancierd door de gemeente Bergen op Zoom.

Nadat de school in 2006 de gebouwen heeft overgenomen van de gemeente, zijn er een nieuw technasium en sciencefloor gerealiseerd, is er een kerk aangekocht en hebben er diverse renovaties plaatsgevonden. In 2019 is gestart met de aanleg van extra noodlokalen in de Rijtuigweg en hebben er voorbereidingen plaatsgevonden voor de vernieuwbouw van de conciërgewoning en de oude HBS. Dit verklaart het bedrag aan investeringen over 2019.

Zowel het noodgebouw als de vernieuwbouw zijn eind 2019 nog niet in gebruik genomen.

	Gebouwen en terreinen
Aanschafprijs per 1-1-2019	€ 13.785.122
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2019	€ 4.722.581
Boekwaarde per 1-1-2019	€ 9.062.541
Investeringen 2019	€ 1.086.038
Boekwaarde desinvestering 2019	€ 0
Afschrijvingen 2019	€ 333.440
Boekwaarde ultimo 2019	€ 9.815.139
Aanschafprijs per 31-12-2019	€ 14.871.160
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2019	€ 5.056.021

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen 2019	Afschrijvingen 2019	Boekwaarde 31-12-2019
Gebouwen en terreinen overgenomen				
gemeente Bergen op Zoom	2.523.393		114.700	2.408.693
K&C gebouw	1.382.796		51.215	1.331.581
Kluisjesruimte	279.729		9.438	270.291
Entrée, sciencefloor, vluchtgang	2.174.715		71.148	2.103.567
Technasium	1.639.074		51.872	1.587.202
Kerk	357.282		13.965	343.317
Toiletten en lokalen	247.934		7.955	239.979
Gebruiksvergunning	420.710		13.147	407.563
Noodgebouw	0	760.019	0	760.019
Vernieuwbouw	36.908	326.019	0	362.927
	9.062.541	1.086.038	333.440	9.815.139

1.1.2 INVENTARIS EN APPARATUUR

De school heeft nog vrij recent een taxatierapport laten uitbrengen. Dit is niet alleen verzekeringstechnisch van belang, maar ook vanwege het feit dat de aanschafwaarde van de inventaris een basis vormt voor de berekening van kengetallen.

Bovendien is er een meerjareninvesteringsplan (MIP). Hierin staan de inventaristukken van de school en is bepaald wanneer de stukken vervangen dienen te worden.

Ook in 2019 is inventaris uit de school gegaan (waarde € 176.788), dit mede als gevolg van onze vernieuwbouw. Deze inventaris was al geheel afgeschreven. De oorspronkelijke aanschafwaarde is per 31-12-2019 in mindering gebracht op de aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen.

	inventaris en apparatuur
Aanschafprijs per 1-1-2019	€ 4.717.837
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2019	€ 3.151.998
Boekwaarde per 1-1-2019	€ 1.565.839
Investerings 2019	€ 144.486
Desinvestering 2019	€ 176.788
Afschrijvingen 2019	€ 326.632
Afschrijving op desinvestering 2019	€ 176.788
Boekwaarde ultimo 2019	€ 1.383.693
Aanschafprijs per 31-12-2019	€ 4.685.535
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2019	€ 3.301.842

De inventaris is ingedeeld in verschillende categorieën met verschillende afschrijvingspercentages.

De indeling hiervan is terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Afschrijvingen 2019	Boekwaarde 31-12-2019
Installaties en machines	424.822	6.547	46.490	384.879
Inventaris en apparatuur	68.355	56.135	18.898	105.592
Computers en aanverwante apparatuur	453.642	56.262	178.795	331.109
Schoolmeubilair	593.240	19.478	76.974	535.744
Kantoormeubilair	25.780	6.064	5.475	26.369
Totaal inventaris	1.565.839	144.486	326.632	1.383.693

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000,- (behalve hardware ICT, daar ligt de grens op € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie.

1.1.A OZB-WAARDE GEBOUWEN EN TERREINEN

	Bedrag	Peildatum
De totale WOZ-waarde van de gebouwen:		
Burg. Stulemeijerlaan 24+26	€ 12.889.000	1-1-2019
Rijtuigweg	€ 3.139.000	1-1-2019
Faurestraat	€ 243.000	1-1-2019
De verzekerde waarde van de gebouwen:	€ 48.315.508	1-1-2019

1.2 VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VORDERINGEN OCW/EZ

	31-12-2019	31-12-2018
Nog te vorderen deel lumpsum vergoeding	€ 1.092.947	€ 1.067.786

In artikel II van de Wet Vereenvoudiging Bekostiging Voortgezet Onderwijs is bepaald dat scholen voor de laatste vijf maanden van 2019 aanspraak maken op 32% van de personele bekostiging. Daarmee is het opnemen van een percentage van de totale lumpsum als vordering niet meer mogelijk.

Desondanks mag de school een vordering opnemen in de jaarrekening, die wordt berekend op basis van de schuld aan het personeel in het kader van vakantiegeld en de sociale lasten over de maand december, zij het met een maximum van 7,5% van de personele lumpsum over 2019.

Hoewel deze regeling eindigt per 1 januari 2023, is de school is van mening dat een kortlopende vordering op het Ministerie van OCW moet worden opgenomen, omdat de jaarrekening daardoor een beter inzicht geeft in vermogen en exploitatiesaldo. Immers, in de jaarrekening wordt ultimo boekjaar een overlopende passiefpost opgenomen betreffende door het personeel opgebouwde rechten wegens vakantietoeslag en sociale lasten. Deze posten worden in de exploitatierekening van het boekjaar als lasten verantwoord.

Vanuit het Ministerie heeft een werkgroep dit thema ook uitgediept en is tot dezelfde conclusie gekomen; dit zou een kortlopende schuld op het Ministerie moeten zijn.

Kenmerk van de OCW beschikking:

20-9-2019, beschikingsnummer 939389-2 € 14.572.622 * 7,5% = € 1.092.947

1.2.2 OVERIGE VORDERINGEN

	31-12-2019	31-12-2018
Belastingdienst	0	1.772
Voorschot St. Fondsen	45.730	45.720
Diverse overige vorderingen	89.268	49.569
	€ 134.998	€ 97.061

Op grond van regelgeving omtrent oudere werknemers ontving de school loonkostenvoordeel op de afgedragen premies over 2018.

Het voorschotbedrag aan de stichting Fondsen betreft een rekening courant verhouding waarbij de ontvangsten en uitgaven (bv. kasbetalingen) onderling worden verrekend. Dit bedrag fluctueert jaarlijks.

De toename van de post overige vordering heeft te maken met reeds betaalde facturen voor een grote waterschade die in de zomer van 2019 heeft plaatsgevonden. Deze krijgen we nog terug van de verzekering.

1.2.3 OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Fietsregeling personeel *	24.987	27.704
Laptop/desktop/tablet regeling personeel	2.439	3.351
Te ontvangen rente	4.227	4.737
Diverse vooruitbetaalde bedragen	525.113	550.175
	€ 556.766	€ 585.967

* eind december zijn er 57 deelnemers.

Het hoge bedrag aan vooruitbetaalde bedragen heeft er mee te maken dat de school de boeken voor de leerlingen extern heeft uitbesteed bij Van Dijk schoolboeken. Hierdoor huren we de boeken. De betalingen van de totale huur over schooljaar 2019-2020 vindt al in september plaats, waardoor we hier de kosten voor januari tot en met juli 2020 (ruim € 400.000) verantwoorden. Zij vormen daarmee de grootste post in het totaal van vooruitbetaalde bedragen.

1.3 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan vrij ter beschikking en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

1.3.1 TEGOEDEN OP BANK- EN GIROREKENINGEN

	31-12-2019	31-12-2018
Rabo rekening courant	843.657	321.996
Rabo bedrijfsspaarrekening	431	431
Rabo bedrijfsbonuspaarrekening	872.397	872.309
Rabo verenigingsspaarrekening	1.425.000	1.900.000
Rabo boekenfonds	0	184
totaal	€ 3.141.485	€ 3.094.920

De stand van de liquide middelen is zo goed als gelijk gebleven.

Naast het positieve resultaat over 2019 zijn er meerdere factoren die de liquiditeit beïnvloeden. In het kasstroomoverzicht op pagina 73 is exact te zien welke factoren tot de verandering in liquiditeit hebben bijgedragen.

2.1 EIGEN VERMOGEN

2.1.1 ALGEMENE RESERVE

	Stand per 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties '19	Stand ultimo boekjaar '19
Algemene reserve	€ 1.862.007	- € 11.083	€ 0	€ 1.850.924

2.1.2 BESTEMMINGSRESERVES (PUBIEK)

	Stand per 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties '19	Stand ultimo boekjaar '19
Reserve personeel en loopbaanbeleid	863.000	- 133.000	0	730.000
Reserve renovatie	2.855.500	- 12.000	0	2.843.500
Reserve ICT	250.000	25.000	0	275.000
Reserve strategische ontwikkeling	200.000	0	0	200.000
Reserve leerlingenfluctuaties	480.000	75.000	0	555.000
Reserve OCW voorschotten	0	502.000		502.000
Reserve kwaliteit onderwijs	122.000	25.000	0	147.000
Reserve arbeidsconflict + verlof	400.000	- 20.000	0	380.000
	€ 5.170.500	€ 462.000	€ 0	€ 5.632.500
Totaal eigen vermogen publiek	€ 7.032.507	€ 450.917	€ 0	€ 7.483.424

2.1.3 BESTEMMINGSRESERVES (PRIVAAT)

	Stand per 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties '19	Stand ultimo boekjaar '19
Reserve boekenfonds	€ 70.166	- € 70.166	€ 0	€ 0

Saldo exploitatie 2019: € 380.753

Toelichting saldi reserves (afgeronde bedragen):

Algemene reserve	Om eventuele tegenvallers te kunnen financieren is een algemene reserve noodzakelijk. Mogelijke tegenvallers zijn echter zo goed als mogelijk gedekt via de bestemmingsreserves. Deze reserve dient dan ook als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.
Personeel en loopbaanbeleid	Deze reserve bestaat ultimo 2019 uit: - Extra uitgaven doordat functiemixpercentages boven de maatwerkafspraken uitstijgen (ivm entreerecht). Hiervoor is nodig t/m 2027, (door lager LD% is er minder nodig dan in het verleden) € 230.000 - Scholing € 200.000 (door verhoging scholingsbudgetten is er minder reservering nodig) - Extra loopbaanbeleid € 300.000
Renovatie	Bedoeld om toekomstige renovatiewerkzaamheden te kunnen financieren. De vergoeding van de gemeente Bergen op Zoom. Vanuit de doordecentralisatieovereenkomst wordt hiervoor aangewend. De overige inkomsten hiervan worden gebruikt voor afschrijving gebouwen, OZB, rentelasten leningen, verzekering, renovatie en huur ruimtes.

ICT	Nodig om extra te kunnen investeren op het gebied van ICT op de volgende gebieden: - leermogelijkheden van kinderen verder te kunnen verbeteren - beveiliging van de digitale gegevens te kunnen blijven waarborgen
Strategische ontwikkeling	Nodig om nieuwe plannen inhoud te kunnen geven
Leerlingfluctuaties	Gebaseerd op normen rapport VO-raad/commissie Don, zie reserve arbeidsfrictie. Een deel van de extra inkomsten uit 2019 (door lager leerlingaantal vanaf 1 augustus) is toegevoegd aan de reserve.
OCW-voorschotten	De school heeft via de lumpsum van 2019 gelden ontvangen die bedoeld zijn voor 2020 en later. Deze gelden (aanvullende bekostiging werkdrukverlaging + middelen cao) reserveren we.
Kwaliteit onderwijs	Nodig om de kwaliteit van ons onderwijs een impuls te kunnen geven. Dit zal gebruikt worden om de doelstellingen uit het nieuwe schoolplan te kunnen verwezenlijken. Ook kan deze reserve worden aangewend om maatregelen te nemen om het risico op een tekort aan docenten in exacte vakken terug te dringen.
Arbeidsfrictie + verlof	Gebaseerd op normen rapportage VO-raad/commissie Don, samen met de reserve leerlingfluctuatie wordt een reserve van 5% van de totale baten geadviseerd, hier voldoen we aan.
Reserve boekenfonds	Ontstaan uit voormalige boekenfondsbijdragen van ouders, hebben we dit jaar ingezet om de stichting Fondsen (waar de gelden van ouders worden verantwoord) financieel gezond te houden.

De bestemmingsreserves worden door het bestuur gevolgd en conform bestuursbesluit vastgesteld.
 De hierboven vermelde bedragen zijn het voorstel voor de bestemming van het resultaat.

2.2 VOORZIENINGEN

2.2.1 PERSONEELSVORZIENINGEN

2.2.1.1 JUBILEUMVOORZIENING

Saldo per 1-1-2019	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 350.260	€ 11.843	€ 12.911	€ 11.858	€ 337.334

Als een personeelslid 25 jaar of 40 jaar in overheidsdienst werkzaam is krijgt hij volgens de cao, een half respectievelijk heel maandsalaris (inclusief 8% vakantiegeld) als gratificatie.

Bij het in dienst nemen van een personeelslid ontstaat direct een verplichting dienaangaande. Volgens de voorschriften moet elk schoolbestuur voor deze verplichting een voorziening treffen.

Uit de berekening volgt dat eind 2019 een voorziening nodig is van € 337.334. Hierbij is ook rekening gehouden met de pensioenwet, waarbij de pensioenleeftijd meespeelt (uitgangspunten: na 2019 66 jaar en na 2023 67 jaar).

De storting van zo'n € 12.000 komt doordat iedereen weer een jaar extra gespaard heeft.

De vrijval betreft de kosten van jubileumkosten van vertrokken personeel.

De onttrekking betreft de uitgekeerde gratificaties in 2019.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 18.697
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 84.362
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 234.275

2.2.1.2. VOORZIENING LPB

Saldo per 1-1-2019	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 435.279	€ 196.856	€ 7.421	€ 131.598	€ 493.116

Dit zijn de gespaarde uren uit het persoonlijk budget (PB). Iedere medewerker heeft jaarlijks recht op 50 uur (op fulltime basis) die hij/zij op meerdere wijze kan inzetten.

De storting in deze voorziening betreffen de uren van het personeel dat ervoor gekozen heeft hun PB-uren op te sparen. De onttrekking betreft de in 2019 opgenomen spaaruren.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 127.000
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 168.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 198.116

2.2.1.3. OVERIGE SPAARVOORZIENING

Saldo per 1-1-2019	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 292.937	€ 9.849	€ 0	€ 21.303	€ 281.483

In deze voorziening zijn de opgespaarde uren van docenten opgenomen die deelnemen aan twee verschillende regelingen:

* de spaarverlofregeling

Aan de hand van hun salarisschaal en het verwachte opnamemoment is een berekening gemaakt.

* de éénmalige overwerkregeling uit 2009/2010; de nog niet opgenomen uren uit deze regeling worden hier verantwoord.

De onttrekking van 2019 betreft opgenomen rechten uit deze regelingen.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 13.000
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 52.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 216.483

2.2.1.4. VOORZIENING WERKLOOSHEIDSBIDRAGEN

De school is verantwoordelijk is voor (een deel van) de uitkeringslasten van ontslagen c.q. vertrokken medewerkers. Om een zo goed mogelijk beeld te geven, is er van de ontslagen c.q. vertrokken medewerkers een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van toekomstige uitkeringslasten. Hier draagt de school 25% aan bij.

Saldo per 1-1-2019	Stortingen 2019	Onttrekkingen 2019	Vrijval 2019	Saldo ultimo boekjaar
€ 59.844	€ 46.954	€ 29.018	€ 0	€ 77.780

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 56.637
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 21.143
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.5. VOORZIENING ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Vijf personeelsleden zijn in 2019 de WIA ingestroomd. De school heeft dit risico verzekerd bij het publieke stelsel. Het in de toekomst te betalen deel van de gedifferentieerde verzekeringspremies dat rechtstreeks is toe te rekenen aan deze individuele schadegevallen is onder deze voorziening opgenomen.

Saldo per 1-1-2019	Stortingen 2019	Onttrekkingen 2019	Vrijval 2019	Saldo ultimo boekjaar
€ 0	€ 392.052	€ 0	€ 0	€ 392.052

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€	0
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€	392.052
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€	0

2.2.1.6 VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN

Doordat een aantal personen binnen onze organisatie langdurig ziek is, waarvan de verwachting is dat ze niet in hun functie binnen de school zullen terugkeren, is hiervoor in 2018 een voorziening gevormd. Deze werknemers zijn inmiddels allemaal uit dienst, vandaar dat deze ultimo 2019 weer op 0 staat.

Saldo per 1-1-2019	Stortingen 2019	Onttrekkingen 2019	Saldo ultimo boekjaar
€ 122.705	€ 0	€ 122.705	€ 0

2.2.1.7 VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID

Met een werknemer zijn afspraken gemaakt over het duurzaam blijven kunnen werken binnen onze organisatie. De toekomstige lasten hiervan zijn nu al genomen.

Saldo per 1-1-2019	Stortingen 2019	Onttrekkingen 2019	Saldo ultimo boekjaar
€ 0	€ 17.632	€ 0	€ 17.632

Verwachte afwikkeling:

Binnen een jaar	€	17.632
-----------------	---	--------

2.2.2 OVERIGE VOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud

Deze voorziening wordt gevormd ter egalisatie van de kosten, verbonden aan het meerjarig onderhoud van de materiële vaste activa.

Saldo per 1-1-2019	Storting	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
3.031.704	€ 284.000	€ 154.092	€ 3.161.612

De onttrekkingen zijn als volgt uit te splitsen in de volgende projecten:

- schilderwerk	€	46.942
- project elektriciteitscapaciteit	€	28.504
- dakwerkzaamheden	€	51.815
- dakventilatoren	€	18.107
- onderhoud terrein	€	5.147
- circulatiepomp	€	1.344
- verlichting	€	2.233
	€	154.092

Begin 2016 is er een nieuwe update van het MOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld. Aan de hand van BRHU-gegevens van het Ministerie is per gebouwdeel vanaf 2016 tot en met het jaar 2035 een raming gemaakt van de onderhoudskosten.

De school actualiseert deze berekening jaarlijks.

Hierbij worden ontbrekende plannen toegevoegd en plannen, die we via ons regulier onderhoud in eigen beheer aanpakken, geschrapt. Hieruit volgt een jaarlijkse storting van € 284.000.

De jaarlijkse contracten, die ook in het MOP zijn opgenomen, lopen via de jaarlijkse exploitatie. De school streeft ernaar het MOP te volgen, maar kijkt daarbij goed naar de noodzaak van het geplande onderhoud.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 937.813
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 506.946
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 1.716.853

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

2.3.1 KREDIETINSTELLINGEN

In 2010 heeft de school een langlopende lening bij de Rabobank van € 3.500.000,- afgesloten. Dit om de overname van de gebouwen van de gemeente Bergen op Zoom destijds te kunnen financieren. Deze lening heeft een looptijd van 20 jaar en wordt lineair afgelost. Het gedeelte van de lening dat in 2020 afgelost gaat worden, is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Als zekerheden voor de lening heeft de bank:

-
- bankhypotheek eerste in rang ad € 5.000.000 met betrekking tot de onroerende goederen op de gebouwen gelegen op de Burg. Stulemeijerlaan 24 en 26 en Zuidzijde Zoom 1 en 3
-
- pari passu en negative pledge op de overige activa
-

Ter beperking van de renterisico's op de financieringen van de Rabobank leningen is een renteswap-overeenkomst afgesloten bij de Rabobank tegen 3,74% met einddatum 01-02-2020. De renteswap heeft per 31-12-2019 een negatieve waarde van – € 19.427. Voor de verwerking van de renteswap past de stichting kostprijs-hedge-accounting toe, er is sprake van een effectieve hedge. De kostprijs van de renteswap bedraagt nihil. Inmiddels is de einddatum van de swap gepasseerd en loopt de school hier geen risico meer mee.

Rabobank te Bergen op Zoom	
Saldo lening 1/1/2019	€ 1.968.790
Aflossing lening 2019	€ 174.996
Saldo lening 31/12/2019	€ 1.793.794
Bedrag resterende looptijd < 1 jaar	€ 174.996
Bedrag resterende looptijd > 1 jaar	€ 699.984
Bedrag resterende looptijd > 5 jaar	€ 918.796

Eind 2019 is de resterende looptijd 10 jaar en 3 maanden. Het rentepercentage ligt vanaf 1 februari 2020 op 2,15%. Het streven is om deze lening zo spoedig mogelijk af te lossen.

Dit is afhankelijk van het moment dat we een gemeentegarantie krijgen op ons leningverzoek aan OCW.

De school wil namelijk gaan schatkistbankieren, waarbij we tegen een gunstig tarief een langlopende lening bij de staat kunnen afsluiten.

Onze lening is geregistreerd met LEI-nummer: 724500UAFJAAKPC5A30. Legal Entity Identifier (LEI) is een nummer om contractpartijen van transacties op de financiële markten -wereldwijd te kunnen identificeren. Daarmee wordt het in de toekomst mogelijk de contractpartijen van transacties op de financiële markten wereldwijd te identificeren. Tevens wordt het voor de regelgevers eenvoudiger om mogelijk systeemrisico's vroegtijdig te herkennen. Het uiteindelijke doel is om financiële risico's beter te kunnen beheersen.

2.4 Kortlopende schulden

2.4.1 KREDIETINSTELLINGEN

	31-12-2019	31-12-2018
Rabobank, kortlopende deel leningen	€ 174.996	€ 174.996

Dit betreft het totaal aan aflossing voor het komende jaar.

2.4.2 CREDITEUREN

	31-12-2019	31-12-2018
Diverse crediteuren	€ 294.512	€ 207.486

Deze post is hoger dan het saldo van 2018. Een groot deel hiervan heeft betrekking op de laatste termijn van onze nieuwe noodlokalen, waarvan de laatste termijn van € 74.000 in 2020 is betaald.

2.4.3 OCW/EZ

	31-12-2019	31-12-2018
Terug te betalen lerarenbeurs en nieuwkomer	€ 815	€ 1.025

In 2017 is er voor een leerling onterecht een vergoeding nieuwkomer aangevraagd (datum vestiging in Nederland bleek anders dan de datum verblijf in Nederland). Deze schuld aan OCW is inmiddels vereffend. Daarnaast hebben we in schooljaar 2019-2020 voor een inmiddels uit dienst gegane docent een lerarenbeurs ontvangen. Deze schuld zal ook nog met OCW worden vereffend en is geregistreerd onder beschikingsnummer 1007491-1/ 966336005.

2.4.4 BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

	31-12-2019	31-12-2018
Loonheffing *	483.906 *	504.366
Premies sociale verzekeringen *	176.394 *	170.786
	€ 660.300	€ 675.152

* Deze afdrachten hebben in januari 2020 plaatsgevonden

2.4.5 SCHULDEN TER ZAKE VAN PENSIOENEN

	31-12-2019	31-12-2018
Pensioenen	€ 211.920 *	€ 199.084

* Deze afdracht heeft in januari 2020 plaatsgevonden

Deze ligt hoger dan vorig jaar in verband met de stijging van de pensioenpremies ten opzichte van 2018.

2.4.6 OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2019	31-12-2018
Personeel	34.244	38.171
Project WON	106.339	199.638
	€ 140.583	€ 237.809

De verplichtingen aan het personeel betreffen diverse salariskosten (standby-uren, uren uit de plusminlijst, overwerk, begeleiding leerlingen, salarissen 13e maand en in te zetten uren uit het persoonlijk budget) over 2019 die in de loop van 2020 worden uitbetaald c.q. ingezet.

Het totaal daarvan ligt lager dan vorig jaar.

Het project WON betreft een landelijk platform van scholen (Wetenschaps Oriëntatie Nederland) die met wetenschap aan de slag gaan. Het doel is om leerlingen van het vwo zo goed mogelijk voor te bereiden op een wetenschappelijke studie en een toekomstige carrière in de wetenschap. Wij voeren hierover het penningmeesterschap en innen contributies en betalen kosten die voor dit doeleinde worden gemaakt.

2.4.7 OVERLOPENDE PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Vakantiegeld	499.958	505.820
Bindingstoelage	61.747	61.837
Te betalen interest	12.946	13.628
Vooruitontvangen Min. OCW:		
- geormerkt, lerarenbeurs	62.204	84.281
- geormerkt, POVO	18.828	34.839
- niet geormerkt, VSV	22.500	22.370
Vooruitontvangen bedragen (subsidies)	79.043	66.609
Overige overlopende passiva	21.463	0
	€ 778.689	€ 789.384

De gelden aan vakantie-uitkering die eind 2019 opgenomen zijn, betreffen de vakantie-uitkering van juni tot en met december 2019. Deze gelden worden in mei 2020 uitbetaald.

De rechten voor de bindingstoelage betreft extra salarisvergoeding voor docenten en directieleden die het maximum van hun salarisschaal hebben bereikt. Zij krijgen (afhankelijk van hun werktijdfactor) € 1.501,54 in augustus uitbetaald. Ultimo boekjaar zijn de rechten van september tot en met december 2019 opgenomen van degenen die in augustus hun bindingstoelage uitgekeerd hebben gekregen.

Het bedrag aan te betalen interest betreft de rentegelden van de langlopende lening.

De vooruitontvangen subsidies OCW betreffen eind december 2019 nog gelden vroegtijdig schoolverlaten en de geoormerkte bedragen voor lerarenbeurs en POVO (subsidie bevordering doorstroom basis- naar voortgezet onderwijs). De geoormerkte gelden voor de lerarenbeurs, bedoelt voor studieverlof van onze docenten, zijn tevens verantwoord in model G1-A. Zie hieronder.

Model G1-A Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk regeling	Toewijzings-datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Prestatie afgerond
Subsidie voor studieverlof	929879-1	20-09-18	132.823	132.823	J
Subsidie voor studieverlof	930914-1	22-10-18	11.658	11.658	J
Subsidie voor studieverlof	1007491-1	20-09-19	112.936	112.936	N
Subsidie voor studieverlof	917689-1	20-11-19	-5.486	-5.486	J
Subsidie Doorstroom-programma POVO	DPOVO18089	30-08-18	124.000	124.000	N

De overige vooruitontvangen subsidies zijn voorschotten vanuit het Europees Platform voor projecten betreffende internationalisering (vijf lopende projecten).

86

Resumé kortlopende schulden

		31-12-2019	31-12-2018
2.4.1	Kredietinstellingen	174.996	174.996
2.4.2	Crediteuren	294.512	207.486
2.4.3	OCW/EZ	815	1.025
2.4.4	Belastingen en premies sociale verzekeringen	660.300	675.152
2.4.5	Schulden ter zake van pensioenen	211.920	199.084
2.4.6	Overige kortlopende schulden	140.583	237.809
2.4.7	Overlopende passiva:		
	Vakantiegeld	499.958	505.820
	Overige overlopende passiva	278.731	283.564
	Totaal kortlopende schulden	€ 2.261.815	€ 2.284.936

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De school heeft per balansdatum doorlopende rechten en verplichtingen die niet op de balans zijn opgenomen. Dit zijn onze doorlopende contracten.

De schoonmaak is in 2014 Europees aanbesteed: contractwaarde per jaar € 161.000. Het doel hierbij is om voor de school een zo'n goed mogelijke prijs en kwaliteit te kunnen blijven waarborgen. Dit is gelukt in samenwerking met het DCO. De overeenkomst loopt tot en met augustus 2020 en kan afhankelijk van de door score bij het onderdeel KPI, jaarlijks met een jaar verlengd worden.

Het kopieercontract loopt vanaf 1 maart 2019 mee met het Europees aanbestede kopieercontract dat door het DCO is aangegaan met Canon en loopt door tot en met december 2021. De contractwaarde is € 11.000 per jaar + opslag per gemaakte kopie.

Er is een juridisch conflict met de firma BNP Paribas over de afloop van ons oude contract. Naar onze mening is deze op een correcte wijze opgezegd. Wij hebben dan ook geen voorziening getroffen mocht uit dit oude contract onverhoopt toch financiële gevolgen voortvloeien.

Boeken: het contract met Van Dijk is in 2015 Europees aanbesteed en loopt nog door tot en met mei 2020. Deze mag hierna nog maximaal twee keer met 1 jaar worden verlengd. Er is geen contractwaarde, alleen de verplichting methodes bij Van Dijk af te nemen.

Met Driessen heeft de school een contract afgesloten ten aanzien van de salarisadministratie en de software van de financiële administratie. Deze dienstverlening loopt tot en met eind 2020. Deze kan jaarlijks worden verlengd. Contractwaarde vanaf 2020 € 47.000 per jaar.

De school heeft een huurcontract met de Karmel afgesloten voor de huur van minimaal 2 zalen gedurende een hele week: minimaal € 86.000 per jaar. Voor schooljaar 2019/2020 en 2020/2021 betekent dit een minimaal bedrag van € 129.600 per jaar wegens de huur de huur van een derde zaal. Dit contract loopt tot 1 september 2024.

De renteswap, afgesloten bij de Rabobank om een vaste rente over de leningen te verkrijgen, heeft per balansdatum eind december 2019 een negatieve marktwaarde van € 19.427. Deze swap is voor 10 jaar afgesloten en heeft een looptijd tot februari 2020. Zie voor verdere informatie de waarderingsgrondslagen en de toelichting op de langlopende schulden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van stichting RSG 't Rijks.

Daarnaast verwachten wij geen significante bijstelling van de toekomstige exploitaties.

De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

7. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 RIJKSBIJDRAGEN

		2019	begroot 2019	2018
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	17.473.666	16.888.000	16.773.540
3.1.2	Overige subsidies OCW	1.062.624	943.000	972.863
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	- 49.728	- 64.000	- 62.916
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	261.805	138.000	176.200
	Totaal rijksbijdragen	€ 18.748.367	€ 17.905.000	€ 17.859.687

De totale rijksbijdrage komt zo'n € 586.000 hoger uit dan was begroot. Dit komt grotendeels door de ophoging de incidentele extra lumpsum bijdrage van € 389.000 (bedoeld voor de jaren 2020 en 2021) en anderzijds door de ophoging van de GPL met 3,13%. Deze is 0,78% hoger dan ingeschat en bedoeld voor loonruimte voor de nog te vormen cao 2019-2020, waardoor er hiervoor € 113.000 meer inkomsten binnenkwamen dan begroot.

Bovendien hadden we uiteindelijk nog een klein aantal leerlingen meer dan begroot, extra inkomsten voor nieuwkomers en een lagere collectieve inhouding op de lumpsum in verband met uitkeringskosten (samen zo'n € 80.000).

Zie voor een uitgebreide analyse het bestuursverslag, paragraaf 7.

Het hogere bedrag vanuit het Samenwerkingsverband (SMW), komt doordat de school vanaf 2019 een bedrag voor crisisinterventie (lees time-out klas) ontvangt.

3.1.1. RIJKSBIJDAGEN OCW

	2019	begroot 2019	2018
Normvergoeding:			
Personeel	14.794.930	14.196.000	14.058.064
Materieel	1.883.141	1.896.000	1.912.289
Boeken	795.595	796.000	803.187
	€ 17.473.666	€ 16.888.000	€ 16.773.540

3.1.2. OVERIGE SUBSIDIES OCW

Geoormerkte subsidies OCW zijn:

	2019	2018
Lerarenbeurs	128.712	129.926
Doorstroomprogramma POVDO	78.011	27.161
Totaal geoormerkte subsidies	€ 206.723	€ 157.087

Het bedrag voor de lerarenbeurs is besteed aan de kosten die het vrijstellen van uren van de docenten, die een lerarenbeurs hebben, met zich meebrengen.

Niet-geoormerkte subsidies OCW zijn:

	2019	2018
Prestatiebox	811.662	746.645
VSV	44.239	44.631
Havoprofielen	0	24.500
Totaal niet-geoormerkte subsidies	€ 855.901	€ 815.776

In 2019 is een bedrag in de prestatiebox van RSG 't Rijks gestort van € 811.662,-.

Dit bedrag is besteed aan de volgende doeleinden, die ook terug te vinden zijn in de kadernota van de school.

- uren van speciaal aangestelde docenten die rekenen en taal onderwijzen en uren van de werkgroepen taal- en rekenbeleid
- scholing docenten op de genoemde gebieden uit de doelstellingen van de kadernota
- tto-afdeling: uren docenten fluency en coördinatoren ten behoeve van de excellente vwo-leerlingen
- toptalent: kosten van de coördinatoren, extra accommodatie van leerlingen, kosten van externe trainers e.d.
- wetenschapsonderwijs: kosten van de coördinator, trainer en opzeturen van deze afdeling
- coördinatoren BCP, K&C, sport, O&O ten behoeve van extra talentontwikkeling binnen de school
- ondersteuning aanpassen curriculum
- deelname aan diverse netwerken (BCP, WON, Samen in de regio, cultuurprofielscholen)

Het bedrag voor VSV is besteed aan de uren die zowel decanen als ondersteunend personeel als correctoren hebben moeten besteden aan het achterhalen waar leerlingen naartoe zijn gegaan na hun schoolloopbaan bij 't Rijks. Bovendien is veel tijd besteed aan intensief contact met leerlingen ter voorkoming dat zij vroegtijdig de school zouden verlaten.

3.1.3. AF: INKOMENSOVERDRACHTEN

	2019	begroot 2019	2018
Gedetacheerde leerlingen	- € 49.728	- € 64.000	- € 62.916

De school heeft met het Kellebeekcollege een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarbij gezakte leerlingen op detacheringbasis daar hun opleiding vervolgen, de zogenaamde VAVO-leerlingen, voor 2019 (schooljaar 2018-2019) betreft dit 16 leerlingen (voor 2018 18 leerlingen). Daarnaast zijn hier de kosten en opbrengsten verantwoord van leerlingen die na de 1 oktober telling de overstap van en naar een andere school hebben gemaakt.

3.1.4 ONTVANGEN DOORBETALING RIJKSBIJDRAGE SWV

	2019	begroot 2019	2018
Bijdrage Samenwerkingsverband	€ 261.805	€ 138.000	€ 187.952

Dit betreft de bijdrage vanuit het samenwerkingsverband voor passend onderwijs voor basisondersteuning op school. We ontvangen naast een basisbijdrage van € 50.000 ook een variabel bedrag van € 29,- per leerling krijgen voor versterking van de basisondersteuning. Daarnaast ontvangt de school sinds 2019 een bijdrage voor onze time-out voorziening van € 78.000. Deze was niet begroot.

3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES

Vanaf 1 januari 2006 zijn de gelden voor huisvestingsgelden doorgedecentraliseerd van de gemeente Bergen op Zoom naar de school. Dit betekent dat de school jaarlijks op basis van een meerjarenprognose van het aantal leerlingen een bedrag per leerling krijgt.

Dit leerlingenaantal is het gemiddeld aantal leerlingen o.b.v. een vijfjaren prognose.

In het najaar van 2017 heeft de gemeente voor het laatst een prognose gemaakt van ons leerlingenaantal.

Dit heeft geleid tot ons huidig gefixeerd leerlingenaantal, vanaf 2018 geldt een gefixeerd leerlingenaantal van 2.448. Dit leerlingenaantal is berekend uit de leerlingenprognose en is als volgt gewogen:

Jaar	Leerlingaantal
2016-2017	2.550
2017-2018	2.503
2018-2019	2.449
2019-2020	2.383
2020-2021	2.353

Tevens vindt er een jaarlijkse indexering plaats met het MEV cijfer. Hierdoor stijgt ons bedrag per leerling in 2019 naar € 432,39 * 1,0663 (MEV cijfer) =

€ 461,06. De berekening is als volgt: 2.448 leerlingen * € 461,06 = € 1.128.675.

	2019	begroot 2019	2018
Jaarlijks bedrag doordecentralisatie	€ 1.128.675	€ 1.129.000	€ 1.058.491

3.3 OVERIGE BATEN

De overige baten bestaat uit de volgende posten:

	2019	begroot 2019	2018
Verhuur conciërgewoning en lokalen	8.809	0	6.605
Belastingdienst, LIV	1	0	1.772
Europees Platform, subsidies	37.394	0	22.467
Fontys, high potentials	16.810	0	0
RVO, subsidie verduurzaming	0	0	3.500
Verkeersproject	2.500	0	2.500
St. Schoolinfo, subsidie leerlab	0	0	6.955
Detachering	45.892	0	26.629
Auris, oude rugzak	8.188	0	11.438
Diverse kleine opbrengsten	0	0	2.100
Totaal overige baten	€ 119.594	€ 47.000	€ 83.966

Er zijn in 2019 meer huuropbrengsten doordat de conciërgewoning in 2019 nog voor drie maanden is verhuurd.

Er zijn in 2019 twee Europese projecten tot een afronding gekomen. Er lopen momenteel vijf projecten die in het jaar van afronding worden verantwoord.

Via het RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) hebben we in 2018 een subsidie ontvangen voor onderzoek naar verduurzamende maatregelen binnen de school.

De vergoeding verkeersproject is bedoeld om de veiligheid voor leerlingen van huis naar school te verbeteren.

Via de stichting Schoolinfo hebben we in 2018 een subsidie mogen ontvangen voor de activiteiten die wij ontplooiën in het kader van leerlab. Het doel van een leerlab is dat de docenten het gepersonaliseerd leren dat zij voor ogen hebben, ook daadwerkelijk in de praktijk gaan realiseren en verder uitrollen in de school. Dit kan variëren van het gebruik van digitale leermiddelen tot differentiëren in de klas. De opgedane ervaringen op de scholen delen docenten weer binnen het leerlab.

We hebben met meerdere scholen een innovatieve pilot om het lerarentekort terug te dringen gevolgd. Dit projectplan heet 'High potentials voor de klas' en hiervoor hebben we van Voion (via het Fontys) een subsidie mogen ontvangen.

We besteden twee docenten (voor een gedeelte van werktijdfactor) en een secretaresse uit aan externe organisaties. Hiervoor ontvangen we een vergoeding.

De vergoeding die we via Auris binnenkrijgen, betreft leerlingen met indicatie cluster 2 (dit zijn leerlingen met een auditief/communicatieve beperking), voor wie we via het oude rugzakregime een vergoeding krijgen.

4 Lasten

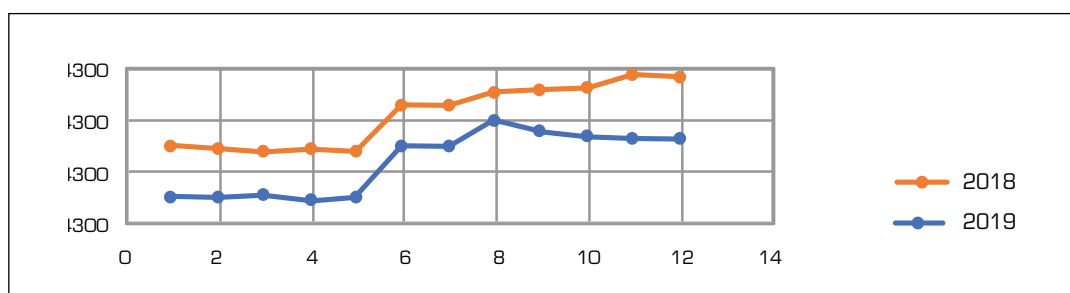
Personeelslasten

	2019	begroot 2019	2018
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	11.248.324		11.616.671
4.1.1.2 Sociale lasten	1.564.036		1.511.650
4.1.1.3 Pensioenpremies	1.888.830		1.745.106
4.1.1 Lonen en salarissen	€ 14.701.190		€ 14.873.427

De kosten voor brutolonen en salarissen (4.1.1.1) zijn dit jaar gedaald ten opzichte van 2018 (€ 368.000). Dit is procentueel een daling van zo'n 3,17%.

Hieronder zie je ontwikkeling van het brutoloon in 2019 ten opzichte van 2018:

Brutoloon in €

92

Het totale brutoloon (zonder correcties) is ongeveer gelijk gebleven in 2019 ten opzichte van 2018, het is zelfs licht gestegen met ruim € 30.000. Dit heeft 3 oorzaken:

- salarisstijging met 2,15% vanaf juni 2019, op jaarbasis is dit 1,25%
- salarisstijging met 2,35% vanaf juni 2018, op jaarbasis voor 2019 is dit 0,98%
- daling aantal fte's, - 2,16% op jaarbasis

Dit laatste heeft naast de leerlingendaling in schooljaar 2019-2020 te maken met de aanpassing van de lessentabel, waardoor leerlingen minder lessen volgen.

Hieronder volgt de verdeling van de uitgegeven fte's.

	december 2019	januari 2019	gemiddeld 2019	gemiddeld 2018
directie/management	9,00	9,00	9,00	9,78
o.p.	150,08	140,13	146,30	149,47
ondersteunende diensten	36,74	36,55	36,62	36,61
vervangingen	5,79	7,67	5,56	5,98
Totaal	201,61	193,35	197,48	201,84

Als de bruto salarissen met € 30.000 zijn gestegen betekent dit dat andere salariskostencomponenten met € 400.000 zijn gedaald. De grootste oorzaken hiervan zijn:

- éénmalige uitkering voor alle medewerkers in 2018
- de lasten voor langdurig zieke medewerkers hebben we kunnen onttrekken aan de daarvoor in 2018 gevormde voorziening
- meer (onbetaald) verlof in 2019 (inclusief levensloop)

De sociale lasten zijn in 2019 met zo'n 3,5% gestegen. Deze wordt veroorzaakt door een optelsom van de volgende oorzaken:

- Stijging premie werkhervattingskas, deze wordt per werkgever vastgesteld. Deze bestaat uit twee componenten. De component ziektewetlasten is hierbij gestegen (van 0,10 naar 0,23). Dit heeft te maken met hogere ziektewetlasten in het verleden die de basis vormen voor het percentage in 2019. De component WGA is ook gestegen, van 0,62 naar 0,79. Dit heeft te maken met een stijging van (oud) personeelsleden die in de WGA zitten of in het verleden hebben gezeten.
- Premie UFO: gelijk gebleven op 0,78%
- Totaalpremie basispremie WAO/IVA/WGA: deze premie is gestegen van 6,77% naar 6,96%
- Premie zwv: stijging van 6,90% naar 6,95%

Ook de pensioenpremies zijn in 2019 gestegen. De totale premie steeg van 19% naar ruim 20% in 2019.

- Stijging keuzepensioen op/np van 16,03 % in 2018 naar gemiddeld 17,43% in 2019.
- De premie overgangsregeling VPL (VUT/prepensioen/levensloop) is in 2019 gelijk gebleven (2,6%).
- De premie AOP bleef gelijk in 2019 (0,35).

4.1.2	Dotatie jubileumvoorziening	11.843		30.863
	Vrijval jubileumvoorziening	- 12.911		- 7.753
	Dotatie spaarvoorziening	206.705		212.384
	Vrijval spaarvoorziening	- 7.421		0
	Dotatie voorziening uitkeringsgerechtigden	439.006		12.081
	Onttrekking voorziening uitkeringsgerechtigden	- 29.018		- 37.935
	Vrijval voorziening uitkeringsgerechtigden			- 8.846
	Dotatie voorziening langdurig zieken			122.705
	Dotatie voorziening duurzaam inzetbaar personee	17.632		
	Personeel niet in loondienst	245.285		211.519
	Overige personele lasten	357.730		412.764
4.1.2	Overige personeelslasten	1.228.851		947.782
4.1.3	Af: Uitkeringen (UWV)	-/- 144.733		-/- 35.378
	Totaal personele lasten	€ 15.785.308	€ 15.004.000	€ 15.785.831

Personele lasten naar kostendragers

	2019	2018
DIR	960.289	1.054.295
OP	12.359.243	12.233.856
OD	2.108.046	2.084.063
OVERIG	357.730	412.764
Totaal	€ 15.785.308	€ 15.784.978

De lagere dotatie in de jubileumvoorziening en spaarvoorziening ten opzichte van 2018 komt door de daling van het aantal personeelsleden.

De gestegen dotatie aan de voorziening uitkeringsgerechtigden komt doordat er een aantal personeelsleden in 2019 in de WIA terecht is gekomen. Voor de extra geprognoseerde kosten (€392.000) die dat met zich met meebrengt in 2021, 2022 en 2023 hebben we een voorziening gevormd.

Eind 2018 hebben we een voorziening voor langdurig zieken hebben gevormd, dit vanwege langdurig zieke personeelsleden, waarvan we verwachten dat ze niet meer terugkeren als docent. Deze zijn inmiddels allemaal uit dienst gegaan en momenteel hebben we geen zieke personeelsleden in dienst van wie we verwachten dat ze niet meer kunnen terugkeren.

Met een werknemer zijn afspraken gemaakt over het duurzaam blijven kunnen werken binnen onze organisatie. De toekomstige lasten hiervan zijn nu al genomen.

We hebben in 2019 meer vervangingen via een extern bureau laten verlopen, vandaar de gestegen kosten ten opzichte van 2018.

De overige personele lasten betreffen:

	2019	2018
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	34.520	62.901
Scholing en opleidingskosten	184.879	197.963
Overige vergoeding/toelagen	17.944	19.243
Personeelskantine	25.139	22.732
Werkkosten	61.327	80.642
Reis-en verblijfkosten	25.572	18.766
Personeelsadvertenties	4.299	6.870
Personeelsverzekeringen	4.050	3.647
Totaal	€ 357.730	€ 412.764

In 2018 is ingezet op verzuimbegeleiding en 2e spoor trajecten. Vanaf 2019 is het beleid meer gericht op voorkoming van verzuim in plaats van reactieve maatregelen. Dit verlaagt de kosten.

De daling van de scholingskosten komt doordat de scholingsbudgetten iets minder benut zijn dan in 2018. Dit heeft de aandacht van de school, want dit is een stapje terug in de richting van de uitdaging, die de school zich vanuit de visie van 'lerende organisatie' had gesteld; namelijk dat de scholingsbudgetten optimaal benut worden.

De overige vergoeding/toelagen liggen op hetzelfde niveau als vorig jaar. Hier worden de zogenaamde verplichte gelden voor GOVAK (doorbetaling vakbondsfaciliteiten vanuit de lumpsum vergoeding) en arbeidsmarkt- en opleidingsfonds.

De kosten voor de personeelskantine zijn toegenomen. Dit komt grotendeels door prijsstijgingen (vooral koffieprijsen zijn flink gestegen in 2019).

Hieronder volgt een opsomming van zaken die ook onder de werkkostenregeling vallen:

- huur parkeerplaatsen
- sectie uitjes
- kerstpakket
- bruto inhoudingen fiets- en laptopregeling *
- contributie vakbond en sportvereniging *

*voor de school zijn dit geen kosten, maar deze vallen wel onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling.

Deze werkkosten zijn gedaald ten opzichte van 2018. Dit komt enerzijds doordat we geen groot extern personeelsfeest in 2019 hebben genoten en anderzijds doordat we nu personeel de gelegenheid geven deel te nemen aan een sportregeling. Deze drukken wel op het werkkostenbudget (1,2% van totale loonsom), maar zijn voor de school geen kosten.

In 2019 hebben we door werving via andere kanalen (bv. Meesterbaan) relatief weinig personeelsadvertenties in kranten hoeven te plaatsen, waardoor de kosten zijn gedaald.

Het hogere bedrag aan uitkeringen (4.1.3) in 2019 was te 'danken' aan het feit dat we in 2019 meer zwangere docenten hadden, waarvoor we via het UWV een uitkering ontvangen.

4.2 AFSCHRIJVINGEN

De school schrijft af over zijn gebouwen en inventaris.

	2019	begroot 2019	2018
Totaal afschrijvingen	€ 660.072	€ 691.000	€ 673.079

Hieronder volgt de uitsplitsing.

4.2.1 AFSCHRIJVINGSLASTEN MATERIËLE VASTE ACTIVA

4.2.1.1 AFSCHRIJVING GEBOUWEN

De totale afschrijvingslasten voor de gebouwen bedraagt € 333.439,-.

Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op 8 gebouwdelen.

Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

	2019	2018
Afschrijvingslasten gebouwen	€ 333.440	€ 333.439

4.2.1.2 AFSCHRIJVINGSLASTEN INVENTARIS

De totale lasten voor 2019 bedragen € 326.633.

Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

De daling ten opzichte van 2018 komt doordat er voor dit jaar relatief weinig inventarisstukken aan vervanging toe waren.

	2019	2018
Afschrijvingslasten inventaris	€ 326.632	€ 339.640

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

	2019	begroot 2019	2018
4.3.1 Huurkosten	119.006		109.410
4.3.2 Verzekeringen	40.619		39.910
4.3.3 Onderhoud	158.404		153.658
4.3.4 Energie en water	214.044		186.360
4.3.5 Schoonmaakkosten	273.791		264.541
4.3.6 Heffingen	100.768		89.243
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	284.000		270.500
Totaal	€ 1.190.632	€ 1.099.000	€ 1.113.622

96

De stijging van de huurkosten komt doordat we vanaf augustus 2019 een extra gymzaal hebben gehuurd.

De onderhoudskosten zijn op de volgende manier te splitsen:

	2019	2018
Onderhoud door derden	49.684	46.629
Serviceabonnementen	53.572	44.419
Onderhoud eigen beheer	31.574	39.740
Onderhoud sportveld	23.574	22.870
Totaal	€ 158.404	€ 153.658

De stijging van de onderhoudskosten is voornamelijk toe te schrijven aan de kosten van servicebeheer, voornamelijk door nieuwe contracten voor de beveiliging van de school.

De energiekosten zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar. Er is zo'n 5% meer gas verbruikt (voornamelijk door relatief koude nachten in april en mei) en tevens is de prijs voor stadsverwarming zo'n 15% gestegen. Daarnaast is ons elektriciteitsverbruik met een kleine 3% gestegen.

De schoonmaakkosten zijn door indexeringen (cao-schoonmaakpersoneel) licht gestegen.

De dotatie onderhoudsvoorziening is vastgesteld aan de hand van het meerjarenonderhoudsplan van Dyade. Dit is eind 2010 opgesteld en in 2016 door Dyade en door ons zelf verder geactualiseerd. Hierbij is voor de verwachte grote onderhoudskosten voor de komende 16 jaar een jaarlijkse storting nodig van € 284.000. Dit is een stijging ten opzichte van vorig jaar. Dit komt vooral doordat we de onderhoudscomponent van het (ver) nieuwbouwproject hebben laten berekenen. De kosten die daar uit voortvloeien zijn nu meegenomen.

4.4 OVERIGE LASTEN

4.4.1 ADMINISTRATIE- EN BEHEERSLASTEN

	2019	2018
Administratie en beheer	118.826	85.144
Accountantskosten	50.455	26.736
Deskundigenadvies	115.251	85.972
Begeleiding toptalenten	41.519	53.163
Salaris- en personeelsadministratie	66.458	62.273
Telefoon- en portokosten	25.653	27.675
Totaal	€ 418.162	€ 340.963

De stijging van de kosten voor administratie en beheer komt voornamelijk door hogere kosten voor pr-doeleinden. Zo hebben we een extern bureau aangetrokken die ons helpt met onze positionering ten aanzien van leerlingenwerving.

De accountantskosten zijn verdubbeld ten opzichte van 2018. Dit komt omdat we nu de kosten van twee controlejaren in 2019 ('18 en '19) hebben verantwoord.

Specificatie honorarium:

	2019	2018
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	48.208	23.559
4.4.1.2 Andere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3 Fiscale adviezen	0	0
4.4.1.4 Andere niet controledienst	2.247	3.177
Totaal	€ 50.455	€ 26.736

De stijging van de kosten van deskundigenadvies komt doordat er extra is ingezet op de nieuwe opzet van het curriculum.

De daling van de kosten voor de begeleiding toptalenten komt voornamelijk door meer budgetbewuste keuzes die in de programma's van de toptalenten op gebied van cultuur en sport worden gemaakt.

De stijging van de kosten salaris- en personeelskosten, komt doordat we wat extra dienstverlening hebben ingekocht (begrotingssoftware, aanpassing werkkosten, organogram)

De daling van de kosten voor telefoon- en porto komt voornamelijk op het conto van de telefoonkosten. We profiteren van het gebruik van VoIP (digitalisatie van spraak) en een goedkoper contract voor mobiele telefonie.

4.4.2 INVENTARIS, APPARATUUR EN LEERMIDDELEN

	2019	2018
Leerlingbegeleiding	10.710	13.058
Inventaris en apparatuur	13.179	15.546
Leer- en hulpmiddelen	58.313	65.504
Leermiddelen boeken	782.517	808.808
Leermiddelen licenties boeken	22.409	21.567
Licenties	127.234	112.294
Kosten ICT	37.096	54.882
Reproductie/drukkosten	54.936	108.970
Totaal	€ 1.106.394	€ 1.200.629

De kosten voor leer- en hulpmiddelen zijn gedaald, de budgetten die de verschillende secties binnen school krijgen toebedeeld, zijn niet geheel besteed.

De kosten voor leermiddelen boeken zijn gedaald. Dit komt hoofdzakelijk door het lagere aantal leerlingen vanaf 1 augustus 2019.

De stijging van de post licenties in 2019 komt voornamelijk door duurdere licenties voor Microsoft en Adobe, deze hebben daarbij wel veel meer technische mogelijkheden voor leerlingen en personeel.

De daling van de kosten voor ICT komt doordat dat we in 2019 slechts voor een klein bedrag aan hardware onder de activeringsgrens hebben aangeschaft en vanwege een creditnota i.v.m. een tijdelijk niet goed werkende anti DDoS bescherming door onze provider.

De daling van de reproductiekosten ten opzichte van 2018 komt doordat we een nieuw contract zijn aangegaan met Canon via het inkoopcentrum DCO, met een goedkopere prijs per kopie/afdruk.

4.4.3 OVERIGE LASTEN

	2019	2018
Abonnementen en contributies	4.512	6.075
Representatie	15.721	12.318
Testen en toetsen	26.708	27.458
Lasten bestuur	31.075	51.745
Lasten themaklassen	37.597	36.708
Kosten t.b.v. subsidieprojecten	122.739	51.733
Lasten overig	122.753	49.443
Totaal	€ 361.105	€ 235.480

De daling van de lasten van het bestuur komt doordat er in 2018 geadverteerd is voor een nieuw bestuurslid en doordat we de bestuursvergoedingen hebben verplaatst naar de kosten voor administratie en beheer (4.4.1).

De kosten ten behoeve van subsidieprojecten betreffen een afronding van een internationaliseringsproject en de kosten voor POVO (subsidie bevordering doorstroom basis- naar voortgezet onderwijs, zie ook de stijging van de inkomsten hiervan in paragraaf 3.1.2)

Onder de overige lasten boeken we onder andere de kosten voor netwerken. Een voorbeeld hiervan is Ondernemend leren voor Scholen voor onze havo-afdeling. Zij dagen hun leerlingen uit om ondernemend en actief in het leven te staan. Initiatief, nieuwsgierigheid, creativiteit en uniciteit zijn daarbij de kernwoorden. De scholen geven hun leerlingen meer eigenaarschap over hun eigen leertraject. Op basis van de persoonlijke leerdoelen en vaste onderwijsdoelen bepalen de leerlingen hun eigen leerroute. Ondernemende projecten, al dan niet zelfbedacht door leerlingen, verbeteren de betrokkenheid en motivatie. Er wordt veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van o.a. de 21e -eeuwse vaardigheden.

Een ander voorbeeld is Samen in de regio. Dit is een platform, in zowel Bergen op Zoom als Steenbergen, bedoeld voor Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Dit groeiende netwerk bestaat uit bedrijven, verenigingen, stichtingen en (semi-)overheid. Ze vertegenwoordigen de meest uiteenlopende vakgebieden, maatschappelijke doelen en projecten, maar hebben één ding gemeen. Ze zien de waarde in van iets betekenen voor elkaar en voor de samenleving.

Zij helpen elkaar met gesloten beurzen, dat is het bijzondere aan Samen in de Regio. Wij koppelen mensen en organisaties graag aan elkaar wanneer ze iets voor elkaar kunnen doen.

De stijging van de post overige lasten komt doordat we hier dit jaar de éénmalige bijdrage aan de stichting Fondsen hebben geboekt. Naar aanleiding van een andere opzet van het spaarsysteem voor

ouders voor buitenlandse reizen heeft de stichting éénmalig € 70.166 bijgedragen. Deze is uit de private bestemmingsreserve gehaald. Deze is gevormd uit voormalige boekenfondsbijsdrage van ouders, die nu teruggevloeid zijn naar de st Fondsen ten behoeve van de ouders.

Resumé

		2019	begroot 2019	2018
4.4.1	Administratie en beheerslasten	418.162	348.500	340.963
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.106.394	1.108.000	1.200.629
4.4.3	Overige	361.105	235.500	235.480
	Totaal overige lasten	€ 1.885.661	€ 1.692.000	€ 1.777.072

5 Financiële baten en lasten

	2019	begroot 2019	2018
Saldo financiële baten en lasten	- € 94.210	- € 95.000	- € 4.071

Hieronder volgt de uitsplitsing van het saldo.

5.1 RENTEBATEN

	2019	begroot 2019	2018
Rente uitstaande gelden	4.292		4.821
Overige financiële baten	5.084		103.760
Totaal	€ 9.376	€ 7.000	€ 108.581

Door de lage rentestanden ontvangt de school nagenoeg geen rente-inkomsten meer uit haar uitstaande gelden. De overige financiële baten zijn compensatiebedragen voor de in het verleden afgesloten rentederivaat.

5.2 RENTELASTEN

	2019	begroot 2019	2018
Rentelasten	100.085		109.118
Overige financiële lasten	3.501		3.534
Totaal	€ 103.586	€ 102.000	€ 112.652

Door de aflossing op onze lening zijn de rentekosten hierover (rentepercentage voor 10 jaar vastgezet op 3,74%, daarnaast zit op de lening een liquiditeitsopslag van 1,5%) verminderd.

De overige financiële lasten bestaan voornamelijk uit de kosten voortvloeiend uit een contract met Simplified Card, waarmee bankpassen aan personeel worden meegegeven waarmee zij tijdelijk een vooraf ingegeven saldo ter beschikking hebben.

8. WNT

(Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector en semi publieke sector)

Complexiteitspunten		Punten
complexiteitspunten gemiddeld totale baten	5-25 miljoen	4
complexiteitspunten aantal leerlingen	2500-10000	3
complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	vmbo, havo, vwo	3
totaal aantal complexiteitspunten		10
bezoldigingsklasse	(9-12 complexiteitspunten)	D
bezoldigingsmaximum		152.000
afwijkende bezoldigingsklasse	niet van toepassing	

WNT TOPFUNCTIONARISSEN

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Volgnummer	1
Dienstbetrekking?	Ja
Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie	01-01-19
Einde functie	31-12-19
Omvang dienstbetrekking (fte)	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.816
Beloning betaalbaar op termijn	19.500
Bezoldiging	130.316
Onverschuldigd betaald en niet terug ontvangen bedrag	0
Totaal van bezoldiging	130.316
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Maximale bezoldiging	152.000
Motivering van overschrijding	niet van toepassing
Toelichting vordering onverschuldigde betaling	niet van toepassing

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand, voorgaande periode: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie vorig verslagjaar	01-01-18
Einde functie vorig verslagjaar	31-12-18
Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	1,00
Dienstbetrekking vorig verslagjaar	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	108.930
Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	17.827
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	126.757
Individueel toepasbaar bezoldigingsmaximum vorig verslagjaar	146.000

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder, specificatie

Volgnummer	Naam	Functie
1	C.P.M. van Oorschot	voorzitter bestuur
2	Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks	secretaris bestuur
3	H.A.M. van Oorschot	bestuurslid
4	I.S.M. Pekelaer	bestuurslid
5	C.J.M. van Geel	bestuurslid
6	M.J.M. Franken	bestuurslid
7	P.W.J. Hoek	bestuurslid
8	L.G.M. van der Beek	bestuurslid
9	A.N.S.H.M. du Pont	bestuurslid

102

Datum vaststellen van de jaarrekening: 17-6-2020

De heer C.P.M. van Oorschot

voorzitter bestuur

Mevrouw Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks

secretaris

De heer L.C.M. de Rond MA

De heer L.G.M. van der Beek

Mevrouw G. van de Velde

Mevrouw H.A.M. van Oorschot

Mevrouw I.S.M. Pekelaer

De heer A.N.S.H.M. du Pont

Mevrouw E. Prent

De heer M.J.M. Franken

OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van
Stichting RSG 't Rijks
Burg Stulemeijerlaan 24
4611 EG BERGEN OP ZOOM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting RSG 't Rijks te BERGEN OP ZOOM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RSG 't Rijks op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RSG 't Rijks zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de intern toezichthouder voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De intern toezichthouder is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven **postadres**
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarssen

Wij communiceren met de intern toezichthouder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 10 juni 2020

Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2020.0143.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

BIJLAGEN

1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Stichting RSG 't Rijks
Burg. Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

telefoon: 0164-242150

e-mail: info@rsgrijks.nl

internetsite: www.rsgrijks.nl

bestuursnummer: 6041555

naam contactpersoon: A.J. Kousemaker

BRIN-nummer: 10 LU

2. AANSLUITING RIJKSBIJDRAGE

AANSLUITING JAAROVERZICHT 2019 DUO MET JAARREKENING RSG 'T RIJKS

Totaal inkomsten RSG 't Rijks volgens DUO Gefis jaaroverzicht	18.411.985
Totaal inkomsten jaarrekening RSG 't Rijks	18.748.367
Verschil	-336.382
Verklaring:	
Bestede geoormerkte subsidies vorig jaar	-84.281
Subsidie POVO (via DUS* in plaats van DUO)	-78.011
Niet bestede geoormerkte subsidies	63.018
Bestede niet geoormerkte subsidies voorgaande jaren	-22.370
Niet bestede niet geoormerkte subsidies	22.500
Gedetacheerde leerlingen	49.728
Ontvangen doorbetaling SWV	-261.805
Correctie i.v.m. onevenwichtig betaalritme Ministerie OCW, vordering 1 leerling en vordering lerarenbeurs:	
2019	-1.092.947
2018	1.067.786
	-336.382

* Ministerie splitst de subsidies OCW in DUO en DUS

DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

DUS = Dienst Uitvoering Subsidies

4. OVERZICHT HOOFD- EN NEVENFUNCTIES

(gedurende kalenderjaar 2019)

L.C.M. de Rond

Hoofdfunctie: rector/bestuurder st. RSG 't Rijks, bezoldigd

Nevenfuncties, alle nevenfuncties onbezoldigd:

- Raad van toezicht poppodium
- Raad van advies hogeschool Zeeland
- Bestuurslid Sterk techniek Onderwijs regio Brabantse Wal
- Bestuurslid Beta Challenge consortium
- voorzitter Samenwerkingsverband Bergen op Zoom
- Lid Regiegroep voortijdig Schoolverlaten regio Breda e.o
- Penningmeester Wetenschapsoriëntatie Nederland;

C.P.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: directeur Van Oorschot Advies BV

Nevenfuncties:

- Lid van de investeringscommissie van het Groen Ontwikkelfonds Brabant BV
- Lid Raad van Toezicht Dongemond College in Raamsdonksveer.
- Lid Raad van Commissarissen van Woningstichting Clavis in Terneuzen.
- Lid Raad van Commissarissen Stichting Woonvisie in Ridderkerk.

P.W.J. Hoek

Hoofdfunctie: wethouder gemeente Tholen, bezoldigd

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- Lid algemeen bestuur SaBeWa Zeeland
- Lid algemeen bestuur VZG
- Lid algemeen bestuur Regionaal Bureau Leerplicht/RMC Oosterschelderegio
- Lid adviescommissie Veilig Thuis Zeeland
- Lid dagelijks bestuur (stuurgroep) CZW-bureau Zeeland
- Lid Regionaal Platform fraudebestrijding Zuidwest Nederland
- Vertegenwoordiger college AVA Delta N.V. en ontwikkelmaatschappij VOF Tholen Stad

M. J.M. Franken

Hoofdfunctie: geen

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- Lid Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen op Zoom
- secretaris KBO Kring Bergen op Zoom
- voorzitter St. OBOZ (St. Ouderen Overleg Bergen op Zoom)
- voorzitter St. Leergeld De Brabantse Wal
- lid klachtencommissie Wijzijn Traversegroep

C.J.M. van Geel

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- voorzitter van de Heemkundekring Nieuw-Vossemeer; onbezoldigd
- lid van het alg. bestuur en het dagelijks bestuur van Openbare Gezondheidszorg West-Brabant
- lid van het alg. bestuur van de Reg. Ambulancevoorziening Midden- West Brabant
- lid van verbonden in de zorg
- lid van de commissie kleinschalig collectief vervoer
- lid van het algemeen bestuur van het zorg en veiligheidshuis het Markiezaat
- lid van zorgplatform West -Brabant;

L. van der Beek

Hoofdfunctie: Wethouder Sociaal Domein gemeente Woensdrecht

Nevenfuncties, bezoldigd:

- ATEA-groep, hoofd commerciële zaken & arbeidstoeleiding
- Nevenfuncties, onbezoldigd:
- Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, lid
- Intergemeentelijke Sociale dienst Brabantse Wal, bestuurslid
- Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant, voorzitter dagelijks bestuur
- Stichting Samen Werken, bestuurslid
- Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg. GGD West Brabant, bestuurslid
- Cycling Ambassadors West-Brabant, lid
- Trainer/elftalbegeleider VV Vivoo Huijbergen
- Zorg- en veiligheidshuis, Bergen op Zoom
- Algemeen bestuur RBL (schoolverzuim)

I. S.M. Pekelaer

Hoofdfunctie: HR Country Manager bij Neste Oil Netherlands B.V.

Nevenfuncties, onbezoldigd:

- bestuurslid basketbalvereniging de Clams uit Tholen
- Venturi-Sailing (bedrijf echtgenoot)

H.A.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: Directeur en accountant bij DRV Accountants en Adviseurs Bergen op Zoom

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- St Berschermingsbewind Meerderjarigen, secretaris
- St Bergen op Zicht, penningmeester
- St Vrienden van het Markiezenhof, voorzitter

Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks

- Voorzitter van Stichting Natuurpodium Brabantse Wal, onbezoldigd

A.N.S.H.M du Pont

Hoofdfunctie: Onderwijskundig adviseur onderwijstechnologie

Nederlands Defensie Academy , sectie Onderwijs

Geen nevenfuncties

5. OVERZICHT KENGETALLEN

Publicatie Financiële Gegevens

Beleidssterrein: VO
Bevoegd gezag: 10028

Naam: Gemeente Ameland
Plaatsnaam: HOLLUM
Code: SSG1

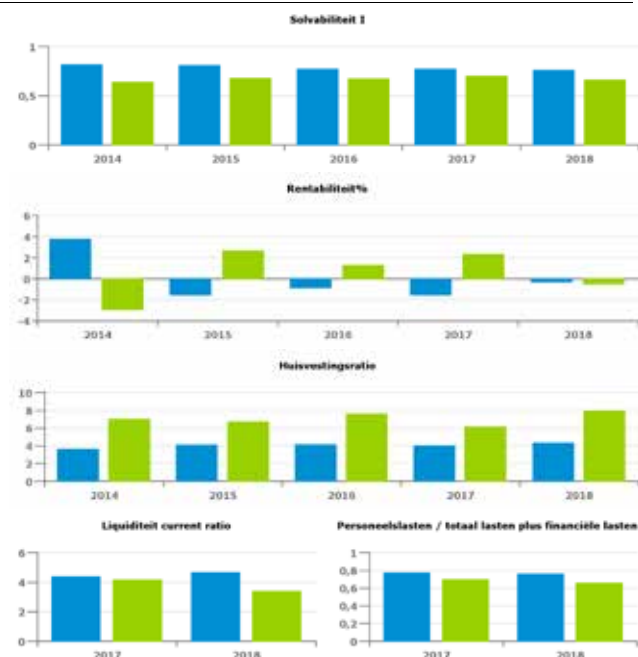
Legenda grafieken
Instelling
gemid. groepering

Balans (* Eur 1000,-)					
Activa	2014	2015	2016	2017	2018
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	469	437	402	455	417
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	469	437	402	455	417
Voorraden					
Vorderingen	6	2	13	1	0
Effecten					
Liquide middelen	739	757	813	737	787
Totaal vlottende activa	745	759	826	738	787
Totaal activa	1.214	1.196	1.228	1.192	1.204
Passiva					
Eigen vermogen	990	962	947	919	913
Voorzieningen	65	84	102	105	122
Langlopende schulden					
Kortlopende schulden	159	150	180	169	169
Totaal passiva	1.214	1.196	1.228	1.192	1.204
Exploitatierekening (* EUR 1000,-)					
Baten	2014	2015	2016	2017	2018
Rijksbijdragen	1.703	1.696	1.721	1.740	1.816
Overige Overheidsbijdragen	2	2			
College-, cursus-, les- en e					
Baten in opdracht van derc					
Overige baten	155	125	159	127	124
Totaal baten	1.860	1.823	1.880	1.867	1.940
Lasten					
Personeelslasten	1.450	1.508	1.562	1.544	1.583
Afschrijvingen	59	58	59	54	51
Huisvestingslasten	63	74	76	74	77
Overige lasten	224	216	200	224	234
Doorbetalen aan school					
Verstrekte subsidies					
Totaal lasten	1.797	1.855	1.897	1.895	1.945
Saldo Baten en Lasten	63	-33	-17	-28	-6
Financiële baten en lasten	7	5	2	0	0
Gerealiseerde herwaarderir					
Resultaat	70	-28	-15	-28	-6
Belastingen					
Resultaat uit deelneming					
Resultaat na belastingen	70	-28	-15	-28	-6
Aandeel van derden					
Nettoresultaat	70	-28	-15	-28	-6
Buitengewone baten					
Buitengewone lasten					
Buitengewone resultaat					
Totaal resultaat	70	-28	-15	-28	-6
Investerings (* EUR 1000,-)					
Gebouwen en terreinen				99	
Inventaris en apparatuur	45	26	24	7	13
Andere bedrijfsmiddelen					
Vaste bedrijfsfact. in uitvoer					
Niet ad bedrijfsuitoef. diens					
Materiële vaste activa	45	26	24	106	13

Kengetallen						Gem SSG1
Kengetallen financiële positie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Solvabiliteit I	0,82	0,8	0,77	0,77	0,76	0,66
Solvabiliteit II	0,87	0,87	0,85	0,86	0,86	0,78
Liquiditeit current ratio	4,68	5,05	4,59	4,37	4,65	3,38
Reentabiliteit	3,7%	-1,5%	-0,8%	-1,5%	-0,3%	-0,5%
Kengetallen overig						
Weerstandsvermogen ex MVA	30,6%	30,9%	31,6%	26,7%	27,3%	23,1%
Weerstandsvermogen	53,2%	52,6%	50,3%	49,2%	47,1%	56,6%
Kapitalisatiefactor	65,0%	65,2%	65,2%	58,5%	57,3%	61,5%
Liquiditeit quick ratio	4,68	5,05	4,59	4,37	4,65	3,38
Huisvestingsratio	3,6%	4,1%	4,1%	4,0%	4,3%	7,9%
Personeelslaste/Rijksbijdragen	85,2%	88,9%	90,8%	88,7%	87,2%	82,9%
Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten	80,7%	81,3%	82,3%	81,4%	81,4%	77,5%
Personeelslasten/Totaal Baten plus financiële Baten	78,0%	82,5%	83,0%	82,7%	81,6%	77,8%
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	52,5%	51,9%	49,6%	48,4%	46,3%	36,1%
Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten	3,5%	4,6%	5,4%	5,6%	6,3%	10,1%
Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten	91,6%	92,8%	91,4%	93,2%	93,6%	93,9%
Overige overheidsbijdragen en - subsidies / Totaal baten plus financiële baten	0,1%	0,1%				2,2%
Investering huisvesting/totale baten plus financiële baten				5,3%		3,8%
Beleggingen ten opzichte van eigen vermogen	2,4%	1,4%	1,3%	0,4%	0,7%	1,7%
Netto Werkkapitaal	31,5%	33,3%	34,3%	30,5%	31,9%	35,9%
Investeringen inventaris en apparatuur / totaal baten plus financiële baten						0,0%
Contractactiviteiten / Totaal baten plus financiële baten						0,3%
Contractactiviteiten / Rijksbijdragen						0,3%

Organisatie ten opzichte van het gemiddelde van de SSG1 instellingen

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks
gymnasium, atheneum, havo en mavo

Burgemeester Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

Telefoon 0164-242150

Fax 0164-256534

E-mail info@rsgrijks.nl

Website www.rsgrijks.nl

Brinnummer 10LU

 Rijks